

BRUSELJ - Na 3. strani
Opomin glede cen bencina v FJK
Italiji dva meseca za preklic ali pojasnila

TRŽAŠKA - Na 5. strani
Tuji državljani v okoliških občinah
Majhna, a zelo raznolika skupnost

TRŽIČ - Na 14. strani
Na sejmu tudi finančna straža
Ogloobili enajst prodajalcev

FJK - S pomočjo vojske 24-urni nadzor in redno pregledovanje vozil iz držav zunaj schengna

Meja brez meje

ŠTANDREŽ - V industrijski coni
Silovita eksplozija raznesla zabojnik

TRST - Italijanski organi bodo s prihodnjim tednom tudi s pomočjo vojske poostreli nadzor ob mejah v Furlaniji-Juljski krajini, in sicer zaradi splošne teroristične grožnje po dogodkih v Parizu ter ob začetku svetega leta. Glavni tožilec v Trstu Carlo Mastelloni pa dodaja, da bodo izredni ukrepi pripomogli tudi k upočasnitvi oziroma večjemu nadzoru migracijskih tokov. Danes bo v Trstu notranji minister Angelino Alfano.

Mejnih prehodov po zagotovilih prefektnje in vladne komisarke Francesce Adelaide Garufi ne bodo na novo postavljali, nadzor bo potekal v njihovi bližini, vojska bo sodelovala z mejno policijo pri nadzorovanju ozemlja. V središču pozornosti bodo predvsem vozniki in potniki iz držav zunaj schengenskega območja, torej iz Hrvaške, Romunije, Bolgarije in držav nečlanic EU: njim se obeta sistematično pregledovanje osebnih dokumentov.

Na 3. strani

PAPIRNICA - Po dvodnevem pogajanju

Skupina Burgo umaknila mobilnost

KULTURA
Tolazzijevi Gadi iz prve svetovne vojne

TRST - Gledališče La Contrada se je v petek predstavilo s krstno uprizoritvijo drame *Vipere (Gadi)* avtorja Carla Tolazzija, ki jo je režiral novi umetniški vodja Matteo Oleotto: novo predstavo vse to opredeljuje kot enega osrednjih dogodkov tržaške zasebne gledališke ustanove v letošnji sezoni. S to dramo se Tolazzi vrača k temi prve svetovne vojne; Gualtiero Giorgini igra togega oficirja, Roberta Colacino priležnico, Massimiliano Borghesi pa vojaka.

Na 12. strani

Korošci po 60 letih dočakali obrazce

Na 4. strani

Trst: Edi Kraus postal vitez republike

Na 6. strani

Miramarski morski park brez upraviteljev?

Na 7. strani

Trst: razpoke na cerkvi sv. Spiridona

Na 7. strani

Juriju Paljku naziv viteza republike

Na 14. strani

NAŠ ŠPORTNIK
Tudi Manià, Ugrinova in ŠZ Olympia

Novinarji primorskih medijskih hiš smo določili skupne nominirance za športnika Primorske 2015. Med njimi je šest žensk, šest moških in šest ekip. V izbor so se uvrstili tudi športniki z naše strani nekdane meje, to pa so telovadka Tea Ugrin, odbojkar Loris Manià in odbojkarji združene ekipe Olympie, Vala in Soče Olympia.

Slavnostno podeljevanje priznanj Naš športnik 2015 bo v torek, 29. decembra, v Kulturnem domu v Izoli. Začetek ob 20. uri.

Na 20. strani

KOSOVLOV DOM SEŽANA

NOVOLETNI KONCERT

Nedelja, 27. december 2015, ob 20.00

**MITTELEUROPE ORCHESTRA
SIMFONIČNI ORKESTER
FURLANIJE-JULJSKE KRAJINE**

Na novoletnem koncertu bodo zazvenele skladbe, ki so jih zložili Franz von Suppé, Johann Strauss II, Carl Teike, Émile Waldteufel, Benjamin Ipavec, Jacques Offenbach in Franz Lehar. Diregnet bo Giovanni Pacor.

Vstopnice so na voljo na blagajni Kosovelovega doma Sežana, rezervacije so mogoče na telefon 00386 5 7312010 ali prek e-pošte: info@kosovelovdom.si.

Spletni nakup vstopnic: www.kosovelovdom.si

LAURENTI STIGLIANI - Ul. della Ginnastica 7 - Trst - Tel. 040 772770

swatch

VOJNA KOALICIJA

Aleksander Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Nelojalnost? Zdrava pamet!

Na podlagi zgodovinskih izkušenj, pa tudi kakšnih predsodkov, ki smo jih podedovali od 20. stoletja, za Italijo praviloma velja, da je v mednarodni politiki nezanesljiv partner. Da rada obrača hrbet zaveznikom. Da praviloma izgublja v vojnah, z levantinsko spretnostjo pa izgubljeno spet pridobi na pogajanjih. Da nikoli ni samo na eni strani, malo tudi na drugi. Znan je primer pokojnega demokrščanskega veljaka Andreottija, ki je v času hladne vojne načelno, kot vse italijanske vlade, podpiral Izrael, ščutil pa tudi tedaj še smrtnega sovražnika židovske države, Palestinca Arafata, ki je bil hkrati ikona italijanske levice. S tem je Andreotti pridobil mir pred (domačim) nemirnim sredozemskim pragom. Ne glede na to, kdo je trenutno na oblasti, je za italijansko diplomacijo značilna kontinuiteta, razmišlja dolgoročno, ne ukrepa nepremišljeno, kar jo uvršča med boljše diplomacije na svetu (ali pa je morebiti tudi to predsodek, ne vem).

Pod udarom je zunanje politična usmeritev Italije tudi zdaj, ko se (mukoma) snuje velika koalicija proti Islamski državi. V njej Italija ne more imeti nobene vidne vloge. Kvečjemu je pripravljena kaj malega več prispevati na vojnih žariščih, kjer je prisotna že zdaj. Da bi tako razbremenila druge partnerje. Resnici na ljubo, na Renzija bolj mlo pritiska tudi opozicija. Salvini se predstavlja kot italijanska verzija Le Penove, a ve, da mu vojno hujškanje ne prinaša glasov, raje mišice razkazuje pred neobogljeno migranti. Av držji, ki zdaj prevladuje v italijanski politiki, ko gre za vprašanje Bližnjega vzhoda, ni nič nelojalnega. Je samo zdrava pamet. Kakšen smisel ima sodelovati v koaliciji, ki to ni? V kateri ne veš, kdo je s kom oz. veš, da je Turčija proti Asadu in Kurdom, ki se oboji borijo proti Islamski državi, hkrati pa Turčija sestrsljuje letala Rusov, ki so za Asada, Rusija pa uničuje skupine, ki so proti Islamski državi, a tudi proti Asadu, ZDA pa so proti Asadu, a za Kurde in so hkrati zaveznik Turkov. Nihče pa ne ve, kaj bi z območjem Islamske države počel po »osvoboditvi«, saj »liberalnih« voditeljev po našem okusu tam preprosto ni.

Naj si tisti, ki so za kaos najbolj odgovorni, najprej razčistijo pojme med sabo.

RIM - Premier Renzi ob odprtju konference o Sredozemlju

Samo z bombardiranjem se ne premaga terorizma

Jordanski kralj opomnil Evropo glede beguncev in palestinskega vprašanja

RIM - V Rimu se je včeraj začela tridnevna konferenca o Sredozemlju MED 2015, ki se je udeležuje okoli 150 vidnih udeležencev - med njimi jordanski kralj, ruski zunanji minister in visoka zunanje-politična predstavnica EU. Premier Matteo Renzi je ob odprtju posvaril pred zanemarjanjem Sredozemlja in izrazil dvom v uspeh obstreljevanja IS. Opozoril je, da se je EU preveč osredotočala na vzhod Evrope in zanemarila sredozemsko regijo.

Renzi je tudi izpostavil pomen kulture in izobraževanja v boju proti terorizmu ter ju označil kot »imunski sistem naše družbe proti fanatizmu«. Uničenje Islamske države (IS) je po njegovih besedah prva prioriteta, a za to so potrebne strategije in ne »rešitve v zadnjem trenutku«. Branil je odločitev, da se Italija ne pridruži zračnim napadom na cilje IS v Siriju, ker to ne bo eliminiralo teroristične grožnje. Priznal je, da je tako hitro po terorističnih napadih v Parizu težko najti pravi odgovor, a posvaril pred nepremišljenimi, instinktivnimi reakcijami. »Misli, da lahko sovražnika premagamo tako, da ga napadamo daleč od svojih domov, je prikrivanje realnosti (...) Radikalizacija je v prvi vrsti patološki izraz krize identitete, ki pesti evropske države (...) Če mladi ljudje na naši periferiji izgubijo občutek pripadnosti, nismo soočeni več le z urbanim, ampak političnim problemom,« je posvaril Renzi.

Osrednje teme konference so gospodarsko sodelovanje in varnost v regiji ter migracije. Med govorniki ob odprtju je bil tudi jordanski kralj Abdulah II. Zahod je pozval, da mora v svojo globalno protiteroristično strategijo vključiti tudi ukrepe, ki bodo zagotovili spoštovanje pravic palestinskega naroda. »Danes je mednarodni dan človekovih pravic, a dokler palestinski narod ne bo dosegel teh pravic, bodo milijoni ljudi po vsem svetu s cinizmom gledali na realnost globalne pravičnosti (...) Teroristična propaganda in novačenje se napajata iz tega konflikta in mi vsi plačujemo ceno,« je dejal.

Evropske vlade je opomnil, da Jordanija gosti 1,4 milijona sirskih beguncev, kar pomeni enega na pet prebivalcev, in za to porabi četrtino nacionalnega proračuna. »Za Jordance so dejanja usmiljenja moralna dolžnost, a realnost je, da mi in še nekaj drugih regionalnih držav gostiteljic nosimo to breme v imenu celotne mednarodne skupnosti».

»Mediterranski dialog«: Matteo Renzi in soproga jordanskega kralja Rania ANSA

BEGUNCI - Evropska komisija

Opomin Italiji in še štirim državam

BRUSELJ - Grčija, Hrvaška in Italija so iz Bruslja dobile opomine, ker ne izvajajo ustrezno evropskih pravil o odvzemu prstnih odtisov. Grčijo, Malto in Madžarsko pa je Evropska komisija opozorila na neustrezno izvajanje evropske zakonodaje o azilu.

Grčija, Hrvaška in Italija ne izvajajo ustrezno uredbe Eurodac, ki določa pravila za odvzem prstnih odtisov državljanom tretjih držav, ki nedovoljeno vstopajo v državo, in prenos podatkov v osrednji Eurodacov sistem v 72 urah. Komisija te tri države opozarja zaradi velike vrzeli med prihodi, ki jih beleži evropska agencija za zunanje meje Frontex, in podatki o odvzemu prstnih odtisov. Od 20. julija do konca novembra je Frontex v Italiji zabeležil 65.000 prihodov, le 29.000 prebežnikov so bili odvzeti prstni odtisi in vneseni v Eurodacovo podatkovno bazo, je pojasnila govorka komisije Natascha Bertaud. Še večja je vrzel v primeru Hrvaške. Od 16. septembra je Frontex zabeležil 340.000 prihodov, le 575 prebežnikov so odvzeli prstne odtise. Podobno velja za Grčijo, kjer je Frontex od 20. julija do konca novembra zabeležil 492.000 prihodov, le 121.000 prebežnikov so odvzeli prstne odtise in jih vnesli v Eurodac. Komisija je Grčijo, Hrvaško in Italijo posvarila že oktobra, a ker niso ustrezno ukrepale, se je odločila za prvi uradni opomin. Če se države ne bodo ustrezno odzvale, jim bo komisija poslala še drugi opomin, če tudi ta ne bo zalegel, pa lahko zadevo napoti na Sodišče EU.

Poleg tega je komisija pozvala Grčijo in Malto, naj jo obvestita o nacionalnih ukrepih za prenos direktive o azilnih postopkih in direktive o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil. Proti temu državama komisija ukrepa z drugim opominom. Če se v dveh mesecih ne bosta ustrezno odzvali, lahko komisija primer predloži Sodišču EU. Madžarska pa je dobila prvi opomin zaradi nedavno sprejete madžarske azilne zakonodaje, ki je po oceni komisije delno neskladna z evropskim pravnim redom.

MONZA - Podkupnine Filippo Penati oproščen vseh obtožb

MONZA - Filippo Penati, nekdanji predsednik Pokrajine Milano in župan občine Sesto San Giovanni, je bil včeraj oproščen vseh podkupninskih obtožb v aferi »sistema Sesto«. Penatija je obtožil nekdanji prijatelj, podjetnik Piero Di Caterina, ki je priznal, da ga je podkupil, v zameno pa naj bi mu Penati ilegalno dodelil službo za javne prevoze na območju severno od Milana. V štiriletni preiskavi so nato prišli na dan še drugi večji in manjši škandali, zaradi katerih se je na zatožni klopi s Penatijem, za katerega je tožilec zahteval obsodbo na 4 leta zapora, znašlo še devet drugih obtožencev.

Vsi so bili z raznimi utemeljitvami včeraj oproščeni, Penati med drugim tudi obtožbe, da je od konstruktorja Gavia prejel 14 milijonov evrov za zakup za tretji vozni pas avtoceste Milano-Serravalle. Sodniki so ocenili, da ni šlo za korupcijo in niti za ilegalno financiranje strank, ker je denar šel Penatijevi fundaciji »Fare metropoli«. Najhujša obtožba proti Penatiju zaradi domnevne korupcije v zvezi s prekvalificiranjem območja tovarne Falck v Sestu pa je zastarala že pred včerajšnjo razsodbo.

Sirska opozicija pripravljena na pogovore z Asadom

RIJAD - Glavne opozicijske skupine v Siriji so včeraj dosegle dogovor, da so se pripravljene pogovarjati z režimom sirskega predsednika Bašarja al Asada, a obenem vztrajajo, da mora Asad ob začetku politične tranzicije odstopiti. »Udeleženci so se pripravili pogajati s predstavniki sirskega režima (...) v okviru specifičnega časovnega okvira, dogovorjenega z Združenimi narodi,« piše v izjavi, objavljeni ob koncu pogovorov med različnimi sirskimi opozicijskimi skupinami, ki so potekali v savdski prestolnici. Obenem so skupine vztrajale, da »morajo Bašar al Asad in njegovi pomočniki stopiti z oblasti ob začetku obdobja tranzicije«, ki je bilo dogovorjeno na srečanju vodij diplomacij 17 držav novembra na Dunaju. Prihodnje srečanje v dunajskem formatu je predvideno januarja.

PODNEBNA KONFERENCA - Pogajalci mrzlično iščejo kompromis

Na delu noč in dan

Najbolj ranljive države vztrajajo pri zahtevi po omejitvi dviga globalne temperature na 1,5 stopinje Celzija

PARIZ - Pogajalci na podnebni konferenci v Parizu delajo dan in noč, da bi pravočasno dosegli soglasje o novem podnebnem dogovoru. Včeraj popoldne so znova dobili nov osnutek globalnega podnebnega dogovora, nesoglasij pa je še ogromno.

Na sredinem večernem zasedanju na podnebni konferenci ZN so pogajalci predstavili odzive na prvi osnutek, objavljen v sredo. Navdušenja ni bilo. Novi osnutek pariškega podnebnega sporazuma je premalo ambiciozen, je za STA v Parizu dejal namestnik generalne direktorice direktorata za okolje na okoljskem ministrstvu Uroš Vajgl. Ob tem osnutek pri vseh bistvenih vprašanjih še vedno vsebuje veliko odprtih opcij.

Podobno je poudarila luksemburška pogajalka Carole Dieschbourg, ki je zastopala stališče EU. »Številne opcije prečkajo naše rdeče črte,« je poudarila. Nezačeto pa ni le EU. Okoljski minister Barbadosa Denis Lowe je tako v imenu karibskih držav poudaril, da najbolj ranljive države ne bodo odstopile od zahteve po omejitvi dviga globalne temperature na 1,5 stopinje Celzija. »Ne bomo podpisali sporazuma, ki predstavlja gotovo izumrtje naših ljudstev,« je poudaril.

Za Indijo je ena od ključnih točk pravičnega porazdelitev zahtev po zmanjšanju izpustov ogljikovega dioksida. »Trajni sporazum ne more biti oblikovan z odpravo zgodovinskih odgovor-

nosti ali z izenačevanjem položaja onesnaževalk in žrtev,« je poudaril indijski minister za okolje Shri Prakash Javadekar.

»Sedaj moramo začeti oblikovati kompromise,« je poudaril predsedujoči konferenci, francoski zunanji minister Laurent Fabius. V skladu z zahtevnostno situacijo se pogajalci z delom nadaljevali vso noč. Da bi pospešil delo, je Fabius predlagal tudi, da bi že izčrpane člene iz osnutka že predali skupini pravnih in jezikovnih strokovnjakov. Nov globalni podnebni sporazum, ki bi pod eno streho združil razvite države in države v razvoju, naj bi po programu sprejeli danes ob 18. uri, glede na številna še nerazrešena vprašanja pa marsikdo dvomi, da bodo pogajalci zmogli spoštovati ta termin.

V pogajanjih o novem globalnem podnebnem sporazumu na podnebni konferenci na obrobju Pariza so »še vedno težave«, je včeraj povedal francoski predsednik Francois Hollande. Pogajalce je ob tem spomnil, da na konferenci niso le v imenu svojih držav, ampak da se odločajo o prihodnosti planeta. Največ težav Hollande vidi pri vprašanju podnebnega financiranja. »Nekaj odpora je tudi v odnosu do kompenzacij za izgube in škodo,« ki so posledica podnebnih sprememb.

»Zagotoviti moramo tudi, da zaveze ne bodo potisnjene preveč v prihodnost,« je dejal z ozirom na obljube, ki bi kratkoročno naslovile izpuste toplogrednih plinov. (STA)

Švicarska policija išče domnevne džihadiste

ŽENEVA - Švicarska policija je v Ženevi izvedla obsežno iskalno akcijo za več domnevnimi džihadisti, ki naj bi bili povezani s storilci terorističnih napadov v Parizu sredi novembra. Povezani naj bi bili z džihadistično skupino Islamska država. Več podrobnosti švicarska policija zaenkrat ni razkrila, razen da so povečali stopnjo pripravljenosti in okrepili varnostne ukrepe v mestu. Iskali naj bi štiri osumljence. Povezani naj bi bili s skupino džihadistov, ki so 13. novembra v Parizu izvedli niz terorističnih napadov, v katerih je bilo skupno ubitih 130 ljudi. Neposredno v te napade pa naj ne bi bili vpleteni.

Zaradi morebitne teroristične grožnje so že v sredo zvečer izpraznili Palačo narodov, sedež organizacij ZN v Ženevi, varnostno osebje pa je izvedlo preiskave po pisarnah. Ob vzhodu v kompleks so namestili tudi varnostnike, oborožene s pisarnicami, kar ni ravno običajna praksa v Ženevi. Ženeva leži nekaj čez 500 kilometrov stran od Pariza na meji s Francijo. Mesto je s treh strani obkroženo s francoskim ozemljem, meja pa praktično ni nadzorovana.

Nizozemska: obsodili šesterico zaradi novačenja v IS

AMSTERDAM - Nizozemsko sodišče je šest moških obsodilo na zaporne kazni do šest let zaradi sodelovanja v mreži za novačenje mladih muslimanov v džihadistično skupino Islamska država. »Cilj njihove kriminalne organizacije je bil vzpodbujati in rekrutirati 'brate' za boj v Siriji in njihovo financiranje v ta namen,« je dejal sodnik Rene Elkerbout. Tri ostale obtožence so obsodili na manjše kazni zaradi drugih, s terorizmom povezanih obtožb.

Deveterico so prijeli lani v okviru obsežne policijske preiskave dejavnosti džihadistov v haaški četrti Schilderswijk, ki je bila nekoč delavska četrt, sedaj pa tu živi druga in tretja generacija priseljencev predvsem maroškega in turškega izvora. Gre za prelomno in kompleksno sodbo na 190 straneh, ki po ocenah strokovnjakov pomeni preizkus mej verskih svoboščin in svobode izražanja na Nizozemskem, kjer so znani po strpnosti.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Izredni varnostni ukrepi na mejah s pomočjo vojske

Sistematično ustavljanje vozil iz držav zunaj schengna

24-urni nadzor zaradi grožnje terorizma - Včeraj vrh na Prefekturi, danes na obisku notranji minister Alfano

TRST - Italija bo s ponedeljkom poostрила nadzor na mejah v Furlaniji-Juljski krajini. Kot napovedano bo mejni policiji in drugim organom priskočila na pomoč vojska, obeta pa se uvedba sistematičnega pregledovanja osebnih dokumentov voznikov in potnikov iz držav zunaj schengenskega območja. V bližini nekdanjih mejnih prehodov bodo občasno ustavljali tudi vozila iz območja schengna ter vozila, ki zapuščajo Italijo, kar se vsekakor že dogaja. Ob potrebi bodo mejni policisti v sodelovanju z vojniki opravljali osebne preiskave ter preiskave vozil, obmejne dejavnosti naj bi se neprekinjeno nadaljevale 24 ur dnevno.

90 italijanskih vojakov bo od prihodnjega tedna pripomoglo k okrepitevi obmejnega nadzora v Furlaniji-Juljski krajini. 35 vojakov bo dejavnih pri nekdanjih mejnih prehodih v tržaški pokrajini, prav toliko v videmski, 20 pa v gorški pokrajini. Novico je potrdila tržaška prefektnja in vladna komisarka Francesca Adelaide Garufi, ki je za tiskovno agencijo Ansa včeraj pojasnila, da so ti ukrepi povezani tako z »nedavnimi mednarodnimi dogodki kot s svetim letom«. Poostreitev nadzora ni povezana s priseljevanjem, temveč predvsem s povečano stopnjo pozornosti zaradi nevarnosti terorizma – čeprav konkretnih in specifičnih terorističnih groženj zaenkrat ni – in jubilejnega leta v Rimu. »Vojaki bodo sodelovali z mejno policijo v obmejnem pasu in na območju pristanišča. Ne bodo nadzirali mejnih prehodov, kot da bi ti še obstajali,« je izjavila prefektnja in poudarila, da so odnosi z varnostnimi organi sosednjih držav odlični, čeprav v tem primeru ni predvidena kaka posebna oblika sodelovanja. Včeraj pozno popoldne je bil na Prefekturi na sporedu sestanek s predstavniki vseh organov, na katerem so obravnavali zadnje podrobnosti, danes popoldne pa se bo v Trstu o tem pogovarjal sam notranji minister Angelino Alfano: na Prefekturi bo govoril o teh ukrepih ter o splošnem položaju na italijanskih mejah.

Z izrednimi varnostnimi ukrepi hočejo oblasti sistematično preverjati istovetnost in položaj državljanov iz držav zunaj schengenskega območja, predvsem ob vstopu v Italijo. Pričakovati je torej, da bodo redno ustavljali vsa vozila z registrskimi tablicami iz Hrvaške (mnogo je čezmejnih delavcev, ki se vsak dan peljejo v Italijo), Romunije, Bolgarije ter iz držav nečlanic EU (na primer iz vseh držav nekdanje Jugoslavije, razen seveda Slovenije). Občasno bodo policijski

organi pregledovali tudi dokumente državljanov iz območja schengna. Kakšne bodo točno pristojnosti vojakov, včeraj pred omenjenim sestankom še ni bilo znano, možno pa je, da bo zadeva potekala kot pri izrednih dejavnostih za zagotavljanje varnosti (operacija »varne ceste«), ki so jih v Italiji z zakonom uvedli pred sedmimi leti in jih nazadnje podaljšali do konca tega leta. Na pobudo prefektov lahko vojniki sodelujejo s policijskimi organi pri nadzoru in zaščiti občutljivih točk: letos je bila v ospredju predvsem svetovna razstava Expo v Milanu, kjer je bila vojska s svojimi vozili stalno navzoča.

Glavni tožilec v Trstu Carlo Mastelloni je včeraj izjavil, da gre za »pomemben ukrep, ki seveda ne rešuje problema teroristične grožnje, a je dovolj obsežen, da bo mogoče opazovati migracijske tokove v kritičnem trenutku, predvsem ker se začne sveto leto«. Po njegovem mnenju je sodelovanje italijanske vojske pozitivno, »če bo pripomoglo k upočasnitvi ali vsaj učinkovitejšemu nadzoru nad migracijskim tokom«. (af)

BRUSELJ - Evropska komisija

Opomin glede cen pogonskih goriv v FJK

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj naslovila italijanski državi formalno opozorilo v zvezi s prodajo pogonskih goriv za motorna vozila rezidentov v Furlaniji-Juljski krajini. Komisija opozarja Italijo, da mora spremeniti zdajšnje predpise, ki omogočajo nakup bencina in dizel goriva po znižani ceni v primerjavi z redno tržno ceno v državi.

V Bruslju ocenjujejo, da je zdajšnji sistem, ki končnim uporabnikom omogoča nakup goriva po znižani ceni z delnim znižanjem trošarin, v nasprotju z evropsko direktivo o obdavčevanju energentov.

Evropska komisija je Italiji dala dvomesečni rok za ukrepanje ali za prepričljivo pravno utemeljitev morebitne odločitve v prid ohranitvi zdajšnjih ugodnosti za prebivalce FJK. V nasprotnem primeru tvega Italija kazenski postopek pred Sodiščem EU v Luksemburgu in denarno kazen zaradi kršitve evropske direktive.

LJUBLJANA - Protest

Shod 3000 policistov

LJUBLJANA - Policisti v uniformah so včeraj na shodu v Ljubljani izrazili svoje zahteve do vlade, glasna množica pa se je izpred stavbe vlade sprehodila tudi pred parlament, kjer jih je sprejel predsednik DZ Milan Brglez. Vodstvo policije se na shod ni odzvalo, pojasnili pa so, da je nošenje uniforme na shodu zloraba sindikalnega boja. Na shodu se je po navedbah organizatorjev zbralo blizu 3000 policistov. Zjutraj so iz Tivolija ob taktu bobnov in piščalk prišli najprej pred vladno poslopje, nato pa še pred parlament in finančno ministrstvo. Svoje zahteve so izražali z vzkliki in na transparentih s sporočili vladi.

Policisti, ki stavkajo od 18. novembra, vztrajajo pri uveljavitvi zavez, ki so jih dale že prejšnje vlade. Med njimi so povečanje plač za 35 odstotkov, izplačilo presežnih ur in zagotovitev delovne in zaščitne opreme, ki bo omogočala varno delo.

Po shodu so se predstavniki sindikatov odpravili na srečanje s predsednikom DZ Brglezom. Ta je po srečanju poudaril, da razume njihove zahteve, hkrati pa se zaveđa javnofinančnih omejitev v državi.

DEŽELA - Objava

Prispevki za manjšino: prošnje do 8. januarja

TRST - Deželna uprava Furlanije-Juljske krajine je včeraj na svoji spletni strani objavila vest, da je bil Pravilnik o dodeljevanju prispevkov ustanovam in organizacijam slovenske jezikovne manjšine objavljen v Uradnem listu Dežele FJK. Rok za vložitev prošnje za prispevke je potemtakem torej, 8. januarja 2016. Obrazci za izpolnitev prošnje so interesantom na voljo v posameznih razdelkih na spletni strani.

Sklad za podporo ustanovam in organizacijam slovenske jezikovne manjšine financira institucionalno dejavnost primarnih ustanov in referenčnih organizacij slovenske jezikovne manjšine. Navedeni sklad obenem financira:

1. skupne letne programe dejavnosti manjših ustanov in organizacij slovenske jezikovne manjšine, ki so včlanjene v zakonsko priznane zveze (ZSKD – Slovenska prosveta – ZSKP – ZSSDI) in ki delujejo na kulturnem, umetniškem, rekreacijskem in športnem področju,

2. dodelitev prispevkov v podporo manjšim ustanovam in organizacijam slovenske manjšine, ki se pretežno ukvarjajo s dejavnostmi in storitvami kot so šolska dejavnost in prirejanje poletnih središč v slovenskem jeziku in ki pospešujejo razvoj kulturnih izmenjav in mladinskih dejavnosti tudi v čezmejnem prostoru,

3. dodelitev prispevkov za pobude posebnega pomena, ki so namenjene ovrednotenju jezika ter zgodovinske in kulturne dediščine slovenske manjšine in ki jih izvajajo ustanove in organizacije slovenske manjšine tudi na osnovi medsebojnega sodelovanja.

V prejšnjih mesecih je deželna uprava na predlog pristojnega odbornika Giannija Torrentija odobrila nov pravilnik, ki določa bodisi postopek za predložitev vlog za pridobivanje navedenih finančnih podpor kot postopek za predložitev obračunske dokumentacije v zvezi z dodeljenimi prispevki. Po pravilniku zapade rok za preložitve prošnje trideset dni po vstopu v veljavo z objavo v deželnem Uradnem listu.

GLEDALIŠČE VERDI GORICA

FABIANI Umetnost Bivanja

Četrtek, 17. decembra,
ob 20.45

MEDNARODNA KOPRODUKCIJA
Slovensko narodno gledališče Nova Gorica
Accademia Musicale Naonis

Informacije
info.teatroverdigorizia@gmail.com
www3.comune.gorizia.it/teatro/
f /TeatroVerdiGorizia
t @TeatroVerdiGo

Blagajna
Blagajna občinskega gledališča
Giuseppe Verdi
Corso Italia, Gorica - tel. 0481/383602
Urnik od ponedeljka do sobote
od 17.00 do 19.00
Zaprto ob praznikih
Cene vstopnic
Parter
Redna cena 15,00 €
S popustom 12,00 €
Prvi ali drugi balkon
Redna cena 12,00 €
S popustom 9,00 €
S popustom za abonente
8,00 €
Vezje Vivaticket
+39 041/2719035
www.vivaticket.it

AVSTRIJA - Ukrep zvezne vlade

Po 60 letih končno dočakali uradne obrazce v slovenščini

Obrazci tudi v hrvaščini in madžarščini - Pritisk koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov

DUNAJ/CELOVEC/ŽELEZNO – Končno! 60 let po podpisu Avstrijske državne pogodbe, ki slovenski in hrvaški manjšini v Avstriji zagotavlja uradne dokumente tudi v slovenskem oz. hrvaškem jeziku, je Republika Avstrija končno izpolnila vsaj ta določila. Avstrijska vlada je namreč na svoji seji sklenila uvedbo večjezičnih formularjev oz. upravnih obrazcev v (zaenkrat) treh jezikih avtohtonih manjšin - v slovenščini, hrvaščini in madžarščini. Doslej so se obrazci le prevajali, zdaj pa so prvič na voljo »avtentični formularji«. Gre za več sto formularjev oz. obrazcev!

Gonilna sila za delno ureditev – ali bodo sledili še obrazci v jezikih Čehov, Slovakov in Romov v Avstriji je zaenkrat še odprto – je bil že pred leti slovenski odvetnik Rudi Vouk, v zadnjem času pa manjšinski govornik ljudske stranke (ÖVP) v avstrijskem parlamentu na Dunaju Nikolaus Berlakovič. Slednji je večkrat – na zadnje na seji parlamentarnega odbora za proračun 2016 - pri poglavju ustavna vprašanja zahteval uvedbo upravnih obrazcev v hrvaškem, slovenskem in madžarskem jeziku.

Pri tem je kritiziral ministra Josefa Ostermayerja (SPÖ), ki je pristojen za vprašanja manjšin pri Uradu zveznega kanclerja na Dunaju. Berlakovič – v prejšnji vladi celo minister za kmetijstvo in varstvo okolja, po narodni pripadnosti pa gradiščanski Hrvat, je ob tej priložnosti opozoril, da so namreč že začetka septembra letos na voljo ustrezni osnutki obrazcev, a je Ostermayer bil nedejaven in tudi svet ministrov še ni obravnaval tega vprašanja.

Zdaj se je to zgodilo, uredba pa bo stopila v veljavo ob uradni objavi, predvidoma že ob koncu letošnjega leta, najkasneje pa ob začetku leta 2016.

Pionirsko delo na tem področju

Dunajski parlament, sklep o obrazcih v manjšinskih jezikih je sicer objavila vlada

je na Koroškem opravila dvojezična občina Bilčovs/Ludmannsdorf: na občinski spletni strani občina namreč ponuja že 75 dvojezičnih obrazcev, v sodelovanju s Koroškim centrom za občinsko informatiko in z Birojem za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi pa naj bi nastala celostna ponudba za vse dvojezične občine na Koroškem. Dvojezični obrazci so bili že spomladi letos predstavljeni na seji Foruma za dialog. Pobudo za ta pilotni projekt je dala občina. Župan občine Bilčovs Manfred Maierhofer, koroški Slovenec, ki pa je bil izvoljen na večstrankarski občinski listi, je pobudo svoje občine označil za »pomemben korak, od katerega naj bi imele ob koncu projekta korist vse dvojezične občine na Koroškem.

Ivan Lukan

Zdaj na vrsti izobraževalni sistem

Novi predsednik Sosveta za Slovence v Avstriji pri Uradu zveznega kanclerja na Dunaju in obenem poslujoči podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Nanti Olip je ob skorajšnji uvedbi upravnih obrazcev v treh jezikih avtohtonih narodnih skupnosti dejal, da naj bi le-ta na področju enakopravnosti in enakovrednosti »končno prinesla normalnost«.

Slovinci na Koroškem in Štajerskem ter Hrvati in Madžari na Gradiščanskem imajo na osnovi 7. člena Avstrijske državne pogodbe (ADP) pravico do uporabe svoje materinščine tudi pri uradih. Do zdaj pa so to pravico lahko uveljavljali le s težavo in dokaj nepopolno. Sicer so na Koroškem za vloge pri uradih doslej na voljo obrazci, ki so prevedeni v slovenščino. Te morajo prosilci oddati skupaj z uradnim nemškim formularjem. Predvsem pri finančnem uradu se je vedno spet zapletalo, je še poudaril Nanti Olip.

Dodal je še, da si želi - skupaj z ostalimi predsedniki in podpredsedniki narodnostnih sosvetov - več enakopravnosti tudi pri reformi izobraževalnega sistema. Do zdaj so brez uspeha zahtevali, da bi bili vključeni, ko gre za nove poudarke in novo usmeritev šolske vzgoje. (IL)

PIVKA - Park vojaške zgodovine vse bolj urejen

Bogatejši so za 630 kvadratnih metrov površin

PIVKA - V Parku vojaške zgodovine v Pivki so oktobra začeli z drugo fazo projekta prenove, s katero so po prenovi celotnega dela objekta komande pridobili novo dvorano, razstavne in depojske površine, uredili so ogrevanje in stavbo na novo prekrili. Tako so bogatejši za 630 kvadratnih metrov površin. Celotna investicija, ki so jo izvedli v rekordno kratkem času 45 dni od uvedbe v dela, je veljala 1,124 milijona evrov, pri čemer je 85 odstotkov denarja prispeval evropski sklad za regionalni razvoj, 15 odstotkov pa ministrstvo za kulturo. Zanimarljivo ni bil niti delež Občine Pivka, ki je z 240.000 evri pokrila strošek za dvake, je povedal župan Občine Pivka Robert Smrdelj.

Prihodnje leto bodo del svojih eksponatov v pivški muzej prenesli tudi Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Narodni muzej Slovenije in Tehniški muzej Slovenije. »Vsi trije muzeji bodo skušali vzpostaviti eksponate v depojah tako, da bodo smiselno dopolnjevali celoten Park vojaške zgodovine,« je povedala v. d. generalne direktorice direktorata za kulturno dediščino na ministrstvu za kulturo Jana Mlakar.

S projektom, ki se zaključuje v teh dneh, bodo v Parku vojaške zgodovine vzpostavili tudi pogoje za delovanje voznega dela muzejske zbirke. Za vožnje s starimi oklepniki in vojaško-zgodovinske ponazoritve je s sanacijo degradiranega območja ob nekdanji vojašnici nastala primerna ploščad s tribunami, ki zagotavljajo boljši pregled in predvsem varnost obiskovalcev.

V okviru projekta je bila zato zgrajena tudi nova garaža v velikosti 200 kvadratnih metrov za tanke in druge vozne eksponate. Prav tako so preuredili pešpot na bližnji vrh Primož, ki je doslej vodila skozi Park vojaške zgodovine in je bila kot taka iz

Dokončali so prenovu objekta Komanda, kot osrednjega objekta Parka vojaške zgodovine

varnostnih razmer neprimerna. Direktor Parka vojaške zgodovine Janko Boštjančič je povedal še, da

O Parku nocoj po TV dnevniku tudi v oddaji TDD Predstavlja

O Parku vojaške zgodovine v Pivki bodo nocoj spregovorili tudi v oddaji TDD PREDSTAVLJA, ki bo na sporedu po slovenskem televizijskem Dnevniku na omrežju RAI 3 bis, torej okoli 20.50. Z direktorjem Parka Janikom Boštjančičem se bo pogovarjal Ivo Jevnikar, za režijo pa bo poskrbela Katerina Citter.

Ponovitev oddaje bo v sredo, 16. decembra, okoli 20.05.

so po desetih letih spremenili tudi grafično podobo z novim logotipom.

Oblikovalka Barbara Kogoj iz Postojne je tako oblikovala nov, sodoben logotip, katerega osnovo predstavlja protitankovska ovira ali t. i.

španski jezdec, ki povzema dvojno naravo parka. Poleg osnovne naloge podajanja zgodovinskih dejstev opravlja tudi nalogo promotorja miru.

Upravljanje Parka vojaške zgodovine bo s 1. januarjem prešlo na Zavod za upravljanje dediščine in turizem Pivka, ki bo poleg tega upravljal še s Krajinskim parkom Pivških presihajočih jezer in Ekomuzejem.

STATISTIKA Na Hrvaškem največ porabijo za nakup hrane

ZAGREB - Hrvaški državljani skoraj 30 odstotkov letnih prihodkov namenijo za nakup hrane, še toliko pa za stanovanjske stroške in prevoz, medtem ko 1,1 odstotka porabijo za izobraževanje, kažejo podatki hrvaškega statističnega urada za lansko leto.

Hrvaška gospodinjstva so lani povprečno porabila nekaj več kot 81.000 kun (10.660 evrov), kar je za 5000 kun (658 evrov) več kot leta 2011, je objavil hrvaški statistični urad.

Hrvati porabijo 29,5 odstotka letnih prihodkov na hrano. Visok delež izdatkov za hrano je sicer značilen za revne narode. Statistični urad je za primerjavo navedel Romunijo, kjer porabijo za hrano 40 odstotkov povprečnega letnega proračuna gospodinjstev, medtem ko v Avstriji in Nemčiji le 15 odstotkov. V Avstriji in Nemčiji je tudi povprečni letni proračun gospodinjstev približno 30.000 evrov.

V hrvaškem statističnem uradu še navajajo, da se je potrošnja prebivalstva za hrano lani skrcila za nekaj več kot dva odstotka v primerjavi z letom 2011, ko so tudi opravili tovrstno raziskavo.

Ko gre za hrano, povprečno gospodinjstvo največ porabi za nakup mesa ali približno četrtno zneska, medtem ko za kruh in žita porabijo nekaj manj kot petino proračuna za hrano. Za kruh namenijo desetkrat več denarja kot za ribe ter trikrat več denarja kot za sadje in zelenjavo ali za sladkor, čokolado in marmelade.

Najbolj priljubljena zelenjava je krompir, najbolj priljubljeno sadje pa jabolko. Nekaj več kot deset odstotkov denarja za hrano namenijo za

Trg Bana Jelačića v Zagrebu

mleko in mlečne izdelke. Stanovanjski stroški predstavljajo nekaj več kot 16 odstotkov stroškov povprečnega gospodinjstva, kar je nekoliko več kot leta 2011. Hrvati za prevoz porabijo 13 odstotkov svojih letnih prihodkov, ob tem pa se zvišuje število družin, ki imajo dva avtomobila. Tistih z enim avtomobilom je 65 odstotkov, z dvema pa nekaj več kot 12 odstotkov. Za komunikacijske storitve, rekreacijo in kulturo ter za obleko in obutev porabijo med 5,5 odstotka in 6,7 odstotka letnih prihodkov, za pohištvo in stanovanjsko opremo manj kot pet odstotkov. V primerjavi z letom 2011 ima vse več hrvaških družin klimatsko napravo in mikrovalovno pečico. Klimatsko napravo je imela lani tretjina gospodinjstev, mikrovalovko pa skoraj polovica. Hrvati so lani za časnike uporabili povprečno 334 kun (44 evrov), kar je za približno petino manj kot leta 2011. Nekaj več kun kot leta 2011 so porabili za nakup knjig. Statistika še kaže, da Hrvati letno porabijo 3,3 odstotka letnega proračuna za alkohol in tobak, za zdravstvo tri odstotke, za izobraževanje pa 1,1 odstotka. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Petek, 11. decembra 2015

5

Primorski
dnevnik

PRISELJEVANJE - Župani okoliških občin o tujcih, ki prebivajo na njihovem ozemlju

Od izobražencev do delavcev, obrtnikov in hišnih pomočnic

V majhnem prostoru veliko narodnosti - Večinoma dobra integracija - Fernetiči: azilanti polovica prebivalstva

V »slovenskih« okoliških občinah v tržaški pokrajini prisotnost tujih državljanov ni tako zaznavna, njihovo število gre od dveh do slabih štirih odstotkov celotnega prebivalstva, v glavnem pa so dobro integrirani, čeprav se povečini ne udeležujejo krajevnega javnega in kulturnega življenja, v nekaterih primerih pa je k normalnejšemu sobivanju s tujim elementom pripomoglo delovanje mednarodnih ustanov na občinskem ozemlju. To izhaja iz pogovora z župani občin Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina.

V Devinu-Nabrežini visoko izobraženi tujci

VLADIMIR
KUKANJA

ARHIV

Kot izhaja iz podatkov deželne uprave, ki smo jih objavili pred dnevi, je v omenjenih občinah ob koncu leta 2014 živel 485 tujih državljanov. Večina, 306, jih je živel v Občini Devin-Nabrežina, na kar po besedah župana **Vladimirja Kukanja** precej vpliva dejstvo, da v Devinu že dalj časa deluje Jadranski zavod združenega sveta, kjer študira oz. poučuje večje število dijakov oz. profesorjev iz vsega sveta. »Zavod je pri nas veliko doprinesel k sprejemanju ljudi iz drugih držav, zato ni bilo nikoli nobenega problema,« pravi Kukanja. Tujcev, ki bi na občinskem ozemlju imeli kako gospodarsko dejavnost, po županovih podatkih ni, veliko pa je takih, ki so zaposleni v kaki znanstveno-raziskovalni ustanovi, kot je npr. Mednarodni center za teoretsko fiziko pri Miramaru, gre torej bolj za visoko izobražene tujce. Na ozemlju Občine Devin-Nabrežina je tudi petnajst prosilcev za azil: trenutno naj bi jih bilo kakih petnajst, živijo v Ribiškem naselju. »Zdaj skušamo, da bodo na kakšen način sprejeti. Če nekdo pride sem, ne dela nič in mu dajo nekaj denarja, je malo težko, da ga bo kdo sprejel na pravi način.« Tako prosilci tudi pomagajo npr. pri čiščenju cest, tako da se nanje že gleda na drugi način, zato tudi z njimi ni težav: »Prvi dnevi so bili nekoliko trši, gledali so jih malo po strani, a tudi to je šlo mimo,« pravi Kukanja.

V Zgoniku pisana pahljača narodnosti

MONICA HROVATIN
FOTODAMJ@N

Po podatkih Dežele je imela Občina Zgonik ob koncu leta 2014 43 tujih državljanov. Po najnovejših podatkih občinske uprave jih je bilo konec septembra letos 41, od katerih 20 iz držav

Zavod združenega sveta v Devinu je veliko pripomogel k sprejemanju tujcev na tistem koncu

ARHIV

članice Evropske unije in 21 iz držav, ki niso članice EU: od le-teh največ ljudi prihaja iz Srbije, drugi so iz Irana, Ukrajine, Bosne in Hercegovine, Bangladeša, Mehike, Kameruna, Švice, Kolumbije in celo s Filipinov, iz EU pa prihajajo državljani Velike Britanije, Slovenije, Romunije, Avstrije, Francije, Estonije, Hrvaške in Finske. Kar pisana pahljača narodnosti, ki je presenetila samo županjo **Monico Hrovatin**. Nekateri delajo pri družinah, kjer imajo tudi stalno bivališče, nekatere srbske družine živijo na ozemlju občine že vrsto let. Nekateri so zaposleni, nekateri pa so tudi ustanovili svoje podjetje. Glede integracije ni nobenega problema, so absolutno integrirani v občinsko stvarnost: »Kot da jih ne bi bilo, bi lahko rekli,« pravi županja Hrovatinova. V tem trenutku razen ene osebe na občinskem ozemlju ni prosilcev za azil.

Repentabor: 22 »rednih« tujcev in 66 prosilcev za azil

MARKO PISANI
FOTODAMJ@N

Po podatkih Dežele je v Občini Repentabor ob koncu leta 2014 imelo stalno bivališče 22 tujih državljanov, v glavnem Romunov, Srbov in Slovencev, pravi župan **Marko Pisani**. Gre večinoma za obrtnike in zidarje, nekateri so tudi samostojni podjetniki, med ženskami je verjetno tudi kaka hišna pomočnica, na občinskem ozemlju pa Pisaniju ni znano, da bi tujci vodili kako gospodarsko dejavnost. Tujci državljani so sicer integrirani v krajevno stvarnost, a povečini ne sodelujejo v kulturnem in ostalem življenju v vaseh: »Ni nobenih problemov ali nestrpnosti, ampak ni, da bi sodelovali pri društvi,« pravi Pisani.

Drugo vprašanje predstavlja 66 prosilcev za azil, ki so nastanjeni na Fernetičih. Nekateri so tudi prostovoljno pomagali občinskim delavcem pri čiščenju cest in vzdrževanju zelenja, zdaj občinska uprava pripravlja drug podoben projekt. Tudi s to večjo skupino tujcev za zdaj ni bilo večjih težav, pravzaprav je po Pisanijevih besedah največja težava v tem, da predstavljajo dejansko polovico prebivalstva Fernetičev, kjer je domačinov 70.

Tuji državljani v okoliških občinah 31. 12. 2014

Občina	Prebivalci	Tujci	Odstotki
Devin-Nabrežina	8.610	306	3,6%
Zgonik	2.090	43	2,1%
Repentabor	869	22	2,5%
Dolina	5.815	114	2,0%
Skupno	17.384	485	2,7%

V Dolini predvsem specializirani delavci

SANDY KLUN

FOTODAMJ@N

V Občini Dolina je bilo ob koncu leta 2014 114 tujih državljanov, po podatkih župana **Sandyja Kluna** pa jih je trenutno 116, od katerih 70 moških in 46 žensk, nekaj je družin, večinoma pa so tu posamezno zaradi službe. Moški so povečini specializirani delavci in diplomirani mehaniki, ki so zaposleni v tovarni Wärsilä ter v podjetjih dolinske obrtne cone in indu-

strijske cone, nekaj je tudi šoferjev tovornjakov, medtem ko so ženske v glavnem hišne pomočnice pri starejših osebah oz. osebah z zdravstvenimi težavami. Mladotnikov je vsega skupaj šest, od katerih je pet predšolskih otrok. Največ - 44 - je hrvaških državljanov, zatem je 21 Slovencev, 15 Romunov, 11 Srbov, potem pa so še ljudje iz Ukrajine, Poljske, Bosne in Hercegovine ter celo iz Paname in Indonezije. Ti ljudje po županovih besedah niso pretirano vključeni v krajevno življenje: »So, živijo, nimamo večjih skrbi, zaposlitev imajo, dom tudi,« pravi Klun. V šoli več ali manj ni niti enega mladega tujca: med mladotniki je šoloobvezen le 15-16-letni slovenski državljan, ki pa verjetno obiskuje že višjo srednjo šolo, pravi župan, ki ne razpolaga s podatki o morebitnih tujcih, ki bi na občinskem ozemlju imeli kako gospodarsko dejavnost. Prav tako za zdaj ni prosilcev za azil.

Ivan Žerjal

TRST - Veleposlanica v Sloveniji Rossela Franchini Sherifis se poslavlja »Odnose med Italijo in Slovenijo smo postavili na višjo raven«

Italijanska veleposlanica v Sloveniji Rossela Franchini Sherifis po štirih letih zaključuje svoj mandat. Na neformalnem poslovnem srečanju v Trstu, kjer se je srečala s »tržaškimi prijatelji«, med njimi tudi s predstavniki oblasti, je v krajšem pozdravu spregovorila tudi o svoji izkušnji v Ljubljani. V tem času smo odnose postavili na višjo raven, je povedala. Vez med državama so zdaj trdne in prijateljske, k premagovanju starih predsodkov je v veliki meri prispevala kultura (veleposlanica je spomnila na skupno predstavitev sezone gledališč SSG in Rossetti v Ljubljani), a tudi gospodarstvo in znanstvene institucije na obeh straneh. Italijanska podjetja v Sloveniji že zdavnaj ne investirajo samo zaradi cenejše delovne sile in manjše birokracije, temveč tudi zaradi visoko kvalificiranih slovenskih kadrov. Slovenija je država z nadpovprečno strokovno in kulturno izobrazbo, je še povedala veleposlanica.

Veleposlanica (levo) s prefektinjo Garufijevo in odbornikom Krausom FOTODAMJ@N

TUJCI PRI NAS

Ivan
Žerjal

ivan.zerjal@primorski.eu

Pestrost v malem

Prvi podatek, ki pade v oči ob prebiranju podatkov o tujih državljanih, ki prebivajo v manjših okoliških občinah tržaške pokrajine, je njihova sorazmerna maloštevilnost: 485 tujcev na skupnih 17.384 prebivalcev, kolikor so jih ob koncu leta 2014 šteje občine Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina, res ni velika številka. A kljub majhnemu številu in navsezadnje majhnemu prostoru najdemo v tej skupini pisano mavrico narodnosti, ki gre od sosednje Slovenije (čeprav se podpisane precej upira označevati slovenske državljane kot tujce, četrto to formalno so), Hrvaške, Srbije in Romunije preko drugih držav članic in nečlanice Evropske unije do »eksotike«, ki jo lahko predstavljajo kak Kamerun, Mehika, Panama in Filipini.

V tej majhni in narodnostno pisani skupnosti pa najdemo tudi veliko razčlenjenost glede položaja, kar je druga vidna značilnost »naših« tujcev. Gremo namreč od visoko izobraženih ljudi, ki so zaposleni v tukajšnjih prestižnih znanstveno-raziskovalnih ustanovah, ali dijakov in profesorjev Zavoda združenega sveta v Devinu, do obrtnikov in specializiranih delavcev, pa tudi samostojnih podjetnikov in hišnih pomočnic, ki se ukvarjajo predvsem z bolniki in ostarelimi. Večinoma gre za ljudi, ki so se lepo integrirali v krajevno stvarnost, občinske uprave niso zabeležile nobenih težav, seveda pa to ne pomeni, da avtomatično živijo in dihaajo družbeno in kulturno življenje krajevnih skupnosti. Zato bodo morda dovezetne nove generacije, seveda če bodo tu ostale.

Vsi omenjeni so ljudje s stalnim bivališčem in zaposlitvijo oz. gospodarsko dejavnostjo. Poglavje zase so prosilci za azil, ki jih je vsega skupaj 82, na Fernetičih pa dejansko predstavljajo polovico prebivalstva. A slednji danes so, jutri pa jih morda ne bo več, saj sploh ne vemo, ali bodo ostali ali pa odšli.

PAPIRNICA - V Vicenzi se je zaključilo dvodnevno srečanje med lastnikom in sindikati

Burgo umaknil mobilnost Od srede obnova 2. linije

Vodstvo podjetja Burgo je včeraj pristalo na umik postopka za mobilnost 153 ljudi.

V štivanski papirnici bodo torej ostali zaposleni vsi delavci, obenem pa bo stekel postopek za uvedbo solidarnostne pogodbe. Glede na to, da bo za to potrebno nekaj mesecev, bodo uvedli dopolnilno blagajno za nekatere delavce. Prihodno sredo bodo namreč zaprli drugo produktivno linijo z namenom proizvodne preobrazbe, po predvidevanjih pa bo to zahtevalo približno dve leti. Za zaposlene, ki se bodo z druge premaknili na tretjo sodobnejšo produktivno linijo, pa bodo priredili izpopolnjevalne tečaje.

To je v grobih obrisih izid dvodnevnega srečanja med vodstvom skupine Burgo ter predstavniki državnih in lokalnih sindikalnih organizacij Cgil, Fistel, Slc, Uilcom in Ugl, ki se je začelo v sredo dopoldne in zaključilo včeraj popoldne na sedežu krajevne Confindustrie v Vicenzi. Kot smo že poročali, se je v sredo dopoldne začelo trdo pogajanje, ki so ga zvečer prekinili in nadaljevali včeraj.

Štivanska papirnica Burgo

FOTODAMJ@N

Dogovarjanje med družbo in sindikati glede prihodnosti štivanske papirnice je namreč po zaključenih institucionalnih omizjih prešlo v živo, pogajanja pa postajajo vedno ostrejša. Če je po eni strani Burgo navidezno pustil glede napovedanega zaprtja

druge produktivne linije in odpusta oziroma mobilnosti za 153 zaposlenih, se je vzporedno začela druga pesem.

Skupina Burgo namerava namreč po mnenju sindikatov izkoristiti to priložnost za uvajanje novih delovnih pogojev in razmer ter skratka

za spremembo delovne pogodbe. Delavci bi to nazadnje lahko drago stalo. Poleg krčenja plače, ki jo predvideva sicer začasna uvedba solidarnostne pogodbe, zahteva Burgo še nekatere spremembe: zaposleni bi se morali v bistvu odpovedati trinajsti in morebiti štirinajsti plači, dokladam in nagradam za produktivnost. Sindikati so izračunali, da bi se delavčeva letna plača v povprečju zmanjšala za skoraj polovico.

Pogajanja se bodo še nadaljevala, čeprav skupina Burgo pri tej točki ne namerava popustiti in je jasno, da bodo morali delavci nazadnje računati na manjšo plačo, je včeraj ocenil predstavnik tržaškega sindikata Cgil Maurizio Goat. Vprašanje je, za koliko. Glede na pogoje, ki jih zahteva skupina Burgo, bi se letna plača zmanjšala za vsaj 40 odstotkov.

Temeljno je, da je družba Burgo vsekakor pristala na umik mobilnosti, je še povedal Goat in napovedal, da bodo z vsebino dvodnevnega pogajanja seznanili zaposlene na skupščini, ki bo po napovedih v torek ob 14. uri.

A.G.

OBČINSKI SVET Prostorski načrt: svetniki pohiteli z razpravo

V dvorani tržaškega občinskega sveta se je včeraj nadaljevala razprava o splošnem občinskem prostorskem načrtu oz. o popravkih in ugovorih. Razprava je potekala v začetku še vedno v znamenju obstrukcije desnosredinske opozicije, kasneje pa so občinski svetniki pohiteli.

Na dnevnem redu je bila analiza številnih ugovorov posameznikov, ki so jih obravnavali poimensko in so v glavnem zadevali zahteve oziroma prošnje po ohranjanju oz. povečanju zazidljivosti zemljišč ali po ohranjanju namembnosti zemljišč.

Razprava je bila, kot rečeno, v začetku v znamenju daljših posegov nekaterih občinskih svetnikov opozicije, nato pa se je razprava pospešila. V dobrih treh urah so obravnavali kar 72 ugovorov, nato so sejo nekaj pred 21. uro prekinili. S takim ritmom naj bi občinski svet vsekakor dokončno odobril prostorski načrt v predvidenem roku oz. pred božičnimi prazniki. Predviden je bil tudi sestanek vodij svetniških skupin. Namen seje je bilo razpravljati o predlogu po združitvi več ugovorov, ki bi jih tako obravnavali v eni sami razpravi. Vsak ugovor bi seveda glasovali posebej. Izid se je ob zaključku redakcije še ni bil znan, vendar kaže, da je bil skupen namen pospešiti delo v občinskem svetu.

PREFEKTURA - Podelitev odlikovanja predsednika republike

Edi Kraus postal »cavaliere«

Odlikovanje je openskemu podjetniku in tržaškemu občinskemu odborniku izročila prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se bo februarja upokojila

Krausu je priznanje izročila prefektinja Garufi

FOTODAMJ@N

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi je na včerajšnji krajši slovesnosti na sedežu tržaške prefekture podelila državna odlikovanja sedmim zaslužnim Tržčanom, ki jih je z dekretom z dne 2. junija 2015 imenoval predsednik republike. Med prejemniki naziva vitez (»cavaliere«), ki ga podeljujejo italijanskim državljanom za posebne zasluge na različnih področjih, je tudi zamejski podjetnik in občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, ki se je odlično znašel v izbrani družbi Tržčanov, ki so si zaradi takšnih ali drugačnih zaslug prislužili državna odličja. Med njimi so poleg Krausa tudi menedžer Alberto Cattaruzza, nekdanji deportiranec Gaetano Paccione, profesor seizmologije in geofizike na Univerzi Trst Giuliano Panza, darovalec krvi in metnik bronaste zvezde, ki jo Olimpijski komite podeljuje za športne zasluge, Sergio Specogna, darovalec krvi Claudio Spena in ekonomsko-finančna svetovalka pri tržaški policijski šoli Federica Verin.

Odlično obiskano slovesnost je v družbi župana Roberta Cosolinija, predsednice Pokrajine Trst Marie Therese Basse Poropat in rektorja tržaške Univerze Francesca Peronija uvedla prefektinja Garufijeva, ki je spomnila, kako izjemen je nabor tržaških prejemnikov državnih odlikovanj, še posebej v luči novih strožjih kriterijev za podelitev odličij. Med dosežki nagradencev je izpostavila predvsem njihova prizadevanja, da med svojim vsakodnevnim delom veliko skrb posvečajo tudi celotni lokalni skupnosti in ne le samemu sebi ali podjetju. Po njeni oceni je predano, strokovno in človekoljubno delo treba nagraditi in ob tem ganjeno dodala, da je današnja (beri včerajšnja) sedmerica novoimenovanih vitezov zadnja, ki jim je osebo vročila odlikovanja. Februarja 2016 se bo prefektinja namreč upokojila. (sč)

»Nagrada odlična popotnica za naprej«

Zaslužen na svojem področju je tudi podjetnik in občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, ki je z zadnjim odlikovanjem lepo dopolnil svojo zbirko priznanj. Leta 2007 je Kraus postal častni meščan Malega Lošinja, istega leta ga je Gospodarska zbornica Slovenije nagradila za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke za leto 2006. Dobil je še druga manjša priznanja, ki jih je zdaj oplemenitil še z državnim naslovom vitez. Marsikdo bržkone meni, da je ta naziv vsekakor največ vreden. A tega mnenja ne deli nagradenec Kraus, za katerega imajo vsa priznanja enako vrednost. Z vidno ganjenim »novopečenim vitezem« smo na kratko spregovorili ob robu včerajšnje slovesnosti, na kateri smo videli tudi Krausove ženske, ki so tako ali drugače prispevale k oblikovanju njegove osebnosti. Mama Irma je s solzami v očeh dejala, da je izredno ponosna na sina, spomnila pa se je tudi pokojnega soproga, ki bi bil, kot je poudarila, izredno ponosen na sina, še posebej zato, ker se je pripadnik manjšine znašel med dobitniki državnih odličij. Nič manj ponosna na moža ni soproga Gabriella, ki zaradi moževih službenih obveznosti plačuje visoko ceno, saj je veliko združenja. Hči Mia je presrečna, saj meni, da je s tem priznanjem poplačan očetov trud, ki ga vlaga v vsako opravilo, ki se ga loti. In tu je še sestra Mira, ki je brata označila za velikega delavca, ki uresniči vse, kar si zastavi.

Najprej čestitke gospod Kraus. Povejte nam, kako se počutite?

Zelo zadovoljen.

Kaj vam pomeni to odlikovanje? So nagrade lahko dobra popotnica?

To priznanje je potrditev, da je bilo delo, pa ne samo tisto na gospodarskem področju, v okviru katerega smo ustvarjali nova delovna mesta in napredek, ampak tudi tisto na političnem področju oz. v povezovanju slovenske in italijanske skupnosti, opravljeno z odliko. Vsekakor je nagrada odlična popotnica za naprej.

Vzajemno sodelovanje je vaše poslanstvo, kajne?

Tako je. Kot občinski odbornik se trudim

Vitez republike Edi Kraus

FOTODAMJ@N

nadaljevati strategijo, ki so jo zastavili moji kolegi in predhodnika. Skupaj smo izvedli nekaj akcij, ki so mesto odprave napravili v s katerimi je mesto končno zadihalo z odprtimi pljuči. Želim si, da bi se to nadaljevalo, kajti prepričan sem, da gospodarski preporod našega mesta mora iti tudi skozi družbeno-politični del.

Katere so kritične točke, ki jih bo treba čimprej odpraviti?

Treba bo izboljšati gospodarsko situacijo, ki med ostalim bremeni tudi delo javnih uprav. V trenutnih gospodarskih razmerah je vse oteženo. Sem pa prepričan, da se s pravo politično voljo da marsikaj premakniti.

Za konec pa še radovednost. Kam boste obesili državno odlikovanje?

Nisem še razmišljal o tem. Našlo se bo pravo mesto.

Sanela Čoralič

Fedriga: Reforma krajevnih uprav na računsko sodišče

»Deželna reforma krajevnih uprav predstavlja ogromno izgubo denarja. Komaj se bo dokazalo, da je nezakonita, bomo prijavili na računsko sodišče deželno predsednico Deboro Serracchiani in njene sodelavce«. To je povedal poslanec in deželni tajnik Severne lige Massimiliano Fedriga, ki se je včeraj sestal z nekaterimi furlanskimi župani ter deželnima svetnikoma Barbaro Zilli in Luco Cirianijem. Župani, ki so se postavili po robu reformi, so dokazali, da so jim pri srcu občani in dežela FJK, je dodal Fedriga in ocenil, da bo reforma stala davkoplačevalce milijone evrov. Ukinili bodo pokrajine, namesto njih pa bo nastalo 18 novih uprav, ki bodo zahvale dodatno birokracijo in torej dodatne stroške, je še povedal Fedriga.

Prosek: prižig luči božičnega drevesa

Na Proseku bodo danes ob 18. uri prižgali božične luči na drevesu v bližini Soščeve hiše. Pobudo je dal rajonski svet za Zahodni Kras, ob razsvetljenem drevesu bodo zapeli učenci osnovne šole Avgusta Černigoja s Proseka in otroški zbor iz Naselja sv. Nazarija, zaigralo pa bo Godbeno društvo Prosek.

Štipendije in podpore Sklada Sergij Tončič

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič je v oktobru razpisal natečaj za štipendije in podpore za redne študente iz Furlanije Julijske krajine, ki se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Odbor sklada je pregledal dokumentacije prosilcev in je med tistimi, ki so izpolnjevali pogoje v skladu z razpisom, izbral pet kandidatov za štipendije in osem za podpore. Štipendije in podpore sklada Sergij Tončič bodo javno izročene dobitnikom ponedeljek, 14. decembra ob 18. uri v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel, ul. Ginnastica 72.

ZAŠČITENO OBMOČJE - Upraviteljem grozi izgon

Miramarski morski park z vodo v grlu ...

Zadnji dan v letu obeta miramarskemu morskemu zaščitenemu območju vse prej kot praznično vzdušje. Z 31. decembrom naj bi bili njegovi upravitelji po tridesetih letih neprekinjenega delovanja prisiljeni zapustiti svoje operativne sedeže v miramarskem parku, in sicer poslopje Castelletto ter območje okoli portiča, znano pod imenom Bagno ducale. Leta 1988 so pristojne državne oblasti upravljanje območja poverile svetovnemu skladu za naravo WWF v povezavi z Ministrstvom za okolje. Koncesija je zapadla junija 2015, podaljšali pa so jo do konca leta.

Splošno ogorčenost sprožajo predvsem protislovna dejanja ravnatelja Deželnega miramarskega muzejskega pola in nadzornika spomeniškega varstva Luca Caburlotta. Direktor miramarskega morskega zaščitenega območja Maurizio Spoto je na včerajšnji novinarski konferenci tako orisal situacijo: »Pred letom dni je Luca Caburlotto povedal, da koncesija za upravljanje prosotorov ne bo več brezplačna, ampak bo predvidevala določeno najemnino. Uradno pa je izjavil, da jo vsekakor namerava obnoviti. To je bil tudi sklep številnih pogajanj pristojnega strokovnega omizja, ki si je med letoma 2013 in 2014 tako na krajevni kot na državni ravni prizadevalo za ustrezno rešitev. Končno poročilo omizja je podpisal sam Caburlotto novembra 2014. Sklad WWF je po odobrenem sklepu večkrat formalno zaprosil za informacije o točnejšem znesku najemnine. Odgovora nismo nikoli prejeli. 28. septembra smo dobili pismo z zahtevo, naj do konca leta obvezno zapustimo tako poslopje Castelletta kot območje okoli portiča.«

Konec oktobra je miramarsko morisko zaščiten območje že preselilo svoje urade, ki so se nahajali v prvem nadstropju, v Ulico Beirut, bivši sedež mednarodne visoke šole Sissa. Izrazili so pripravljenost, da se izselijo tudi iz preostalih prostorov t.i. Castelletta, če se dobi enakovredna ustrezna namestitve znotraj parka. Zapustiti območje okoli miramarskega portiča pa bi predstavljalo hudo okrnitev v samem delovanju ustanove. Kot je povedala ravnateljica oceanografskega oddelka inštituta OGS Paola Del Negro, bi bile brez dostopa do morja vse raziskovalne in didaktične dejavnosti za šole onemogočene. V teku let so poleg tega ta predel parka ustrezno tehnično in strokovno opremili. Vse to bi bilo težko premestiti kam drugam. Deželni predstavnik sklada WWF Alessandro Giadrossi je poudaril zgodovinski in strokovno-raziskovalni pomen državnega morskega zaščitenega območja v Miramaru. Obžaluje torej, da je s Caburlottom nemogoče vzpostaviti dialog, ki pa bi bil nujen za rešitev problema.

Solidarnost Mauriziu Spotu so izrazili tudi mnogi predstavniki političnih oblasti Občine Trst, Pokrajine Trst in Dežele Fjk. Tržaški župan Roberto Cosolini je povedal, da so že zaprosili za srečanje na Ministrstvu za kulturo: »Predstavniki občine, pokrajine in dežele smo pripravljeni skupaj sodelovati. Pri iskanju rešitve pa je nujno potrebna vzajemnost in torej razpoložljivi sogovorniki. Nahajamo se pred funkcionarjem, ki nima več pravega odnosa do krajevne skupnosti.«

Vesna Pahor

Udeleženci
včerajšnje
novinarske
konference

FOTODAMJ@N

SRBSKO-PRAVOSLAVNA SKUPNOST - Zaradi razpok začetek ogledov podjetja Ser.Co.Tec.

Cerkev pod drobnogledom

Cerkev sv. Spiridona, ki je bila zgrajena leta 1869 (tržaško srbsko-pravoslavna skupnost pa so ustanovili že v 18. stoletju), je ena največjih tržaških znamenitosti, zaradi česar jo je pred časom zaščitilo Deželno spomeniško varstvo. Od ponedeljka bo ta cerkev predmet vzdrževalnih del oziroma predhodnih ogledov s posebno napravo, ki omogoča opazovanje objekta in njegovih šibkih točk v realnem času.

Diagnozo bo izvedlo specializirano tržaško podjetje Ser.Co.Tec srl (s sedežem v dolinski obrtni coni), ki ima za sabo celo vrsto uglednih strank oz. znamenitih objektov, na katerih je opravilo svoje tehnološko napredne ogledne: Castel Sant'Angelo v Rimu, carigradska bazilika Hagia Sofia, razgledno kolo London Eye, stolp z uro (Torre dell'orologio) v Benetkah, dunajska cerkev sv. Lovrenca, stolnici v Vidmu in Šibeniku idr.

Predvsem na steni cerkve, ki gleda na Ulico S. Spiridione, so namreč

Cerkev sv. Spiridona

FOTODAMJ@N

opazili več razpok. Glede na to in na dejstvo, da vozi po omenjeni ulici veliko število vozil, so se pri srbsko-pravo-

slavni skupnosti odločili za diagnozo, kateri bodo sledila vzdrževalna dela, da bi preprečili resnejšo škodo. V prvi fa-

Ena od petnajstih razpok

FOTODAMJ@N

zi bodo preverjali, ali se je 15 večjih razpok pojavilo iz statičnih oziroma dinamičnih vzrokov.

JAZ REPORTER - Manjši požar v sredo zvečer V središču Padrič gorelo v zabojniku

Gasilci v sredo zvečer na Padričah

ALBERT TUL

V sredo zvečer je Mačkoljan vozil po središču Padrič, med iskanjem prostega parkirnega mesta pa je zagledal ognjene zublje. Gorelo je v zabojniku za odpadke, lučaj od vaškega vodnjaka. Očividec je takoj poklical gasilce, ki so hitro prispeli z openske postaje in v desetih minutah pogasili ogenj. Vzrok požara ni znan. Objavljamo posnetek, ki smo ga prejeli prek aplikacije Jaz Reporter (več o tem na naši spletni strani).

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE - Mladi tatici Po izpustitvi takoj nova ovadba

Mladi hrvaški državljani, 18-letni E.D. in V.D., ki sta bili preteklo nedeljo zjutraj aretirani pri poskusu vloma v več stanovanj v poslopju v Ulici Vigneti v Škedenju, je policija izpustila, a ju je kmalu zatem zopet kazensko ovadila zaradi zbiranja ukradenega blaga. Zgodilo se je, da so ju opazili na glavnem tržaškem avtobusnem postajališču: ob prihodu policistov sta se dekleti sicer skušali oddaljiti, vendar so ju ustavili in pospremili na kvesturo, kjer so ju preiskali. Tako je policija v kovčku enega od deklet našla etui za dokumente, dve denarnici in nekaj draguljev, 400 evrov pa je bilo skritih v elastiki hlačnih nogavic. Pri drugem dekletu pa so v torbi našli prazni denarnici, medtem ko je v žepu jopiča bilo 200 evrov.

Z vlakom na Opčine in od tod v zapor

Na železniški postaji na Opčinah so mejni policisti ustavili 19-letnega potnika, ki je z vlakom prispel iz Slovenije. Z vnosom njegovih osebnih podatkov v skupno podatkovno bazo varnostnih organov so ugotovili, da je imel kosovski državljan R.R. zaradi raznih prestopkov že večkrat opravka s policijo, predvsem pa da mora v zapor, ker je bil na sodišču za mladoletne v Benetkah pred časom pravnomočno obsojen zaradi prikrivanja ukradenega blaga. Prestati mora štiri mesece kazni, zaporni nalog je beneško tožilstvo izdalo marca letos.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Danes in jutri

Zadnje ponovitve Ismene in Kako postati Slovenci ...

Danes zadnja Ismena, nocoj in jutri pa Kako postati Slovenci v 50 minutah

Nikla Petruška Panizon

Nocoj ob 20. uri v Boljuncu

Danes in jutri bo Slovensko stalno gledališče ponudilo svojemu občinstvu zadnje ponovitve v letu 2015 dveh uspešnih komornih predstav. Starogrška in hkrati pristrčno aktualna pripoved Ismene, Antigone sestre v predstavi dramatičarke Lot Vekemans in v režiji Igorja Pisona, bo še danes ob 20.30 in jutri ob 19. uri nagovorila publiko v Klubskem prostoru. Igralka Nikla Petruška Panizon pričakuje gledalce s svojim zanimivim razmišljanjem o potrebi (ali pa ne) po junaških dejanjih za osmišljanje življenja.

Nocoj pa bo doživela zadnjo ponovitev (pred preko dvo-

mesečnim premorom) humoristična uspešnica Kako postati Slovenci v 50 minutah, koprodukcija z društvom Razseljeni, Glasbeno matico in v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofestom, ki je že zabavala na številnih ponovitvah v društvenih prostorih na teritoriju. Daniel Dan Malalan bo tudi tokrat spregovoril o zabavnih obmejnih stereotipih v predstavi za slovensko in italijansko publiko, ki ne potrebuje nadnapisov. Predstava bo na sporedu ob 20. uri v društveni dvorani v gledališču v Boljuncu, s sodelovanjem KD F. Prešeren.

FILMSKI SVET - Filmski in video natečaj Trofeo Trieste

Uspeh Kraljestva medveda

Kratkometražec Silva Jelinčiča iz Kobarida absolutni zmagovalec - Udeležba 22 amaterskih filmarjev

Udeleženci in nagrajenci na filmskem in video natečaju Trofeo Trieste

Amaterski filmarji iz Slovenije so se lepo uveljavili na nedavnem že 23. mednarodnem filmskem in video natečaju Trofeo Trieste, ki ga konec novembra v kinodvorani župnije Madonna del Mare priredil Tržaški kinematografski klub, namenjen pa je bil amaterskim avtorjem za dela, ki obravnavajo teme, vezane na zemljepisne kraje v Furlaniji Julijski krajini, na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, v Venetu, Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem.

Natečaja se je udeležilo 22 filmarjev (od katerih dva zunaj konkurence) iz Trsta, Verone, Južne Tirolske in Slovenije, med katerimi je bilo pet slovenskih (od katerih eden zunaj konkurence), absolutni zmagovalec pa je bil Silvo Jelinčič iz Kobarida za 7 minut trajajoči kratkometražni film Kraljestvo medveda, ki prikazuje življenje medvedje družine na Kočevskem. Jelinčič je tako za svoj kratkometražec prejel nagrado Trofeo Trieste, pa tudi nagrado občinstva na tretjem večeru natečaja. Nagrajena pa sta bila tudi dva druga slovenska filma in sicer Izolacija Pike Potočnik (prvo mesto) in Kuha-

nje oglja Jože Koselja (tretje mesto). Ostala sodelujoča slovenska avtorja sta bila še Franc Kopic z delom Mozaik, Mozaik, Mozaic in Nik Potočnik z delom Riba, ki pa je nastopil zunaj konkurence. Kar se tiče ostalih nagajencev pa velja omeniti sledeče: pokal Alfreda Righinija si je zagotovil Federico Manna z delom Trieste, poleg tega se je skupaj s Koseljem in Saro Marzani (Apuntamento al castello) uvrstil tudi na tretje mesto s filmom La Trieste Opicina historica. Na prvo mesto se je skupaj s Piko Po-

točnik uvrstil Luigi Paduano z delom Una magica sinfonia, druga pa sta bila filma Andree Penza Io e loro in Giorgia Pirane Les-sina: magia di un momento.

Na manifestaciji so tudi podelili nagrade občinstva: prvi večer je šla Paduanu in Penza za filma Una magica sinfonia in Io e loro, drugi večer je občinstvo nagradilo delo Sergia Sergasa Grüss aus Trieste 1913-2013, tretji večer pa je kot že rečeno nagrada šla Silvu Jelinčiču za film Kraljestvo medveda.

Jelinčičev Chomski danes v TKS

Drevišnja predstavitev ob 18. uri v Tržaškem knjižnem središču TS360 na Trgu Oberdan romana Dušana Jelinčiča Nocoj bom ubil Chomskega bo poseben dogodek. Avtorja bosta predstavila in se z njim pogovarjala dijaka liceja Prešeren Ivana Saražin in Ilja Krečič, večer pa bo popestril glasbeni virtuozi, harmonikar Igor Zobin.

Jelinčičeva knjiga si je prisluzila vrsto laskavih ocen, zato pa bo lahko predstavitev v novi slovenski kulturni duši v Trstu še dodatno osvetlila nastanek romana, ki se sicer odvija pretežno v Afriki.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 11. decembra 2015

DANIJEJ

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.46 - Luna vzide ob 7.08 in zatone ob 16.52.

Jutri, SOBOTA, 12. decembra 2015

ALJOŠA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj C, zračni tlak 1033,0 mb ustaljen, vlaga 53-odstotna, veter 15 km na uro sever, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,1 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 13. decembra 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30 Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italija 14 - 040 631661, Oširek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italija 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 - 040 635368.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »45 anni«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00, 21.30 »La Isla Minima«; 20.00 »Best bar in America«.

FELLINI - 16.30, 20.30 »Mr. Holmes - Il mistero del caso irrisolto«; 18.20, 22.15 »Dio esiste e vive a Bruxelles«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 20.20, 22.15 »11 donne a Parigi«; 18.20, 20.00, 22.00 »La felicità è un sistema complesso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.15 »Mon Roi - Il mio re«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15 »Chiamatemi Francesco«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10, 20.30 »Božič pri Cooperjevih«; 15.45 »Dobri dinozaver 3D«; 17.40, 20.20 »Igre lakote: Upor, 2. del«; 21.10 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 15.30 »Kurja polt«; 17.45 »Most vohunov«; 18.40 »Ob morju«; 19.00, 21.00, 22.40 »Parkelj«; 17.00 »Snoopy in Charlie Brown - Film o arašidkih«; 16.00, 18.00 »Snoopy in Charlie Brown - Film o arašidkih 3D«; 20.40 »Spectre«; 18.20, 20.00, 22.30 »V srcu morja«.

NAZIONALE - 18.45, 21.15 »007 Spectre«; 16.30, 20.20 »Il sapore del successo«; 16.40, 18.20 »Il viaggio di Arlo«; 16.30, 20.00, 22.10 »Hunger Games - Il canto della rivolta 2«; 18.20, 22.10 »Regression«; 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Belle & Sebastien - L'av-

ventura continua«; 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Il professor Cenerentolo«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Chiamatemi Francesco«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Belle & Sebastien - L'avventura continua«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Il professor Cenerentolo«; 16.40, 19.10 »Il viaggio di Arlo«; 16.05 »Hunger Games - Il canto della rivolta 2«; 16.40, 19.00, 21.20 »Regression«; 16.30, 19.05, 21.40 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«; 21.35 »The Visit«; 21.20 »Il sapore del successo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 20.10, 22.10 »Belle & Sebastien - L'avventura continua«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.15 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«; Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.00 »Il professor Cenerentolo«; Dvorana 4: 17.30 »Il viaggio di Arlo«; 19.50, 22.10 »La felicità è un sistema complesso«; Dvorana 5: 17.40, 19.50, 22.00 »Chiamatemi Francesco«.

Šolske vesti

DAN ODPRTIH VRAT na liceju Franceta Prešerna bo danes, 11. decembra, ob 18. uri v šolskih prostorih na Vrdejski cesti 13/1 v Trstu. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

UČENCI OŠ GRBEC - STEPANČIČ, malčki OV iz Škednja, OV J. Ukmarja ter učitelji in vzgojiteljice toplo vabijo na Božičnico, ki bo v petek, 18. decembra, ob 15.00 v domu Jakoba Ukmarja v Škednju. Na prireditvi bodo učenci in malčki izročili dobrodelno nabirko predstavnika združenja »Ne bombe, a samo bonboni«, ki so jo priredili na šoli v okviru decembrskih praznovanj.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do 15. januarja možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov v š.l. 2015/16: za nakup učbenikov, individualnih učnih pripomočkov v korist učencev NSŠ in/ali za nakup vozovnic za prevoz v tržaški pokrajini v korist učencev NSŠ in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec je treba izpolnjevati na www.sandorligo-dolina.it.

Izleti

SPDT se bo udeležilo v nedeljo, 20. decembra, tradicionalnega Spominskega pohoda na Javornik. Odhod ob 7.30 izpred spomenika padlim v Križu. Prevoz z osebnimi avtomobili, na razpolago tudi društveni kombi. Prijave in info na tel. št. 338-4913458 (Franc).

Loterija 10. decembra 2015

Bari	8	36	21	57	28
Cagliari	53	54	66	73	30
Firenze	27	16	88	40	86
Genova	64	39	45	73	59
Milan	27	20	31	65	39
Neapelj	45	68	8	9	37
Palermo	88	66	25	84	10
Rim	48	33	35	10	34
Turin	64	90	89	34	14
Benetke	51	50	71	9	8
Nazionale	39	86	44	71	54

Super Enalotto Št. 148

1	19	20	56	60	83	jolly 63
Nagradni sklad	31.758.502,63 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
8 dobitnikov s 5 točkami	21.443,66 €					
647 dobitnikov s 4 točkami	267,20 €					
24104 dobitnikov s 3 točkami	14,28 €					

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
3 dobitniki s 4 točkami	26.720,00 €
123 dobitnikov s 3 točkami	1.428,00 €
1.777 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
10.375 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
21.457 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

AVSENIKOV VEČER

z najlepšimi melodijami Slavka Avsenika

SLAVKU AVSENIK V SPOMIN...

Ansambel Saša Avsenika in Gregor Avsenik
posebni gosti: Denis Novato in Monika Avsenik

NEDELJA, 13. DECEMBRA 2015 OB 18:00
ŠPORTNO KULTURNI CENTER - ZGONIK (TRST)

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS

je na Kolonkovcu odprt do 23.12 vsak dan od 10. do 22.

Ul. Ventura 31/1

Tel: 040-391790

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salež 46, je odprt vsak dan do 17. decembra.

Tel. 040-229439

Osmice

ERIK IN JADRAN imata odprto osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.
IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih 120. Tel. št. 366-5304154.
OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

Poslovni oglasi

VINO KVALITETNO,

več sort, belo in rdeče prodam.
Tel. št.: 0039-339-1997101

Mali oglasi

ČERNIGOJEVO GRAFIKO večjega formata, črno-bela, l. 1960 prodam za 450,00 evrov. Tel. št.: 338-6603682.

DOMAČA OREHOVA JEDRCA skrbno očiščena prodajam. Tel. št.: 349-1466866.

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporočilom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.

NA PROSEKUN dajemo v najem opremljeno stanovanje (avtonomno ogrevanje, parkirišče, dve sobi, kuhinja, balkon in kopalnica). Tel. št.: 040-225320, 333-1129574.

PRODAJAM domače klobase. Tel. št.: 338-5098764.

PRODAJAM suho listje za kompostiranje. Cena po dogovoru. Tel. št. 348-3030022.

PRODAM železni voz za prevoz težkih tovorov (do 60 kvintalov) z ojačenimi gumami. Cena po dogovoru. Tel. št. 339-1314308.

Obvestila

SKD GRAD OD BANOV prireja božični sejem, ki bo potekal v društvenih prostorih 12. in 13. decembra, ob 16. do 19. ure. Toplo vabljeni.

AVSENIKOV VEČER bo v nedeljo, 13.

decembra, ob 18.00 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Nastopajo: Ansambel Saša Avsenika, Gregor Avsenik, Monika Avsenik in Denis Novato. Vstopnice eno uro pred začetkom koncerta na blagajni Športno kulturnega centra.

VSE BIVŠE BOROVE ATLETE vabimo na atletski družabni večer, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri na Stadionu 1. maja, Vrdelska cesta 7.

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

OBČINA DOLINA, Odbornišтво za produktivne dejavnosti, vabi vse osmičarje Občine Dolina na sejo, ki bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri na sedežu Občine.

SLOV.I.K.: prvo predavanje ciklusa »Islamska civilizacija, arabska kultura in evropski razum« bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri v dvorani ZKB na Opčinah. Raid al-Daghistani, diplomirani filozof in magister islamskih ved, bo predstavil temeljne pojme islama in jih primerno umestil v zgodovinski, kulturni in teološki kontekst.

VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ obvešča, da bo podeljevanje štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16 v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri v Dijaškem domu, Ul. Gimnastika 72.

ZALOŽBA MLADIKA vabi na predpraznično voščilo in zdravico s poezijo Marija Čuka in z glasbo Igorja Zobina ter s presenečenji, ki bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 20. uri v Ul. Belavista 12 pri Ferlugih.

SDGZ IN CATA FVG, v sklopu projekta Volo, vabita na seminar na temo znižanja stroškov za porabo elektrike in plina - konzorcij CAEM, ki bo v torek, 15. decembra, ob 18.00 na podružnici SDGZ na OC Zgonik. Prijave na tel. 040-67248 in preko www.sdgz.it.

PODROČNI SVET SLOVENSКИH VERNIKOV s Trsta - Milj in Vincencijeve Konferenca vabita, ob prihajajočem prazniku Božiča, na obisk gostov v domu za starejše ITIS, Ul. Pascoli 31, ki bo v sredo, 16. decembra, v novi kapeli v I. nadstropju. Ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. maša, ki jo bosta darovala msg. Franc Vončina in p. Rafko Ropret, ob sodelovanju slovenskega verskega občestva župnije Sv. Vincencija in slovenskih skavtov in skavtinj, sledi prijateljsko druženje.

TABORNIKI RMV vabijo vse člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v sredo, 16. decembra, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20.

DELAVNICA SOMATSKIH GIBOV bo znova potekala v soboto, 19. decembra, ob 15. ure dalje v prostorih KD I. Gruden v Nabrežini. Vodil jo bo Aleš Ernst. Info in vpis na tel. št. 349-6483822 (Mileva).

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na predbožično delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - zimski solsti-

cij« v soboto, 19. decembra, ob 15. do 19. ure v SKD Igo Gruden v Nabrežini. Delavnico bo vodila dr. Lucija Lorenzi. Info in prijave na tel. 334-7520208.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

NA POBUDO LIONS CLUBA iz Devina-Nabrežine ter v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin Nabrežina poteka brezplačno merjenje krvnega tlaka vsako 1. in 3. sredo v mesecu, od 9.30 do 11.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini.

KRU.T vabi na tradicionalno srečanje ob koncu leta, ki bo v torek, 29. decembra, v gostilni v Ul. Gruden, Bazovica. Info in prijave na sedežu, Ul. Cicero- ne 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

JUS NABREŽINA obvešča, da se je začelo vzdrževalno čiščenje enega dela Brščic in pobiranje suhih drv in čersakov. Navodila in ostale info na tel. št. 347-6849308 (Igor), 349-5289593 (Milivoj) in 329-3177329 (Gianni). Ob ponedeljkih od 18.30 do 19.30 je na sedežu Jusa na razpolago tudi odbornik.

ODBORNIŠTVA SOCIALNIH SLUŽB Občin Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor), ob priliki praznika sv. Treh kraljev, organizirajo v sredo, 6. januarja, kosilo z glasbo v agriturizmu v Samatorci za osebe nad 65. letom, s stalnim prebivališčem v občinah Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor. Vpis od 14. do 18. decembra (do 12. ure), od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure: v tajništvo občine Repentabor in občine Zgonik ali na sedežu Socialne službe, Naselje sv. Mavra 124 (Sesljan).

Prireditve

HIMNA LJUBEZNI: v sklopu 7 srečanj o sv. Pavlu bo tretje predavanje potekalo danes, 11. decembra, ob 20. uri v Marijanišču na Opčinah. Dr. Jože Bajzek bo govoril o pismu Korinčanom.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS vabi občane na prižig luči božičnega drevesa na Proseku danes, 11. decembra, ob 18. uri. Sodelujejo učenci OŠ A. Černigoj in OPZ naselja Sv. Nazarija ter Godbeno društvo Prosek.

SKD DRAGO BOJAN in OV Gabrovec, prirejata danes, 11. decembra, ob 18. uri v zunanjih prostorih otroškega vrta Božičnico in prižig božičnih lučk. V praznično vzdušje bodo pospremile note Mladinskega orkestra godbe Nabrežina. Toplo vabljeni.

SKD IGO GRUDEN vabi v društvene prostore na Božični sejmi, od 16. do 20. ure: danes, 11. decembra, ob 17.30 nastop OPZ Petpedi in MIPZ I. Gruden (vodi Mirko Ferlan); v soboto, 12. decembra, ob 17.00 Tržaška folklorna skupina Stu ledi, ob 19.00 nastop violinistov iz razreda prof. Cristine Verità.

SPDT IN NŠK prirejata ob svetovnem dnevu gora danes, 11. decembra, ob 17. uri v čitalnici NŠK, Ul. sv. Franciška 20, dogodek »Brati gore«. Avtorji in recitatorji bodo prebirali odlomke iz planinske literature dr. Rafka Dolharja, Dušana Jelinčiča, Matjaža Klemšeta, Bjana Pavletiča in Igorja Škamperleta, povezoval bo Evgen Ban. V knjižnici bo na ogled tudi priložnostna razstava domače planinske literature.

TPPŽ P. TOMAŽIČ, COŠ P. Tomažič, Knjižnica P. Tomažič in tovariši in VZPI - ANPI vabijo, ob 100-letnici rojstva P. Tomažiča, danes, 11. decembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčine na večer »Jutri bo sonce in Kras bo čudovit«.

TS360, Oberdankov trg 7, vabi danes, 11. decembra, ob 18. uri na predstavitve knjige Dušana Jelinčiča »Nocoj bom ubil Chomskega«. Sodelujejo dijaki tržaškega liceja Prešeren in harmonikar Igor Zobin.

NSŠ SIMON GREGORČIČ - DOLINA, OŠ Ivan Grbec - Marica Gregorič Stepančič - Škedenj, OŠ Alojz Gradnik - Repentabor, OŠ Lojze Kokoravec/Gorazd - 1. Maj 1945 - Zgonik, OŠ Prežihov Voranc - Dolina in OŠ Fran

Milčinski - Katinara, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, vabijo na ponovitev prireditve »Kej se držiste taku štemane...« v božičnem duhu, ob dnevu Evropske kulturne dediščine, ki bo v Športno kulturnem centru v Zgoniku v soboto, 12. decembra, ob 18. uri. Poklon 70-letnici obnovitve slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri na koncert Čarobni december, ki ga bodo oblikovali UPZ Dotik Hrpelje - Kozina in Vokalna skupina Slavna iz Slavine - umetniški vodja Jelka Bajec Mikuletič, citrarka Maruša Pišljar ter ŽPZ Ivan Grbec - vodi Silvana Dobrila.

KD KRAŠKI DOM vabi, ob 45-letnici društva in 30-letnici dramske skupine, na »Sprehod po prehojeni društveni poti«, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 16. uri v Kulturnem domu na Colu.

TRŽAŠKA NOŠA: v društvem baru n'G'rici v Boljuncu je, v sodelovanju s Skupino 35-55 SKD F. Prešeren, na ogled razstava in koledar o folklorni skupini, ki so ga pripravili pri TFS Stu ledi. V nedeljo, 13. decembra, ob 11.30 vabimo v bar na ogled razstave s kavo.

VZPI-ANPI ANED ANPIIA Trst, ob 74-letnici usmrtitve obsojencev na 2. tržaškem procesu, vabi v nedeljo, 13. decembra, ob 15. uri na opensko strelišče, na spominsko svečanost: Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Pinko Tomažič, Ivan Vadnal. Slavnostni govor Vesna Pahor. Zapel bo MoPZ Tabor.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL in Teatro Incontro vabita na predstavitev gledališke predstave v italijanskem jeziku »Andante con variazioni«, povzete iz avtobiografije Juliusa Kugyja »Moje življenje na delu, v glasbi, v gorah«, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

DSI vabi v Peterlinovo dvorano v ponedeljek, 14. decembra, ob 20. uri na srečanje z muzikologom Primožem Kuretom ob njegovem jubileju. O zasluženem pedagogu in njegovem delu ter zborniku, ki mu ga je letos izdala celjska Mohorjeva družba, bodo govorili Luisa Antoni, Jonatan Vinkler in Edo Škulj.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi« v ponedeljek, 14. decembra, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. s. Francesco 20. Info na sedežu, Ul. Cicero- ne 8, tel. 040-360072 ali pri NŠK.

VESELI DECEMBER V ŠEMPOLAJU: v ponedeljek, 14. decembra, ob 18.30 v Štalci nastop gojencev Glasbene matice; v sredo, 16. decembra, ob 18.00 v Škerkovi hiši nastop dramske skupine Jaka Štoka z igrico Poredni hudički; v petek, 18. decembra, ob 18.00 tradicionalna božičnica na trgu; v ponedeljek, 21. decembra, ob 20.00 v Štalci večer Srečno.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vljučno vabi na predstavitev knjige Karin Marc Bratina Jezikovna podoba slovenske Istre v torek, 15. decembra, ob 17.00 v Tržaškem knjižnem središču, Oberdankov trg 7. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavila prof. dr. Vera Smole z Oddelka za slovenistiko Univerze v Ljubljani. Na predstavitvi bo pesnica Alferija Bržan prebrala nekaj svojih pesmi v istrskem narečju.

SPDT prireja v četrtek, 17. decembra, ob 20. uri v dvorani KD Barkovlje, tradicionalni Zaključni društveni večer s predvajanjem slikovnega gradiva celoletnega delovanja. Začetek ob 20. uri. Vabljeni!

»BILA JE LUČ, BILA JE PESEM« - koncert, v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji ŽeVS Barkovlje in v sodelovanju s III. Rajonskim okrajem, bo v petek, 18. decembra, ob 20.30 v Cerki sv. Jerneja v Barkovljah. Nastopajo ŽeVS Barkovlje (dir. Aleksandra Pertot), Glasbena kambrca (dir. Tina Renar), Mladinska skupina Glasbene kambrce (dir. Aleksandra Pertot) in Vokalna skupina Lijak Vo-

grsko (dir. Mojca Sirk).

»ZDRUŽENI V MELODIJI« - koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji KD Skala-Gropada bo v petek, 18. decembra, ob 20.30 v KD Skala v Gropadi. Nastopajo MePZ Skala-Slovan (Gropada/Padriče) in MIVS Anakrousis (dir. Jari Jarc) ter MoVS Lipa iz Bazovice (dir. Anastasia Puric).

VADVENTU, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas ter v organizaciji Slovenskega kluba in v sodelovanju s Šentjakobskim kulturnim društvom, bo v petek, 18. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Jakoba pri Sv. Jakobu v Trstu. Nastopata MePZ Jacobus Gallus (dir. Marko Sancin) in Harmonikarski orkester GM Synthesis 4 (dir. Fulvio Jurinčič).

SKD PRIMOREC vabi na predstavo za otroke »Božična nevhta« v izvedbi gledališke skupine »Blabla teater« - Trebče v soboto, 19. decembra, ob 16. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Režija: Julija Berdon. Sledi družinska kreativna delavnica za predšolske otroke s starši in razstava izdelkov otrok, ki se udeležujejo Ur pravljic.

BOŽIČNI IN STYLE - v raznobarnih glasbenih stilih prepleteno božično drevo, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji MoVS Lipa - Bazovica bo v nedeljo, 20. decembra, ob 20. uri v cerkvi Chiesa della Madonna della Neve v Vidmu. Nastopata MIVS Anakrousis - Trst (dir. Jari Jarc) in MoVS Lipa - Bazovica (dir. Anastasia Puric).

BOŽIČNI SEJEM IN BOŽIČNA RAZSTAVA (za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja članic in članov Krut) sta odprta v Štalci v Šempolaju do 20. decembra, od 15.30 do 18.00, ob nedeljah tudi od 9.30 do 11.00.

BOŽIČNI UTRINKI V KARNAJSKI DOLINI - Jaslice in pesem, koncert v organizaciji MePZ Naše vasi - Tipana bo v nedeljo, 10. januarja, ob 15. uri v Cerki srca Jezusovega v Karnahti (UD). Nastopajo MePZ Naše vasi - Tipana (dir. Davide Tomasetig), Barski oktet (umetniški vodja Davide Clodig) in MePZ Rdeča zvezda - Salež/Zgonik (dir. Rado Milič).

Prispevki

V spomin na drago mamo Vilmo daruje Viviana 100,00 evrov za MoPZ Valentin Vodnik.

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicero- ne 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga) iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

ŠOLSTVO - Božična ponovitev uspešne predstave

Jutri v Zgoniku prireditev Kej se držiste teku štemane

Po prodornem uspehu predstave *Kej se držiste taku štemane* na domačiji pri Rudiju Klariču v Mavhinjah preteklega oktobra se šole s Tržaškega, ki sodelujejo v okviru prireditev ob Dnevu evropske kulturne dediščine, pripravljajo na ponovitev niza prazničnih plesov, pesmi, jedi, iger in na prikaz prazničnih oblačil iz prejšnjega stoletja v Športno kulturnem centru v Zgoniku.

Kej se držiste teku štemane bo tokrat potekala v božičnem duhu, saj se z naglimi koraki bližajo božični prazniki in z njimi šolske božične počitnice. Tako so organizatorji domislili, da bi spored obogatili še z nekaterimi božičnimi pesmimi, ki so še žive med ljudmi na našem področju.

Med učenci in dijaki vlada za jutrišnji ponovitev prireditev veliko pričakovanje, saj so v priprave in izdelavo sporeda vložili veliko truda in svojih mladih moči; del programa so predstavili tudi predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju 15. septembra letos, ki je nastop naših mladih pevcev in plesalcev zelo cenil in se ob koncu sprejema sproščeno fotografiral z njimi brez zamotanih protokolarnih postopkov.

Predstava v Zgoniku je odprta

Kej se držiste teku štemane, osnovni šoli s Cola in Doline v Mavhinjah

FOTODAMJ@N

najširšemu občinstvu. Na račun torej lahko pridejo vsi, ki zaradi prostorske stiske ji niso mogli prisostvovati v Mavhinjah. Organizatorji in izvajalci pričakujejo bogat obisk in toplo predbožično vdušje.

Prireditev *Kej se držiste taku štemane* bo v Športno kulturnem

centru v Zgoniku v jutri ob 18. uri. Potekala bo pod pokroviteljstvom Občine Zgonik: pripravili pa so jo NSS Simon Gregorčič iz Doline, OŠ Alojz Gradnik z Repentabra, OŠ L. Kokoravec/Gorazd – 1. Maj 1945 iz Zgonika, OŠ Ivan Grbec/Marica Gregorič-Štepančič iz Škednja, OŠ»Pre-

žihov Voranc iz Doline in OŠ Fran Milčinski s Katinare. To bo tudi poklon tržaških večstopenjskih šol 70-letnici obnovitve slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem.

Prireditev so omogočili: ŠK Kras - Zgonik, SKD Rdeča Zvezda iz Saleža, KD Dom Briščiki in drugi. (F.B.)

UNIVERZA

Visco na odprtju akademskega leta 2015-2016

V zborni dvorani Univerze v Trstu bodo danes ob 14.15 slovesno odprli akademsko leto 2015/2016 ob prisotnosti častnega gosta, guvernerja Banke Itali-

IGNAZIO VISCO

ANSA

je Ignazio Visca, ki bo prejel častni doktorat iz statističnih in aktuarskih ved. Slovesnost se bo začela s poročilom rektorja Maurizioa Fermeglie, otvoritveno predavanje bo imel redni docent psihologije dela in organizacij Piergiorgio Gabassi, govorili pa bodo tudi predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, tržaški župan Roberto Cosolini in deželna odbornica za delo in izobraževanje Loredana Panariti ter predstavniki tehničnega in upravnega osebja in študentov. Ob tej priložnosti bodo tudi nagradili najboljše bruce v preteklem akademskem letu.

ŠOLA NABREŽINA - Učenci Večstopenjske šole

Učili so jih italijanščino

V gosteh so imeli učence Osnovne šole Šempas, ki obiskujejo izbirni predmet italijanščine

Učence so po skupinah pridobivale novo znanje

V novembru so učenci 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Šempas, ki obiskujejo izbirni predmet italijanščine, dva dni preživeli z nabrežinskimi prijatelji in nabirali novo znanje iz italijanskega jezika. Učenci od 4. do 7. razreda Večstopenjske šole Nabrežina pa so obogatili svoje znanje slovenščine.

Ideja o mednarodni izmenjavi se je porodila na OŠ Šempas. Cilj ni bil le kulturna, temveč tudi jezikovna izmenjava. Že na prvem sestanku v oktobru so se vodstvo in učitelji slovenskega in italijanskega jezika obeh šol dogovorili o programu izmenjave v novembru ter na martinovo najprej izpeljali kulturno-jezikovni dan v Nabrežini: učenci OŠ Šempas so se udeležili pouka italijanskega jezika, potem pa so jih prijatelji iz Nabrežine popeljali po učni poti Nabrežina in predstavili tamkajšnjo naravno in kulturno dediščino.

Teden kasneje pa je OŠ Šempas gostila učence 6. razreda Večstopenjske šole Nabrežina. Po tradicionalnem slovenskem zajtrku so se učenci zamejske šole s sedmošolci šempaske šole udeležili ure slovenskega jezika pri učiteljici Mateji Hočvar Gregorič. Sledil je kulturni program, ki ga je popestrila glasbena točka pod vodstvom učiteljice Mojce Maver Podbersič. Za tem pa so se učenci iz Nabrežine skupaj z učenci OŠ Šempas, ki obiskujejo izbirni predmet italijanščina udeležili italijanske delavnice pod vodstvom Karmen Modrijančič. Po kosilu je sledil obisk vrtnarije Golob-Klančič, kjer so učenci dobili informacije o trajnicah in vzgoji rastlin. Žal vreme ni bilo naklonjeno za pohod do Vitovske cerkve in jezera, zato jih je predsednik turističnega društva Marko Kompara popeljal na krajši sprehod in jim razkril nekaj zanimivih informacij o bližnji okolici in predstavil njene znamenitosti.

Srečanje se je zaključilo s športnimi igrami v telovadnici OŠ Šempas in z obljubo, da bo tovrstnih izmenjav še več, saj ideje želje po odkrivanju novega in pripravljenosti za sodelovanje učencev in učiteljev ne manjka. (K.M.)

ENPA - To soboto tudi božični sejem

V letu 2015 rešili skoraj 2.500 živali

Tržaška sekcija državne ustanove za zaščito živali ENPA v Ul. Marchesetti je od 1. januarja do 30. novembra letos nudila pomoč 2.498 živalim, od katerih so 800 našli na cesti. Velika večina so bili mačke in galebi, a tudi prave posebnosti, kot je bil primer kozače. To so prostovoljci našli ranjeno, po ustrezno pomoči in zdravljenju pa se je vrnila v naravno okolje.

Obračun delovanja od januarja

stalno večja zanimanje občanov.

Tržaška sekcija državne ustanove za zaščito živali ENPA vabi torej občane in ljubitelje živali v soboto, 12. decembra, od 12. do 19. ure na svoj sedež v Ul. Marchesetti št. 10/4. Obiskovalci si bodo lahko ogledali božični sejem, kjer bodo na prodaj izdelki prostovoljcev ENPA. Izkupiček bodo uporabili v korist živali, otroke pa čaka prijetno presenečenje.

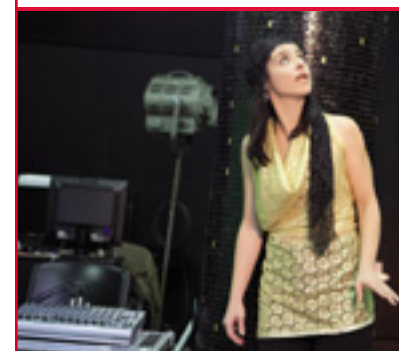
Rešena kozača

ENPA

do novembra je posredovalo včeraj vodstvo ENPA, ki je med drugim z zadoščenjem ugotovilo, da se je število posvojitvev živali povečalo. Sedež ENPA je v poletnem obdobju gostil še zlasti mlade ptice, ki so padle z gnezda ali so bile v težavah. Tem gre dodati še bolne živali ali živali, ki so bile žrtve nesreč. Ustanova ENPA je nudila pomoč srnam (117), divjim prašičem (56), zajcem (30), galebom (381), kosom (115), vranam (182), golobom (214), ježem (60), peščenim podganam (19) in še mnogim drugim živalim. Sedež ENPA je letos obiskalo tudi več kot 700 dijakov tržaških šol, sploh pa se

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Lot Vekemans
ISMENA, NJENA SESTRA
režiser Igor Pison

DANES, 11. decembra, ob 20.30
v soboto, 12. decembra, ob 19.00

v Klubskem prostoru
z italijanskimi nadnapisi
zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGA JNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616
www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Slovensko stalno gledališče,
Kulturno društvo Raz/seljeni,
Glasbena Matica

v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofest-om

Sabrina Morena, Martina Kafol,
Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan

KAKO POSTATI SLOVENC
V 50 MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malalan
Boštjan Zavnik - harmonika

danes, 11. decembra, ob 20.00
v društveni dvorani v Boljuncu
s sodelovanjem kulturnega društva F. Prešeren

www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

ZELENI PROGRAM

Gruzijški državni baletni ansambel

SUKHISHVILI

SSG in ERT v sodelovanju
z Artisti Associati

V nedeljo, 13. decembra, ob 17.00
v Veliki dvorani
(z avtobusnim prevozom)

www.teaterssg.com

TRST - Na Postaji Rogers o ženski toponomastiki

Na svetu je več žensk (a ne na ulicah in trgih ...)

Mestne ulice in trgi navadno nosijo moška imena kulturnikov, borcev, znanstvenikov, svetnikov ali pomembnih oseb, ki so se zapisale v zgodovino. Zelo majhen odstotek ulic nosi ime po zaslužnih ženskah. »Naš namen je spodbujati tržaško občinsko upravo, naj poimenuje zelenice po Slovenkah Mariji Bernetič in Marici Nadlišek Bartol«, pravi Elena Cerkevnič, pobudnica razstave o ženski toponomastiki, ki so jo v sredo predstavili na Postaji Rogers v Trstu. Na večeru je o ženski toponomastiki spregovorila profesorica Marija Pirjevec. »Ženske predstavljamo več kot polovico svetovnega prebivalstva in več kot polovico svetovnega talenta; velikokrat pa ta talent ne pride do izraza. Vsi vemo, da tudi danes, in to tudi na Zahodu, ženske nimajo enakih pravic od moških. Pri tem nista izjemi niti Italija in Slovenija.«

V Sloveniji je izbor zaslužnih žensk, po katerih so poimenovane ulice, drugačen kakor v Italiji, saj nosijo ulice imena po partizankah, borkah v NOB, revolucionarkah in političnih aktivistkah; majhno število jih nosi ime po umetnicah in pisateljicah, še manj pa znanstvenicah.

V Italiji pa nosijo »ženske« ulice imena predvsem po mučenicah, svetnicah, blaženih in dobrotnicah; malo je pesnic, še manj pa znanstvenic. Bodisi v Sloveniji kakor v Italiji nosi žensko ime 2 % ulic.

V Trstu je poleg ženske diskriminacije pri imenih ulic prisotna še ena pomankljivost, to je poimenovanje ulic po zaslužnih Slovencih oziroma Slovenkah. V tržaški pokrajini nosi po Slovencih ime le devet ulic, od katerih vse v okoliciških vaseh; to so na primer ulice Igo Gruden, Srečko Kosovel, Dragotin Kette, Žiga Zois. »Gre za nacionalno zastopanje slovenske govorečih someščanov, kajti tudi moških Slovencev je zelo malo, od žensk pa ni niti ene«, je kritična Pirjevčeva. »V Trstu je še posebej dramatično, ker tudi cenjene ustvarjalke niso upoštevane: kakor, da jih ne bi bilo. Pregrade med dvema etničnima skupinama še vedno obstajajo, čeprav je danes vzdušje do slovenske skupnosti bolj odprto. Kljub temu pa danes ni več dopustna izključitev Slovencev iz mestnega središča, kar zahteva ukrepe na tem področju.«

Kulturni program ob odprtju razstave so oblikovali Jasmina Gruden z branjem odlomkov avtoric Marice Nadlišek Bartol, Zofke Kveder, Irene Žerjal, poezije Alenke Rebule ter gojenca Glasbene matice kitarist Maks Skerk iz razreda prof. Janoša Jurinčiča in harmonikarica Ivana Kreševič iz razreda prof. Fulvia Jurinčiča.

Barbara Ferluga

Udeleženci srečanja na Postaji Rogers

FOTODAMJ@N

Moški si je ogledal razstavo ženske toponomastike

ŠEMPOLAJ - Prihod Miklavža in tradicionalna božična razstava

Otroci so prišli na svoj račun

Tudi prihodnji teden cela vrsta prireditev in srečanj - V petek, 18. decembra tradicionalna božičnica

Levo tradicionalna božična razstava v Štalci v Šempolaju; desno malčki so zapeli ob harmonikarski spremljavi Aljoše Saksida

FOTODAMJ@N

Srečanje SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje in Cata Artigianato FVG prirejata v sklopu projekta Volo, ki ga finansira dežela FJK, srečanje na temo znižanja stroškov za porabo elektrike in plina. Predaval bo Paolo Soloperto, odgovoren za konzorcij energije CAEM.

Brezplačni seminar bo v torek, 15. decembra, ob 18. uri na podružnici SDGZ-Servis v Obrtni coni Zgonik, Proseška postaja 29/F.

Prireditelji pozivajo interesente, da jim udeležbo javijo preko prijavnice, ki je dostopna na spletni strani www.sdgz.it.

Branjevke in mlekarice

Društvo La Condotta Slow Food Trieste prireja danes ob 17.30 v dvorani Zodiaco hotela Savoia Excelsior javno srečanje o branjevkah in mlekaricah v Trstu. Govorila bosta znana zamejska raziskovalka izročila Vesna Guštin in antropolog ter sodelavec projekta Žitnice spomina Gianpaolo Fassino z Univerze gastronomskih ved iz Pollenza.

Srečanje, ki bo potekalo ob dnevu matere zemlje (Terra madre day), spada v projekt Žitnice spomina, pri katerem sodelujejo še društva Joseph, Drop out in Laby.

Kakor je bil obljubil otrokom, je sv. Miklavž preteklo soboto obdaril tudi malčke v šempolajski gostilni Gruden, kjer je domače društvo SKD Vigred poskrbelo za prikupno praznovanje ob nastopu zborčka OPS Vigred pod vodstvom Aljoše Saksida in Serene Picco. Učiteljica Silva Tretjak Paulina pa je režirala in zaigrala v igrici *Godci iz Veselega*, poučni pravljici, pri kateri je sodelovalo tudi občinstvo, ki je lahko spoznalo, da prijateljstvo in vzajemna pomoč premagata vse hudo.

Otroci pa so bili protagonisti tudi ponedeljkovega večera, ko so v Štalci poskrbeli za pravi glasbeni večer, ki ga je obogatil nastop otroške glasbene skupine Vigred, mladinske glasbene skupine Vigred-Kraški Fenomeni in otroške pevske skupine Vigred. Otroci pridno vadijo od začetka šolskega leta, zato so staršem in vsem poslušalcem nasploh želeli pokazati, kako pridno napredujejo in koliko pesmi že poznajo.

Sicer pa si pobude ob veselem decembru sledijo kot na tekočem traku: v ponedeljek, 14. decembra, bodo ob 18.30 nastopili gojenci Glasbene matice pod mentorstvom Janoša Jurinčiča in Beatrice Zonta, v sredo, 16. decembra, bodo ob 18. uri v Škerkovi hiši gostovali osnovnošolsko dramsko skupino Jaka Štoka z igrico *Poredni hudički*. Na šempolajskem placu, kjer že stoji visoka jelka, bo v petek, 18. decembra, ob 18. uri zaživela tradicionalna božičnica v sodelovanju z COŠ S. Gruden in otroškim vrtcem. Nastopili bodo malčki otroškega vrtca iz Šempolaja, učenci COŠ S. Gruden, otroška pevska skupina Vigred, otroška in mladinska plesna skupina Vigred, mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški fenomen, nekateri prijatelji in posebna gosta - Božiček in Dedek mraz.

NABREŽINA - Do sobote v Kulturnem društvu Igo Gruden

Božični sejem in prireditve

Svoje izdelke dalo na ogled 22 razstavljalcev - Številni nastopi šolskih otrok in domačih društev

Božični sejem vabi na ogled

FOTODAMJ@N

Mladinski pihalni orkester Godbe Nabrežina

V Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini bo do nedelje odprt božični sejem. 22 razstavljalcev ponuja raznovrstne izdelke od pletenin, nakita in božičnih okrasov do zelišč, sivke in umetniških izdelkov iz lesa in kamna. Sodelujejo tudi učenci OŠ Virgil Šček in Združenje staršev.

Sejem so odprli v sredo z nastopom šolskega zbora OŠ Virgil Šček pod vodstvom Barbare Corbatto in Mladinskega pihalnega orkestra Godbe Nabrežina, zatem pa so zaplesale baletke skupine Relevé pod mentorstvom Marjetke Kosovac. Danes bosta na vrsti dva društvena pevska zbora, najprej ob 17.30 otroški Petpedi, nato še Mladinski Igo Gruden, oba pod vodstvom Mirka Ferlana.

ZALOŽBA APOKALIPSA - Med novitetami tudi prevodi Jolke Milič

Kako naj se izognemo totalitarizmu potrošništva?

Z ljubljanske predstavitev knjižnih novosti založbe Apokalipsa; prvi z desne urednik in založnik Primož Repar

ROŠA

LJUBLJANA - Založba Apokalipsa je na tiskovni konferenci, ki je potekala v knjigarni Celjske Mohorjeve, predstavila zadnje letošnje knjižne novosti. Med novitetami velja posebej izpostaviti aktualni filozofski zbornik *Kierkegaard - Kako se izogniti totalitarizmu potrošništva: etika drugosti z zgodovinskega izhodišča*. Zbornik prinaša objavo tekstov mednarodne filozofske delavnice in konference, ki je v minulemu letu potekala na relaciji Škocjan in Cankarjev dom v Ljubljani. Na domala štiristo straneh se s svojimi razmišljanji predstavljajo mednarodno priznani filozofi in teologi iz osmih evropskih držav in Kanade. Primož Repar, pobudnik dogodka in urednik zbornika, je na tiskovni konferenci spomnil, da so objavljeni teksti aktualni in zanimivi v prvi vrsti zato, ker ne prinašajo le kritike potrošniške družbe, temveč ponujajo tudi iskanje pozitivnega preboja iz te potrošniške ujetosti. »Več kot očitna je potreba po povsem novi politični ontologiji,« je ob tem še dodal Repar. Zbornik je na voljo tako v slovenskem, kot tudi v angleškem jeziku.

Nova številka revije Apokalipsa, poleg stalnih rubrik, zno-

traj katerih je tokrat zajeten blok posvečen nepalski poeziji, prinaša poglobljen pregled dogajanja na 12. mednarodnem festivalu Revija v reviji, ki je letos potekal v Škocjanu, Trstu in Ljubljani. Pri založbi pa so poskrbeli še za nekaj knjižnih novosti. Med drugimi so izdali delo modernega italijanskega pesnika Franca Arminia. Pesniško zbirko z naslovom *Razglednice od mrtvih*, ki je izšla v zbirki Fraktal, je prevedla Jolka Milič. V zbirki je 128 besedil, ki se po navedbah urednice Stanislave Chrobákové Repar gibljejo med poezijo in prozo: »Gre za neke vrste razglednice že umrlih ...«

V zbirki Fraktal je izšla tudi pesniška zbirka Ane Makuc z naslovom *Ljubica Rolanda Barthesa*, delo Štefana Strážaya *Intérieur in druge pesmi* ter zbirka esejev in obrobni zapisi Stanke Chrobákové Repar z naslovom *Agonija smisla*. Njena razmišljanja so med drugim zanimiva tudi zato ker je, kot v spremni besedi ugotavlja Spomenka Hribar, zanjo značilna izpeljava in podajanje snovi na podlagi post-tranzicijskega referenčnega trikotnika Slovenija - Slovaška - Češka.

Roša

TRIESTE PRIMA - Sodobna glasba

V znamenju Lachenmanna

TRST - Helmut Lachenmann je bil protagonist predzadnjega srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima: mojster velja za enega najuglednejših nemških skladateljev, zato mu je društvo Chromas posvetilo večji del koncerta, ki ga je v muzeju Revoltella oblikoval Interface Ensemble iz Frankfurt. Kot je v predstavitvi povedal Corrado Rojac, umetniški vodja festivala, je Lachenmann predstavnik dokaj ekstremne struje, ki brezkompromisno ravna z glasbenim materialom, ne oziraje se na pravila forme in strukture, v iskanju samega izvora zvoka. *Dal niente-Interieur III* za klarinet je bil zgovoren primer takega odnosa: izvrstna klarinetistka Andrea Nagy je iz glasbila izvabljala vsakovrstno šelestenje, ki se je ne pričakovano prekinjalo z ostrimi višji, brez pripovedne doslednosti, ki bi poslušalcu olajšala napor. Še bolj ekstremen pristop je pokazal Pierluigi Billone, italijanski skladatelj, ki živi na Dunaju in je bil Lachenmannov učenec, v svojem *Mani.Monu* za spring drum, svojevrstno glasbilo valjaste oblike, ki s pomočjo vrvice spreminja kakovost in intenziteto zvoka, kot nam je nazorno pokazala Agnieszka Koprowska-Born. Po dveh radikalnih skladateljih je Luigi Nono zazvenel skoraj pomirjevalno, če že ne domače: izvrstna pianistka Anna D'Errico se je smiselno »spogledovala« z glasbo, posneto na traku, ter nas jasno vodila skozi mirne in trpeče ... *sofferte onde sonore*

Lachenmann je v klavirskem nizu *Ein Kinderspiel-Otroska igra* pokazal tudi manj zagoneten obraz, saj je v sedmih slikah razodel tudi nekoliko bolj igriv pristop, ki ga je pianistka učinkovito podčrta. Koncert je sklenil Trio fluide, ki je uстал med letoma 1966-68, ko je Lachenmann še verjel v pripovednost glasbe in smiselnost dialoga med glasbili. Klarinet, viola (igral jo je Marco Fusi) in tolkala so se prepletali v dokaj originalnih vzorcih, ki so si jih izvajalci lepo podajali.

Katja Kralj

Danes zaključek z Urošem Rojkom in Luko Juhartom

Poslednji koncert festivala sodobne glasbe Trieste Prima bosta danes sooblikovala izvrstni slovenski skladatelj in klarinetist Uroš Rojko ter harmonikar Luka Juhart. Koncert bo kot običajno v avditoriju muzeja Revoltella ob 18. uri

LJUBLJANA - Gledališki inštitut

Strast kot gonilo igre in gledališča

Pogovor ob predstavitvi knjige Bogomile Kravos

LJUBLJANA - »Zame so vsi ti ljudje, ki so obiskovali gledališče, nas pričakali po predstavi in ti pristni stiki z njimi, nekaj najbolj dragocenega. Srečna sem, da sem to doživela,« se svojih nepozabnih spominov na desetletno obdobje, ki ga je preživela na odrskih deskah slovenskega gledališča v Trstu, spominja legendarna gledališča in filmska igralka Štefka Drolc.

Prav strast do igre, igranja, gledališča in posledično slovenskega jezika ter kulture je bila osrednja tema pogovora, ki je ob izidu dela *Gledališče v svojem prostoru - Kratka zgodovina slovenskega gledališča v Trstu (Un teatro per la città - Breve storia del teatro sloveno di Trieste dal 1850 al 2000)* v torek potekal v dvorani Slovenskega gledališkega inštituta v Ljubljani. Avtorica Bogomila Kravos je predstavila najpomembnejše mejnike, ki so v 150 letih zaznamovali tržaško gledališko delovanje, kakor tudi širše dogajanje v mestu. »Sprva sem bila odločena, da delo napišem v slovenskem jeziku, kasneje pa je dozorela ideja, da ga napišem v italijanski in ga na ta način približam italijanskim someščanom. Mnenja sem namreč, da lahko tako izvedo nekaj najboljšega o Slovencih v Trstu,« pa je o nastanku monografije, ki je plod 25 letnega poglobljenega raziskovalnega dela, dejala Tržačanka Bogomila Kravos.

V nadaljevanju srečanja je igravec in režiser Boris Kobal, ki je svojo gledališko pot začel v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu in bil nekaj časa tudi njenje osvetlil obdobje »izza kulisnega« gledališkega dogajanja. Med drugim je kritično predstavil obdobje poznih sedemdesetih let in »jugoslovenizacijo« teatra, nanižal posamezna sodelovanja z italijanskimi gledališkimi ustvarjalci, med igrami pa posebno pozornost namenil monumentalnemu gledališkemu delu Mirka Mahniča *Veliki slovenski pasijon*, ki je med drugim vplivalo tudi na nobelovca Daria Foja. »Želim si, da bi to knjigo prebralo čim več Italijanov, da bi na ta način le spoznali, koga so imeli vsa ta leta za soseda,« pa je svoje misli na dogodku sklenil Boris Kobal.

Med pogovorom sta se Bogomila Kravos in Boris Kobal dotaknila še odnosa kultura - politika. »Močno vmešavanje politike v kulturne ustanove vodi v propad. Teater pa odraža stanje naše družbe,« je ob koncu srečanja vizionarsko poudarila avtorica monografije.

Roša

CONTRADA - Tolazzijeve Vipere

Razčlovečenost toge vojaške logike

TRST - Gledališče La Contrada se je v petek, 4. decembra, predstavilo s krstno uprizoritvijo drame *Vipere (Gadi)* deželnega avtorja Carla Tolazzija, ki jo je režiral novi umetniški vodja Matteo Oleotto: vse to novo predstavo opredeljuje kot enega osrednjih dogodkov tržaške zasebne gledališke ustanove v letošnji sezoni. Gledalci na premieri so delo sprejeli z dolgim toplim aplavzoma, je pa splošno znano, da je premiersko občinstvo posebej dobrohotno in prizanesljivo, gotovo tudi zelo olikano in prijazno, tako da ni mogoče trditi, da je izkazano navdušenje znak dobre in uspešne postavitev. Kakorkoli že, predstava *Vipere* bo na sporedu do nedelje.

Z dramo *Vipere* se Carlo Tolazzi vrača k tematiki prve svetovne vojne, ki se je je lotil že v svojem delu besedila za nedvomno tržaško uspešnico lanske gledališke sezone *Trst, mesto v vojni*. Tokrat je avtor navdih našel v pismih, ki so jih vojaki pisali s fronte in v katerih je cenzura marsikdaj kar velik del besedila prekrila s črnilom, češ da izdajajo vojaške tajnosti ali, še najpogostejše, češ da širijo lažne informacije. Drama prikazuje ravno ta poseg cenzure, ki ga opravlja za tuja čustva in trpljenje neobčutljivi, ambiciozni in nesposobni oficir s pomočjo priležnice, ki ne bi smela biti v njegovem uradu, medtem ko pred vrati straži hlapčevski potuhneni prostak. Marsikdaj so misli, ki jih vojaki pišejo svojim dragim, povod za disciplinske posege proti pis-

Prizor iz drame Gadi

cem. Sploh je vzdušje prežeto z brezdušno nečlovečnostjo, saj je vse podvrženo okostenelim vojaškim pravilom in vojaški logiki, za katero so vojaki v strelskih jarkih le predmeti, včasih manj vredni od kosa orožja. Smrtne kazni na hitro zbrana sodišča izrekajo za vsak malenkostni prestop, saj naj bi bile za zgled, in edina skrb oficirjev je, da se izvedejo po predpisih, pa čeprav obsojenec že umira, denimo zaradi gadjega pika.

Tolazzijevo besedilo poudarjeno postavlja v ospredje grotesknost vojaške logike in togost poklicnih oficirjev, kar pa je v nekoliko prelahkotno realistični postavitvi Mattea Oleotta za brisanje, tako da predstava ni povsem prepričljiva. Neurejena scena Antona Spacapana Vončine deluje dokaj moteče in kostumom Rosselle Plaino manjka domiselnost. Gualtiero Giorgini igra togega brezdušnega in nesposobnega oficirja, Roberta Colacino priležnico, Massimiliano Borghesi vojaka. Predstavo je gledališče La Contrada postavilo s prispevkom Občine Trst. (bov)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Exhausting fire

Kylesa

Sludge, psihedelični rok

Season of Mist, 2015

Ocena: ★★★★★☆☆☆☆

Danes gremo po dolgem času spet čez lužo in sicer na vzhodno obalo Združenih držav Amerike, kjer je doma skupina Kylesa. Bend je oktobra izdal svojo sedmo ploščo z naslovom Exhausting Fire.

Zasedba Kylesa je svojevrstna glasbena skupina. Njen sound je posebna mešanica stoner, sludge, metal in psihedeličnega roka. Bend so leta 2001 ustanovili pevek in kitaristka Laura Pleasents, pevec in kitarist Phillip Cope, basist Brian Duke ter bobnar Christian Depken. Zaradi prisotnosti pevke in visoke doze psihedeličnega roka je glasbena kritika večkrat primerjala ameriško skupino bolj znani kanadski zasedbi Black Mountain. Predvsem v novi plošči Exhausting Fire je uplivil kanadskega benda dokaj razvidljiv. Nekateri glasbeni kritiki so sicer nov album ocenili negativno, češ, da se bend ni še odločil za svojo glasbeno pot in, da sestavlja njegovo glasbo preveč različnih glasbenih zvrsti. V pesmih ameriškega benda je nedvomno razvidno kar nekaj različnih glasbenih zvrsti, skupina pa je izvrstna ravno zaradi tega. Počasni sludge ritmi se ujemajo s psihedelijo, a ravno tako tudi s stoner glasbo in trdim rokom. Prava poslastica pa je glas pevke Laure Pleasents, ki je na novi plošči veliko bolj aktivna. Pozna se tudi, da je bobnarja Depkena pred nekaj leti zamenjal Carl McGinley, a preidimo k novemu ploščku.

Prvi komad Crusher je na začetku še kar agresiven, nato pa se spremeni v glasbeno psihedelično popotovanje. Moving Day je nekoliko krajši komad, s prijetno melodijo in poln distorzij kitar. Lost And Confused je ena izmed boljših pesmi nove plošče, super stoner komad! Shaping The Southern Sky je nadaljša skladba albuma in verjetno tudi najbolj psihedelična. Istemu glasbenemu kalupu sledi tudi naslednja Falling, medtem ko je Night Drive ena izmed najbolj zapletenih pesmi ploščke. Stoner igra glavno vlogo v komadih Growing Roots in Out Of My Mind, na koncu pa je še čas za podpovprečno glasbeno priredbo uspešnice Paranoid angleške skupine Black Sabbath.

Za Slovenijo je čas ZA

Slovenija je z novelo Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR) postala 21. država na svetu in 11. država članica EU, ki zagotavlja enake pravice na področju zakonske zveze in družinskih razmerij vsem državljanom. Volivci bodo 20. decembra na referendumu odločali, ali se bo novela zakona uveljavila. V primeru, da se bo, bo Slovenija postala napredna evropska država, ki si prizadeva za demokratično, složno in odprto družbo, kjer bodo vsa življenja enakopravna. »Glasujem za družbo, v kateri so vsi zaljubljeni pari obravnavani enako. Glasujem za družbo, v kateri se lahko vsak poroči s tistim, ki ga ima rad«, je eden od pozivov gibanja Čas je ZA, glavnega akterja volilne kampanje za uveljavitev novele.

Kaj se spreminja?

Po novem je zakonska skupnost določena kot skupnost dveh oseb, ne glede

na spol. Ena od posledic se pojavi pri posvojitvi otrok: otroka bo lahko posvojil tudi istospolni par. Že po veljavnem Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je lahko posvojitelj posameznik, ki je istospolno usmerjen, saj zakon navaja, kdo ne sme biti posvojitelj, med katerimi niso navedene istospolne osebe. Zakon v razmerju z otroki ničesar ne spreminja, saj bodo istospolni par imeli enake pogoje kakor heterospolni: preverjalo se bo, ali bi bila posvojitev v korist otroka. Posvojitev torej ne postane pravica istospolnih, kakor tudi ni pravica heterospolnih: še naprej se bodo preverjali kriteriji, ali lahko zakonca (istospolni ali heterospolni par) posvojita otroka.

Nov zakon tudi v ničemer ne posega v definicijo družine, saj ta ostaja nespremenjena: »Družina je življenjska skupnost staršev in otrok, ki zaradi koristi otrok uživa posebno varstvo.« To je v zakonu določeno že od leta 1976.

Referendumsko vprašanje

Referendumsko vprašanje se glasi: »Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D), ki ga je sprejel Državni zbor na seji dne 3. marca 2015?« Možna odgovora sta ZA ali PROTI. Zakon je na referendumu zavrnjen, če proti njemu glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti zakonu glasuje najmanj petina vseh volivcev. Glas »za« se torej ne šteje v zavrtnitveni kvorum, kar pomeni, da število vseh glasov (za in proti skupaj) ne vpliva na izid referenduma.

Kako lahko glasujemo slovenski državljani v Italiji?

Volivci (slovenski državljani), ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji (spadajo pod »izseljence«) lahko glasujejo: na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu, če je tam vzpostavljeno volišče in so vpisani v volilni imenik ali po pošti iz tujine. Če želijo glasovati po pošti, bi morali o svoji nameri obvestiti Državno volilno komisijo, najkasneje do 4. 12. 2015 do 24. ure. Če torej glasujejo na dan referenduma na diplomatskem predstavništvu, pa ni potrebno predčasno obvestilo.

Lahko volijo tudi na posebnem volišču na sedežu okrajne volilne komisije (upravne enote). V tem primeru morajo o tem obvestiti okrajno volilno komisijo ali Državno volilno komisijo, najkasneje do 16. 12. 2015 do 24. ure. Podrobnejše informacije so na voljo na spletni strani www.trst.konzulat.si.

Spremembe v zakonu

3. člen: Zakonska zveza je z zakonom urejena življenjska skupnost ~~moškega in ženske~~ **dveh oseb**.

12. člen: Dalj časa trajajoča življenjska skupnost ~~moškega in ženske~~ **dveh oseb**, ki nista sklenila zakonske zveze, ima zanj enake pravne posledice po tem zakonu, kot če bi sklenila zakonsko zvezo, če ni bilo razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna; na drugih področjih pa ima taka skupnost pravne posledice, če zakon tako določa.

16. člen: Za sklenitev zakonske zveze je potrebno, da dve osebi različnega spola izjavita pred pristojnim državnim organom na način, določen z zakonom, svoje soglasje, da skleneta zakonsko zvezo.

21. člen: Zakonske zveze ne morejo skleniti med seboj sorodniki v ravni črti, ne brat s sestro, **ne brat z bratom, ne sestra s sestro**, polbrat s polsestro, **polbrat s polbratom, polsestra s polsestro**, stric z nečakinjo, **ne stric z nečakom**, ne teta z nečakom, **ne teta z nečakinjo** in tudi ne otroci bratov in sester, polbratov in polsester med seboj. To ne velja za razmerja, ki nastanejo pri posvojitvi, razen za posvojitelja in posvojenca.

Prehodne določbe: Prenehanje veljavnosti Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti in preoblikovanje registrirane istospolne partnerske skupnosti v zakonsko zvezo.

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Z zavrnitvijo zakona na referendumu bomo božične praznike lahko praznovali s še večjo radostjo.«

(Žan Mahnič, SDS-ova kampanja PROTI)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

ŠUMOV FEJS

Tudi veliko umetnikov in kulturnikov se je opredelilo ZA. Šumov fejs so si tokrat prislužili verzi igralk Milene Zupančič in gibanja Čas je ZA.

Ali ne greje vseh isto sonce?
Ali ne svetijo vsem iste zvezde?
Ali se nismo rodili vsi goli in nebogljeni?
Ali nimamo vsi enake pravice biti srečni?
Odgovor je samo DA, torej ZA!

Pogovorili smo se z Barbaro Rajgelj, doktorico pravnih znanosti in docentko za civilno in gospodarsko pravo na Fakulteti za družbene vede ter aktivistko za pravice gejev in lezbijk.

Zakaj naj se udeležimo referenduma in zakaj naj glasujemo ZA?

Glasovala bom ZA, ker zakon v celoti odpravlja diskriminacijo istospolnih parov. Sedanja situacija v Sloveniji je protiustavna, v nekaterih primerih tudi krši načelo najbolje koristi otroka. Ta zakon rešuje protiustavnost.

Kaj se z novelo zakona v bistvu spreminja?

V bistvu se spreminja en člen, ki moškega in ženskega na-domešča z dvema odraslima osebama. To pa je sprememba, ki ima vpliv na številne druge pravice in dolžnosti v pravnem sistemu, kot na primer na socialnem ali odškodninskem področju. Diskriminacija se bo s tem izničila.

Poteka kampanja ZA uspešno?

Sama nisem udeležena v prvi osebi, lahko pa povem, da gre pri organizaciji kampanje zelo težko, zaradi nekorektnega nasprotnika, ki skrbi le za to, da bi privabil čim več ljudi na volišča.

So mediji pri spremljanju kampanje korektni?

Težko spremljam kampanjo v medijih, ker sem preveč opredeljena. Preko medijev pa je vsekakor težko spremljati kampanjo, ker je pri nasprotnikih polna neresnic in laži. Morda je tako v vsaki kampanji, tega ne vem, a lahko rečem, da je ta kampanja čez mejo dobrega okusa in na meji zakonitosti.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Pravice ali privilegiji?

Včerajšnjega dne, 10. decembra, smo obeležili svetovni dan človekovih pravic. 10. decembra 1948 je Generalna skupščina ZN v Parizu sprejela splošno deklaracijo človekovih pravic, ki temelji na vrednotah svobode, pravičnosti in miru na svetu. Vse države članice ZN so se zavezale, da bodo spoštovale in udeležale cilje, ki so zapisani v deklaraciji.

1. člen pravi, da se vsi ljudje rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in pravice. V nadaljevanju besedila so upoštevane tiste temeljne vrednote, ki jih je razglašalo že francosko razsvetljenstvo in ki so bile temelj Deklaracije o pravicah človeka in državljana iz leta 1789: liberté, égalité, fraternité. Vsakdo je upravičen do uživanja vseh pravic ne glede na spol, barvo kože, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje ali kako drugo okoliščino.

Pa vendarle. Če prižemo televizijo ali prisluhnemo radijski oddaji, če brskamo po spletnih

straneh, če listamo po časopisih ali če kramljamo s prijateljem v kavarni, nenehno poslušamo pretresljive novice o vojnih grozotah, terorizmu, ustrahovanju, fizičnem in psihološkem nasilju, izkoriščanju, prisilnem delu, mučenju. Pri tem se skoraj samoumevno poraja vprašanje: ali so vse pravice, ki tako lepo zvenijo na papirju, zagotovljene tudi v resničnosti? Gre samo za ušesom prijetno zveneče ideale ali za cilje, ki se ji bo lahko kdaj resnično doseglo? Bodo teh pravic še naprej deležni le nekateri ali jih bo končno užival vsakdo na svetu? Se bodo pravice, ki naj bi veljale za vse, spremenile v privilegije samo določenih skupin, ki uveljavljajo svojo moč nad šibkejšimi?

Svet načel v omenjeni deklaraciji, ki ne bi smel biti nikdar postavljen v dvom, je danes na žalost omajen. Tragični dogodki, ki smo jim zadnje mesece priča, kažejo na vse prej kot bleščečo in varno prihodnost. Se je sistem vrednot, ki jih vsi mi - najsi smo politiki, učitelji, filozofi, delavci, peki,

plesalci, študenti - tako vneto, borbeno in glasno opevamo, omajal ali celo porušil? Dovolj je, če samo enkrat na dan prisluhnemo dnevnim poročilom, pa ugotovimo, v kakšnem kočljivem položaju se je znašlo človeštvo. Tu ne mislim samo na pretresljive teroristične napade, ki so doleteli Francijo v minullem mesecu, ampak na vse vojne, ki divjajo po svetu že leta in leta in jih naše televizije le redkokdaj omenjajo; na žrtve prisilnega dela in trgovanja z ljudmi; na vse, ki so žrtve takih in drugačnih zlorab, ki so po krivici ostali brez varnega doma, družine in prijateljev; na vse, ki trpijo fizično nasilje, ustrahovanje in so prisiljeni k molku. 26. člen zatrjuje, da ima vsakdo pravico do izobraževanja. A koliko je v resnici otrok in mladik, ki so prikrajšani za tole osnovno pravico? Koliko je ljudi, ki si ne morejo privoščiti takšne življenjske ravni, ki bi jim zagotavljala zdravstveno oskrbo, hrano, obleko, stanovanje, pravico do varstva v primeru poškodbe, bolezni, brezposelnosti? Kaj pa kar se tiče svobode mišljenja in izražanja, svobodnega združevanja? Novinarji in televizije

morajo marsikdaj zamolčati o kaki kočljivi temi, pisatelji so pogostokrat tarča kritik, ker da preveč govorijo. In če pomislimo na pravico do zdravstvene oskrbe – koliko bolnikov je zanj prikrajšanih, zato ker nimajo dovolj denarja? Pa še in še bi lahko naštevati.

Naj bodo te besede v razmislek vsem nam. Za trenutek se ustavimo, usedimo se in razmislimo o tem, kaj lahko vsak od nas stori, zato da bo krivic na svetu manj. Zelo verjetno ne bomo spremenili sveta z danes na jutri, bomo pa lahko spremenili sebe in svojo okolico. Z majhnimi koraki se daleč pride. Le prvi korak je treba pogumno storiti.

GORICA - Neznanec naj bi z zelo močno petardo razstrelil zabojnik

Štandrež stresla silovita eksplozija

Na parkirišču ob koncu Ulice Gregorčič so našli ostanke razstreljenega zabojnika

BUMBACA

Goriško občino je včeraj popoldne stresla silovita eksplozija. Počilo je okrog 16.35 v industrijski coni v Štandrežu, kjer naj bi neznanec razstrelil zabojnik. Na poveljstva gasilcev, karabinjerjev, policije in na rešilno službo so takoj zatem poklicali številni prestrašeni občani, ki so zaslišali silovit pok, drugi so se razpisali na Facebooku.

»Zatresle so se stene in vsi smo takoj stekli na ulico,« pravi Robert Bensa, ki ima svoje podjetje za obdelavo kovin v Gregorčičevi ulici, nedaleč od kraja eksplozije. Na ulico so stekli tudi zaposleni v vseh sosednjih podjetjih in delavnicah. Manjši oblak črnega dima so opazili v smeri soškega brega, vendar ga v roku kake minute ni bilo več. V industrijsko cono so prihiteli gasilci, policisti in karabinjerji, ki so pred tem že bili tudi v Ločniku, v Ulici Brigata Sassari pri Madonini in v drugih predelih goriške občine, od koder so prejeli klice vznemirjenih občanov. Ko so prišli v Štandrež, je dim že izginil. Kraja eksplozije niso takoj našli, saj jih je pri iskanju oviral mrak. Ogledali so si celotno območje, tudi zemljišče in leseno lopo ob makadamski cesti nad soškim bregom, kjer zbirajo razne vrste odpadnega materiala. Naposled so na parkirišču za tovarno Coveme na koncu Gregorčičeve ulice odkrili ostanke jeklenega zabojnika; na cestišču je bil črn madež, tam je verjetno počilo in zabojnik razneslo. Nekdo ga je po vsej verjetnosti namerno razstrelil, pri čemer naj bi uporabil eno ali več močnih petard oz. eksploziv.

Kaže, da povzročitelja eksplozije še niso izsledili, čeprav je sinoči zaokrožila vest, da naj bi policisti prijeli možkega iz Štan-

dreža. Novice preiskovalci niso potrdili. Policisti so se postavili v stik z vsemi bolnišnicami v deželi, vendar se v nobeni izmed njih ni oglasil nihče, ki bi se poškodoval v eksploziji. Pok je povzročil velik preplah, saj ga je odmeval vse do goriškega mestnega središča, Sovodenj, Ločnika, Moša, Majnic, Podgore in celo Zagreja. (ur)

TRŽIČ - Med podaljšanim prazničnim vikendom

Na Miklavževem sejmu tudi finančni stražniki

Goriška finančna straža je v minulih prazničnih dneh obiskala Miklavžev sejem v Trziču. Finančni stražniki so v okviru dejavnosti, ki jih izvajajo na področju preprečevanja dela na črno in utaje davkov, posvetili posebno pozornost tržnici in pravilnemu delovanju prazničnih stojnic z oblačili, prehrano in božičnimi izdelki, ki so zasedale ulice ožjega mestnega središča vključno s Trgom Republike. Med nadzorno akcijo niso odkrili nobenega prodajalca, ki bi svojo stojnico postavil brez dovoljenja, razkrinkali pa so druge nepravilnosti: enajst prodajalcev je namreč občasno »pozabljalo« izdajati račune kupcem, česar pa finančni stražniki niso spregledali.

V eni izmed tržiških picerij je finančna straža odkrila štiri osebe, ki so bile zaposlene na črno. Dva gostinska delavca sta pomagala v kuhinji, dva pa sta opravljala delo natakarja. Nihče izmed njih ni bil prijavljen, zato so finančni

stražniki s kršitvijo upravitelja lokala seznanili pokrajinsko direkcijo za delo. Kaznovan bo na podlagi zakonskega odloka št. 12 iz leta 2002. Goriški prefekturi pa je finančna straža prijavila tri italijanske državljane, ki jim je zasegla manjše količine hašiša. Prvi je imel pri sebi 1,5 grama prepovedane droge, drugi en gram, tretji pa 0,71 grama.

GORICA - Telescova na odprtju Bolniki z možganskimi poškodbami in njihovi sorodniki imajo nov center

V goriški bolnišnici so včeraj slovesno odprli nov center za bolnike z možganskimi poškodbami. V prostore oddelka RSA so ga preselili v prejšnjih mesecih, potem ko so tem bolnikom več let sledili v domu Sv. Justa. »To je prvo tovrstno središče v Furlaniji Julijski krajini. Gre za center, ki za bolnike ne bo skrbel le iz sanitarnega vidika; s svojimi specialisti bo v podporo tudi družinam,« je povedala deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca, ki se je udeležila odprtja in tudi posveta v spodnjih prostorih bolnišnice. Pred vhomom so se dopoldne zbrali tudi predstavniki desne sredine iz Gorice in Trziča, ki nasprotujejo deželni reformi zdravstva, saj menijo, da Goriški ne bo prinesla nič dobrega. Njihovo peticijo naj bi že podpisalo 1500 občanov. Deželi med drugim očitajo, da je goriški pokrajini odvzela eno izmed dveh zdravniških vozil, Telescova pa odgovarja, da vozilo samo po sebi nič ne pomaga. »Zdravnik se bo v primeru hudih nesreč na kraj nesreče pripeljal kar z rešilcem, drugače pa bo pomagal na urgenci,« je pojasnila. Tudi direktor goriškega zdravstvenega podjetja Pilati je v prejšnjih dneh pojasnil, da bo tržiški urgentni oddelek v ta namen dobil tri dodatne zdravnike.

GORICA - 14. decembra na prefekturi

Juriju Paljku naziv viteza republike

Na goriški prefekturi bo v ponedeljek, 14. decembra, tradicionalna slovesnost ob podelitvi državnih odlikovanj reda za zasluge. Goriška prefektinja Isabella Alberti bo priznanje izročila šestim občanom, ki so se odlikovali na področjih znanosti, literature, umetnosti, gospodarstva, v družbenih in človekoljubnih dejavnostih ali po dolgi vojaški karieri. Med letošnjimi nagradenci je tudi pesnik in novinar Jurij Paljk, ki mu je predsednik republike Sergio Mattarella 2. junija podelil naziv viteza.

Ob odgovornem uredniku

tednika Novi Glas bodo v ponedeljek prejeli priznanje še upokojeni funkcionar Agencije za prihodke Pasquale De Canadia, nekdanji predsednik ločniškega rajonskega sveta Giorgio Stabon, prostovoljec in soustanovitelj društva Società Cormonese Austria Bruno Stepanchich, zdravnik in predsednik združenja Terzo Teatro Mauro Fontanini ter zdravnik in prostovoljec Celestino Turco. Prve tri je predsednik Mattarella imenoval za častnike republike, zadnja dva pa - tako kot Jurija Paljka - za viteza republike.

RONKE - Očistili nekaj poti, ki vodijo na Kras

Odpadkov ni več

Za sanacijo nekaterih divjih odlagališč je bilo potrebnih tri tisoč evrov

Ronška občinska uprava je v prejšnjih dneh očistila nekaj poti, ki vodijo na kraško gmajno nad Selcami. Občinski delavci so z dovoljenjem gozdne straže odstranili grmovje, ki je zaraščalo steze; posebno pozornost so namenili neavtohtonim vrstam, kot je pajesen. Največ dela so opravili ob cesti, ki vodi s podvoza ob Trgu Santo Stefano v Romjanu na Kras. Tri tisoč evrov pa je občina namenila odvozu odpadkov z nekaterih divjih odlagališč, za kar je poskrbelo zunanje podjetje. »Zdaj je pot na Kras očiščena; upajmo, da bo takšna ostala čim več časa,« pravi ronški podžupan Livio Vecchiet.

V Ronkah imajo zaradi divjih odlagališč kar nekaj težav, zlasti na kraških vzpetinah nad Selcami in v bolj samotnih ulicah. V prejšnjih dneh so v Ulici Ugo Polonio odkrili novo divje odlagališče; ob poti, ki je speljana mimo avtoceste, so našli cel kup najrazličnejših smeti - od ostankev košnje in vejave do gospodinskih odpadkov. V prejšnjih mesecih so ob nekdanjem strelišču odkrili kup gradbenega materiala, starih ploščic in cevi; z roba ceste so pobrali celo star divan. Vsako leto ronška občinska uprava porabi kar nekaj denarja za odvoz odpadkov iz naravnega okolja in z ro-

ba ulic; v zadnjih časih so poostriili nadzor, tudi globe so višje, vendar se še vedno najdejo taki, ki svoje odpadke puščajo sredi grmičevja, namesto da bi klicali podjetje za javne storitve ISA, ki smeti odpelje brez dodatnih stroškov.

Z divjim odlaganjem odpadkov imajo velikega težave tudi v Trziču, kjer so ravno tako poostriili nadzor. V raznih krajih po pokrajini opažajo, da so polni najrazličnejših odpadkov tudi zabojniki ob pokopališčih, vreče s smetmi je mogoče opaziti tudi ob zabojnikih za steklo in rabljena oblačila, ki jih zbira Karitas.

Presenetite s QL adventnimi darili

1.-24.
december

vsak teden
povrnemo
700 eur
nakupov

VELIKA **ADVENTNA** NAGRADNA IGRA

Sodelujte v nagradni igri in povrnili vam bomo znesek nakupa!

Račun katerekoli trgovine ali lokala iz Qlandie oddajte **v adventno hišico v avli centra** in sodelujte v nagradnem žrebanju. V obdobju treh žrebalnih sklopov bomo v vsakem od nakupovalnih centrov **izžrebanim kupcem povrnili vrednost nakupa do 40 EUR v darilnih bonih Qlandia**, do vrednosti 700 EUR. Nakup ni pogoj za sodelovanje. V nagradni igri lahko sodelujete tudi tako, da na spletni strani www.qlandia.si/selfi oddate svoj QL selfi, slikan pred adventno hišico v katerikoli Qlandii.

Nova Gorica • Kranj • Kamnik • Maribor • Ptuj • Novo mesto • Krško

www.qlandia.si

NOVA GORICA - Zaključil se je niz dvajsetih prireditev ob Fabianijevem letu

Pečat od Krasa do Bovca

Janez Koželj na odprtju razstave o urbanističnih delih Maksa Fabianija

FOTOK.M.

Z odprtjem razstave o Fabianijevi zapuščini v Posočju, na Goriškem, v Vipavski dolini in na Krasu z naslovom Vrnitev in obnova za prihodnost, so na novogoriški mestni občini v sredo zvečer zaokrožili celoletni niz prireditev, posvečen 150. obletnici rojstva arhitekta, urbanista in misleca Maksa Fabianija. Obenem je mesto dobilo nov zunanji razstveni prostor, ki poteka na osi med novogoriškim gledališčem in knjižnico. Razstavo, na kateri si bo predvidoma do konca leta 2016 moč ogledati dvajset plakatov s fotografijami in opisi Fabianijevih urbanističnih del, je občina pripravila v sodelovanju z Društvom primorskih arhitektov in Ustanovo Maks Fabiani. »Gre za delo brez primere v zgodovini urbanizma,« je o Fabianijevih urbanističnih posegih na odprtju razstave v novi Gorici povedal Janez Koželj, arhitekt in ljubljanski podžupan in tudi vodja koordinacijskega odbora prireditev, ki so ob Fabianijevem letu 2015 potekale v Ljubljani. Pobuda Fabianijevo leto 2015, je skozi vse leto namreč združevala institucije, društva in posameznike tako v Sloveniji kot tudi zunaj slovenskih meja.

»Primorskim arhitektom smo prepustili, da v tem prostoru sami obdelajo, po mojem skromnem mnenju, popolnoma spregledan opus Maksa Fabianija na Primorskem,« je v Novi Gorici poudaril Koželj. »Njegovo dediščino, ki je zapisana v prostor Krasa, Goriške in Vipavske, je treba približati ljudem, jih opozoriti, da so bili tej krajši skoraj porušeni in opustošeni v prvi svetovni vojni. Ter da tisto, kar za nas predstavlja podobo primorskih krajev, kar za nas predstavlja spomin na nekaj lepega, harmoničnega, da je to poustvarjena identiteta. da to ni nekaj, kar je bilo od nekdaj, da to ni nekaj, kar je bilo ohranjeno skozi stoletja, temveč da je glavna zasluga Maksa Fabianija in njegove skupine, da jo je rekonstruiral, poustvaril,« poudarja Koželj in po drugi strani izpostavlja Fabianijevo dunajsko dela iz 'bleščečega' obdobja med 1900 in 1910, ki so bila znamenita in so odmevala po vsej

Evropi.

Novogoriško razstavo Koželj prav zaradi njene vrednosti in pomena izpostavlja kot drugi najpomembnejši dogodek v Fabianijevem letu v slovenskem merilu. Postavlja jo namreč ob bok ljubljanski razstavi Maks Fabiani – arhitekt monarhije, ki je bila po njegovih besedah z navdušenjem sprejeta tudi na Dunaju.

V foyerju novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča pa se je ravno na dan odprtja razstave na prostem zaključil razstveni projekt Fabiani Fashion avtorice Tanje Devetak, ki je spremljala gledališko predstavo Fabiani - umetnost bivanja spremlja. Devetakova je na ogled postavila oblikovalske oblačilne podobe, ki odsevajo inspirativne vplive posameznih izbranih arhitekturnih in urbanističnih rešitev Maksa Fabianija v Ljubljani. V Fabianijevem letu se je v novogoriški mestni občini zvrstilo dvajset prireditev, ki se bodo v prihodnjih dneh zaokrožile z izidom tematske revije Razpotja o Fabianiju Društva humanistov Goriške in spominodajalsko akcijo 21. decembra z naslovom Portreti stavb v organizaciji Zavoda Kinoatelj in Kinoateljca v sodelovanju z Zavodom Kinokašča. Prihodnje leto bo občina tematsko posvetila lutkam oziroma prvemu slovenskemu lutkarju Milanu Klemenčiču, rojenemu v Solkanu.

V Gorici bodo Fabianijev dan posebej obeležili 17. decembra z odprtjem fotografske razstave v Trgovskem domu. Razstava z naslovom Fabianijeva arhitektura na Goriškem je delo avtorja Simona Kerševana, sicer člana Društva primorskih arhitektov. Postavljena bo v izložbah Trgovskega doma. Odprtju razstave bo sledila predstavitev dvojezičnega vodnika po Fabianijevi dediščini na širšem območju obeh Goric, istega dne bodo v Ljudskem vrtu v Gorici odkrili doprski kip Maksa Fabianija. Gre za delo Umetniškega liceja Maks Fabiani iz Gorice. Postavitev kipa sta omogočila SKGZ in občina Gorica. (km)

GORICA Go-Gospel ponuja tri koncerte

Kulturna domova iz Gorice in Nove Gorice bosta v prihodnjih dneh prizorišče treh koncertov črnske duhovne glasbe. V sredo, 16. decembra, ob 20.30 bodo v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici nastopile Biserov sisters. Gre za bolgarsko pevsko skupino, ki ohranja starodavno balkansko pevsko tradicijo. Skupina se je prvič pojavila na glasbeni sceni leta 1978, ko je zmagala na državnem festivalu narodnih pesmi. Od tedaj so pevke stalne gostje na koncertnih odrih po vsem svetu. Njihovim nastopom dajejo poseben čar tudi ročno izdelane narodne noše. V četrtek, 17. decembra, ob 20.30 bosta vedno v goriškem Kulturnem domu nastopila ženska ansambla Cadmos Ensemble in Le Pleiadi, ki sta v zadnjih letih opozorila nase z glasbo »Made in USA«.

V Kulturnem domu v Novi Gorici pa bo v ponedeljek, 21. decembra ob 20.15 nastopil ameriški glasbenik Anania Markey Montague, ki je svoje življenje posvetil širjenju Kristusovih nauk. Rodil se je v Chicagu, kjer ga je že v zgodnjem otroštvu oblikovala bogata dediščina gospla iz njegove rodne družine in Baptistične cerkve, ki ji pripada. Njegov talent se je zelo zgodaj izrazil na področju igranja, pisanja in učenja glasbe, kar mu je odprlo pot v kariero glasbene duhovne službe, ki jo opravlja že 20 let v štirih državah ZDA in v južno-srednji Evropi. V tem času je osnoval skupino pevcev, poznanih pod imenom Fellowship, ki je povezala člane iz različnih mest ZDA, kjer večinoma tudi največ nastopajo. Izvajajo tradicionalno in sodobno gospel glasbo. Festival Go-Gospel prireja Kulturni dom Gorica in Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju s kulturno zadrugo Maja iz Gorice (v okviru 18. festivala »Across the border«), SSG, občino Moš in združenjem InCanto iz Koprivnega.

Razstveni projekt Tanje Devetak

GORICA - Jutri v cerkvi sv. Ignacija Božični koncert glasbene šole Komel

Jutri, 12. decembra, ob 19. uri bo cerkev sv. Ignacija na goriškem Travniku postala prostor prepletanja glasbene muze in mladinske ustvarjalnosti. Pod organizacijo tega dogodka se bo podpisal Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice, ki od vedno goji bogato koncertno dejavnost namenjeno širšemu poslušalstvu. Prvič je vodstvo šole koncert postavilo v baročno zaledje cerkve sv. Ignacija. Program, ki ga je oblikoval pedagoški kolektiv Centra Emil Komel, je nastal kot vzgib na praznični čas. Glavno vodilo je bil advent, ki v čarobnem pričakovanju Božiča, osvetljuje najlepši vrednoti, ki sta ljubezen do drugega in družina. Sporočila o teh pomembnih straneh življenja bodo prinašale skrbno izbrane skladbe, ki na podlagi specifik koncertnega prostora s sakralno vsebino, kličejo po posebnih umetniških delih.

Božični koncert bo poln drobnih bravuroznih skladb pa tudi značilno božičnih, ki bodo dodajale utrip slavnostnemu razpoloženju. Zvrhano mero mehkobe bodo prinesle skladbe od G. F. Händla, J. S. Bacha, do H. Purcella v izvedbah mladih glasbenikov.

Za solistično virtuosno glasbo bosta poskrbela violončelist Luca Bregant in harmonikar Manuel Persoglia. Duet s flavtistko Nežo Faganelj in harfistko Ano Kristino Klančič bo ponudil vpogled v angleško tradicionalno božično glasbo. Kar trije različni instrumentalni ansamblji bodo s svojimi nastopi predstavili vse oddelke goriškega Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel (z izjemo klavirja) in tudi gojenice mednarodnega kulturnega društva in orkestra Ars Atelier, ki se bodo pridružili koncertu. Svojevrstna posebnost bo zagotovio orkester kitar. Šolski bihalski orkester bo drugi ansambel. Vodil ga bo Tomaž Škamperle. Komorni godalni orkester z dvema flavtama pa bo izvedel Concerto Antonia Vivaldi. Svojo lučko na adventnem venčku bo dodal Otroški pevski zbor Emil Komel. Vstop na božični koncert je brezplačen.

Že danes ob 17.30 pa bo otroški pevski zbor Emil Komel zapel v parku vile Coronini na Vialu, kjer bo svečanost ob prižigu lučk na božičnem drevesu. V bivši konjušnici bodo na ogled jaslvice, ki jih je izdelal kipar Giorgio Burgnich. (ms, ur)

Miklavževanja v Štandrežu (zgoraj), Rupi (desno) in Sovodnjah (spodaj) BUMBACA

V štandreški župnijski dvorani so prejšnjo soboto bradatega dobrotnika pričakali s predstavo Franca Juvana »Če Miklavž ima zamudo«, ki so jo zelo lepo uprizorili člani otroške gledališke skupine pastoralnega področja Soča-Vipava. Na odru so nastopili Liza Paulin, Stefano Movio, Janiki Cingerli, Tina Balia, Jan Kosič, Martina Cijan, Gaja Culot, Erik Lutman, Alex Devetak in Makrina Quinzi. Za sceno sta poskrbela Saša Nanut in Giacomo Grendene, za luč in glasbo pa Patrik Cingerli. Šepetalec je bil Viktor Faggiani. V sovodenjskem Kulturnem domu so si najprej ogledali risanko, zatem so na oder stopili malčki iz vrtca in učenci osnovne šole, ki so Miklavžu nekaj zapeli oz. zrecitali. Dobrotnika so seveda pričakali tudi po drugih vaseh; povsod je bil de-ležen toplega sprejema.

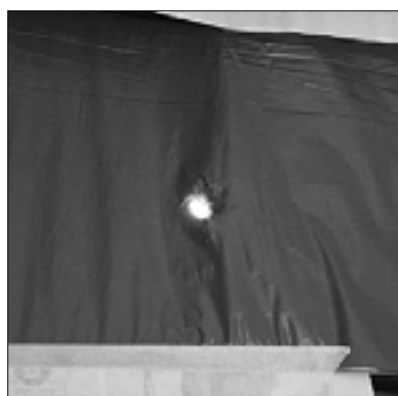
GORICA - Na klasičnem liceju Primož Trubar

Camera obscura

Dijaki so učilnico spremenili v camero obscuro

FOTO LICEJ P.TRUBAR

Gledanje dokumentarca o zametkih fotografije med poukom umetnostne zgodovine je tako navdušilo dijake zadnjega letnika klasičnega liceja Primož Trubar v Gorici, da so se sami odločili, da v živo eksperimentirajo camero obscuro. Gre za predhodnico sodobnega fotoaparata; v osnovi je to škatla z majhno odprtino, skozi katero vdirajo svetlobni žarki, ki na njeni zadnji steni zarišejo obrnjeno sliko predmeta pred odprtino. Že Aristotel je trdil, da lahko žarki, ki padejo skozi majhno odprtino, projicirajo sliko; v desetem stoletju je arabski učenjak Alhazen opisal, kako se lahko v cameri obscuri opazuje sončni mrk, ne da bi si pri tem poškodovali oči.

Tako se je med razrednim zborovanjem pred nekaj dnevi tudi učilnica tretjega klasičnega liceja spremenila v camero obscuro. »Okna smo prekrili s časopisi, pustili smo samo majh-

no odprtino. Na lastne oči smo tako videli projekcijo zunanje stavbe in drevesa, sami smo se nato odpravili na dvorišče, s posebnimi kamerami pa smo v učilnici ujeli v objektiv projekcije svojih podob,« pravijo dijaki zadnjega letnika klasičnega liceja, ki so s tem poskusom očarali tudi sošolce in profesorje. »Prvič smo na šoli poskusili nekaj takega, sami profesorji so priznali, da niso še nikoli v živo videli camere obscurae. Za ta poskus smo se dijaki odločili sami med razrednim zborovanjem. Upamo, da je to samo neke vrste začetek, saj bi lahko teorijo v marsikaterem primeru podkrepili s praktičnim eksperimentiranjem. Tudi na klasičnem liceju smo dokazali, da znamo aplicirati določene znanstvene prvine,« zaključujejo dijaki, ki bodo rezultate svojega eksperimentiranja v prihodnjih mesecih predstavili na znanstvenem tekmovanju Scatti di scienza. (av)

GORICA - Danes predstavijo rezultate

ISIG preučil odzive na naravne katastrofe

Goriški inštitut za mednarodno sociologijo ISIG prireja danes med 9. in 13. uro v dvorani občinskega sveta na goriškem županstvu posvet v italijanskem in angleškem jeziku, na katerem bodo predstavili rezultate triletnega dela, opravljenega v okviru mednarodnih projektov Ecostress in MAppERS. Projekta za preventivo pred naravnimi nesrečami, ki ju je Evropska unija podprla z milijonom evrov denarnih prispevkov, sta nastala v sodelovanju z italijanskim zavodom CNR, z državno civilno zaščito in s civilnimi zaščitami iz Estonije, Danske in Finske.

S projektom MAppERS so pripravili aplikacijo za pametne telefone, s katero bodo lahko posamezniki seznanjali civilno zaščito z najrazličnejšimi naravnimi katastrofami, od potresov do požarov in poplav, sočasno bodo našli tudi koristne nasvete izvedencev.

V okviru projekta Ecostress so izvedli več stresnih testov ob izlivu reke Pad in v zgornjem Jadranu v sodelovanju z občinami Trst, Milje, Lignan in Štarancan. »Sociološke podatke, ki smo jih zbrali na tem ozemlju, smo pretvorili v številke, tako da smo raziskali različne reakcije posameznikov, ko pride do naravnih nesreč. Preučiti želimo dinamike, ki nastanejo ob katastrofah,« pravi direktor inštituta ISIG Roberto Collini. »Prava novost omenjenih projektov je vključevanje sociologije v svet fizike. Zanimiva je predvsem psihološka plat ljudi, ki jo je mogoče zaznati med in po potresu ali podobnih katastrofah. Če bomo omenjene podatke strokovno analizirali, bomo zagotovo omogočili boljšo reakcijo po nesrečah,« pravi občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki je prepričan, da bodo opisano raziskovalno metodo izvozili tudi v druge evropske države. (av)

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Roberto Collini

Ples z Marijo

Za evropske filmske nagrade, ki jih podeljuje Evropska filmska akademija EFA, se letos poteguje tudi dokumentarni film Ples z Marijo (Dancing with Maria) doberdobskega režiserja Ivana Gergoleta. Slovesno nagrajevanje bo jutri ob 19. uri v Berlinu. V Italiji si neposrednega prenosa žal ne bo mogoče ogledati po televiziji, saj bo kanal RAI movie predvajal izbor najpomembnejših utrinkov večera šele 15. decembra ob enih ponoči. V živo si bo jutrišnje nagrajevanje mogoče ogledati na spletni strani akademije EFA.

Predavanje o barbarih

O propadu rimskega cesarstva, preseljevanju narodov in vdoru barbarov skozi naše kraje bo govor na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri. Spregovoril bo zgodovinar Alessandro Barbero, sicer profesor srednjeveške zgodovine na Univerzi vzhodnega Piemonta, ki je poznan tudi zaradi nastopov na televizijskem kanalu Rai Storia in v oddaji Superquark. V Gorici, ki jo je že večkrat obiskal v okviru zgodovinskega festivala èStoria, bo spregovoril o vdorih Hunov, Ostrogotov in Langobardov, ki so močno zaznamovali italijansko in evropsko zgodovino. »Vdor barbarov in množično preseljevanje narodov, ki sta potekala takoj po propadu rimskega cesarstva, sta primerljiva s sodobno begunsko krizo,« pravi urednik revije Isonzo Soča Dario Stasi, ki je v prejšnjih dneh skupaj s predsednikom Fundacije Goriške hranilnice Gianluigijem Chiozzu in podžupanom goriške občine Robertom Sartorijem predstavil predavanje. »Barbari so stalnica v zgodovini naših krajev, saj se tu gorska veriga Alp v bistvu prekine, tako da je naše ozemlje bolj dostopno. Sam britanski zgodovinar Edward Gibbon je pravil, da so usodo Rimskega cesarstva zapečatili v tem zakotnem delu imperija,« pojasnjuje Dario Stasi. Predavanje prireja revija Isonzo-Soča v sodelovanju s Transmedio. (av)

Knjiga o značkah

V Hiši kulture v Šmartnem v Goriških Brdih bo danes ob 19. uri predstavitev knjige avtorja Davida Erika Pipana »Tako značko nosim jaz ...«. Knjigo odlikuje poglobljena in bogato dokumentirana študija o uradnih znakih in oznakah, ter domoljubnih in vojaških značkah, ki so jih avstro-ogrske vojske nosili na svojih kapah. Člani Društva soška fronta bodo predstavili tudi novo številko revije Na fronti in koledar za leto 2016 z novimi in starimi fotografijami spomenikov iz prve svetovne vojne. (km)

DOBERDOB - Na sedežu društva Jezero

Dijakinje iz »varšta« povlekle »prauco«

Višješolke v Doberdobu

Na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu je tudi letos stekel pravljčni niz *Prauce z varšta*, ki je v prejšnjih letih požel veliko uspeha in privabil k sodelovanju mnogo otrok. Prvo srečanje so izpeljali 7. novembra, ko so Jana, Katja, Petra, Valentina in Veronika, dijakinja 2. razreda humanističnega liceja Simon Gregorčič iz

Gorice, pod mentorstvom profesorice Slavice Radinja uprizorile pravljico *Sovica Oka* Svetlane Makarovič; nato so si vsi otroci izdelali sovico. Naslednje srečanje bo jutri, 12. decembra, ob 15.30, ko bo pravljčarka Martina Šolc pripovedovala praznično pravljico *Zvezdica in Terezka*, sledila bo ustvarjalna delavnica.

GORICA - Zimski popoldnevi v centru Bratuž

Prvi bo Grdi raček

Reinterpretacijo Andersenove pravljice bodo uprizorili jutri

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se jutri začne nova sezona lutkovnih Zimskih popoldnevov, ki jih prireja združenje CTA. Roberto Piaggio in Antonella Caruzzi, ki skrbita za umetniško vodenje združenja, sta v letošnji program vključila osem predstav. Prva bo namenjena najmlajšim in bo na sporedu jutri ob 16.30, ko bodo v dvorani centra Bratuž uprizorili igro *I brutti anatroccoli*; gre za reinterpretacijo pravljice Hansa Christiana Andersena Grdi raček.

Naslednja predstava bo na sporedu v soboto, 16. januarja, ko bo na vrsti predstava *Z le avventure di zorro*, ki se zgleduje po nemem filmu *The Mark of Zorro* Freda Nibla. V soboto, 23. januarja, bo predstava *Io sono un ladro di bestiame (felice)* Geka Tessara. Pester januarski spored bo dopolnilo delo Rainerja Marie Rilkeja *Storie del Buon Dio* v produkciji združenja Teatro Causa, v glavni vlogi bosta nastopila Laura Nardi in Amandio Pinheiro.

Program Zimskih popoldnevov se bo po pustni prekinitev nadaljeval v soboto, 13. februarja, z uprizoritvijo igre *Verso casa*, ki jo bo na oder postavilo združenje Teatro Distinto. Solidarnost in prijateljstvo bosta v središču pozornosti v gledališki predstavi *Berta è scappata* v režiji zdru-

Grdi Raček

ženja CTA, uprizorili jo bodo v soboto, 20. februarja. V soboto, 27. februarja, bo združenje Teatro Pirata poskrbelo za uprizoritev dela Daniela Defoeja *Robinson Crusoe. L'avventura*.

Letošnja sezona lutkovnega gledališča se bo zaključila v soboto, 5. marca, ko bodo uprizorili *Trnjulčico* Charlesa Perraulta v priredbi Gina Balestrina. (av)

Kdo je ukradel mejo?

V lokalu Carso in Corso v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Maura Manzina »Chi ha rubato il confine?«. Z avtorjem se bosta pogovarjala Franco Juri in Marino Vocci.

Goljufije in tatvine

Nadaljuje se niz srečanj, na katerih karabinjerji iz goriške pokrajine nudijo občanom koristne informacije proti goljufijam in tatvinam. Na pobudo pokrajinskega karabinjerskega poveljstva bo takšno srečanje danes ob 18. uri v večnamenskem središču v Ulici Baia-monti v Gorici.

Nova revije v Podturnu

V župnijski dvorani v Podturnu bosta danes ob 17. uri Giulio Tavian in Andrea Nicolausig predstavila novo številko revije, ki jo izdaja tamkajšnje središče za ovrednotenje krajevne dediščine.

Brandolin v Tržiču

V občinski knjižnici v Tržiču bo danes ob 17.30 javno srečanje s poslancema Giorgiom Brandolinom in Enzom Lattuco, ki bosta spregovorila o državni reformi krajevnih uprave.

Upokojenci z občani

Predstavniki stranke upokojencev bodo danes med 9. in 11. uri nagovarjali občane pred marketom Conad na Trgu Czoernig v Gorici.

Knjižna novost

V kavarni HiC v Ulici Don Bosco v Gorici bo danes ob 19. uri predstavitev knjige Paola Caianiella »Ostium Dei«. Knjigo bo predstavila predsednica združenja Amici dell'Arte Felice Serenella Ferrari.

Edith mon amour

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 20.45 koncert skupine Edith Piaf Quartet z naslovom »Edith mon amour«; nastopili bodo pevka Valentina Vanini, harmonikar Lorenzo Munari, kitarist Enzo Crotti in kontrabasist Antonio Menozzi. Koncert je vključen v sezono društva Lipizer.

Dobrodelna avkcija

V Mladinskem centru v Vrtojbi bo danes ob 17. uri dobrodelna avkcija slikarskih del in unikatnega ročno izdelanega nakita. Zbrana sredstva bodo namenjena novogoriški pro bono ambulanti, ki bo delovala v Skupnostnem centru v Novi Gorici. Avkcijo bo vodil odlični imitator Marko Cirman, najbolj znan iz Radia GA-GA, blagoslovil pa jo bo Oče Bonifacij iz Ene žlahtne štorije. (km)

Škrabčevi dnevi

Univerza v Novi Gorici in Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Raziskovalna postaja v Novi Gorici, prirejata danes na sedežu univerze v Rožni Dolini enodnevno znanstveno jezikoslovno konferenco Škrabčevi dnevi 9. V dveh valjenih in desetih izbranih predavanjih bodo jezikoslovci s slovenskih in tujih raziskovalnih ustanov predstavili svoje raziskave, ki se posvečajo skladenjskim, pomenoslovnim, diskurznim in leksikografskim vprašanjem slovenščine, slovenskega znakovnega jezika in drugih jezikov. (km)

VIPOLŽE - Jutri ob 19. uri

Dvajsetletnica Briškega časnika

V Vili Vipolže bodo jutri ob 19. uri slovesno zabeležili 20. obletnico izhajanja Briškega časnika. Gre za občinsko glasilo, ki je v dveh desetletjih doživelo številne spremembe, na svojih straneh pa zabeležilo vse pomembne dogodke v občini. Glasilo izhaja že od prve številke kot trimesečnik, sprva ga je urejal Mitja Blažič, leta 1998 pa je uredništvo prevzela Lucija Trpin Prinčič, ki s pomočjo številnih sodelavcev različnih poklicev časnik ustvarja še danes.

Prva številka črno-belega briškega časnika je izšla na 24 straneh, medtem ko je številka, ki je bila nazadnje izdana, obsegala kar 76 strani, časopis pa je oboga-

ten z barvnim tiskom na kakovostnem papirju. V dvajsetih letih je v časniku izšlo približno 5.900 člankov, v katerih so popisali 172 sej občinskega sveta in obdelali 77 tem trimesečja. Časnik se loteva vseh tem, ki so povezane z Goriškimi Brdi, njihovimi prebivalci, naravnim znamenitostim, briškemu kmetijstvu, turizmu, gospodarstvu, športnemu, izobraževalnemu in kulturnemu utripu. Spremljali so vse pomembne obletnice in obiske znanih oseb, nove pridobitve in tudi zaprtja nekaterih trgovin in ustanov.

Večer ob obletnici bodo zabeležili v družbi Pihalnega orkestra Brda in dramske skupine IDAS. (km)

mi Francesco - Il papa della gente«; 21.30 »Dio esiste e vive a Bruxelles«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.10 - 22.10 »Belle & Sebastien - L'avventura continua«.

Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Heart of the sea - Le origini di Moby Dick«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.00 »Il professor Cenerentolo«.

Dvorana 4: 17.30 »Il viaggio di Arlo«; 19.50 - 22.10 »La felicità è un sistema complesso«.

Dvorana 5: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Chiamatemi Francesco - Il papa della gente«.

DANES V NOVI GORICI

V KULTURNEM DOMU 20.15 »Leviatan« (Filmsko gledališče).

Razstave

ZDRUŽENJE PROLOGO vabi na odprtje razstave slikarja in kiparja Paola Figarja v soboto, 12. decembra, ob 18. uri na sedežu društva v Ul. G. I. Ascoli 8/1 v Gorici. Odprtju razstave v sklopu niza »Al fine lo spirito fa quello che vuole«; bo sledil pogovor z umetnikom; razstava bo na ogled do 19. decembra.

V»FRANCO DUGO - I COLORI DELL'ARIA« je naslov razstave, ki jo bodo odprli v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV maggio 15/c v Gorici danes, 11. decembra, ob 18. uri; predstavil jo bo Saša Quinzi. Na ogled bo do 9. januarja od torka do sobote 9.30-13.00, 16.00-19.00. Več na www.studiofaganel.com.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici bo v soboto, 12. decembra, ob 11.30 odprtje razstave »Il blu di Craglietto - Le collezioni Massa e Carli«; na ogled bo do 12. januarja 2016 od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.00.

Koncerti

DEKLIŠKA VOKALNA SKUPINA BODEČA NEŽA pripravlja v sezoni 2015-2016 tri božične koncerte z gostujočim dirigentom Mirkom Ferlanom. S koncertom »Čar Božične Noči« bodo nastopile danes, 11. decembra, ob 20.45 v palači Attems v Gorici in v nedeljo, 13. decembra, ob 20. uri v dvorani cerkve Kristusa Odrašenika v Novi Gorici. V novem letu bodo dekleta nastopila tudi na Tržaškem, v nedeljo, 10. januarja, ob 16.30 v cerkvi svetih Mohorja in Fortunata v Rojanu.

V GORIŠKI SINAGOGI bo v nedeljo, 13. decembra, ob 16. uri ob judovskem praznovanju Hanukkah nastopil zbor Kol ha-Tikva s tradicionalnimi skladbami, ki so povezane na to praznovanje. Prisoten bo tržaški rabin Eliezer Di Martino.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo v soboto, 12. decembra, ob 21. uri jazz večer z duom Locomotive; vstop prost, informacije in prijave po tel.

0481-99903.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 16. decembra ob 20.15 koncert Rade Šerbedžija in skupine Zapadni kolodvor; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

BOŽIČNI KONCERT z naslovom »Parole e musica per la Vita« prirejajo goriški krvodajalci ter združenji ADMO in ADO v soboto, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Nastopil bo zbor Fil(m)armonica; vstop prost.

Izleti

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini ještv in Doberdoba, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje vabi na »Praznik včlanjevanja« v soboto, 19. decembra, ob 16. uri na sedežu sekcije v večnamenskem centru v Jamljah. Ob priložnosti bo sekcija izdajala izkaznice 2016 ter se s prisotnimi pogovorila o pobudah in proslavah v naslednjem letu.

ALCI obvešča, da bo v soboto, 12. decembra, od 15. do 18. ure novembrska delavnica Društvenih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327-0340677.

POKRAJINSKI MUZEJI V GORICI prirejajo v soboto, 12. decembra, med 10. uro in 12.30 božični laboratorij za otroke med 6. in 12. letom starosti v sodelovanju s kulturnim združenje Noi... dell'arte. Potekal bo v didaktični dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju 13 v Gorici, obvezna je najava po tel. 348-1304726, ali dattica@provincia.gorizia.it.

SKRD A. PAGLAVEC sklicuje redni občni zbor v sredo, 16. decembra 2015, ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicu na društvenem sedežu v Podgori. Dnevni red: imenovanje predsednika rednega občnega zbora, poročilo o društvenem delovanju v letih 2014-2015, stanje društvenega sedeža, volitve novega odbora, razno.

TABORNIKI RMV sklicujejo redni občni zbor, ki bo v sredo, 16. decembra 2015, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Občni zbor bo potekal v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20 v Trstu.

SPDG obvešča, da bodo tudi v zimskošportni sezoni 2015-16 potekali tečajji alpskega smučanja za začetnike in nadaljevalni tečajji. Začeli se bodo predvidoma 16. januarja, zaključili 21. februarja 2016. V primerjavi z lani, bodo tečajji potekali ob sobotah in nedeljah, prirejajo pa se v sodelovanju s smučarskim klubom Brdina. Tečajji bodo v kraju Forni di Sopra, celodnevni. Možnost avtobusnega prevoza. Prijave bodo sprejemali na sedežu društva, Verdijev Korzo 51/int., 22. in 29. decembra ter 8. januarja 2016, vsakokrat med 18. in 20. uro.

Prireditve

AŠKD KREMENJAK prireja v soboto, 12. decembra, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska 20, tradicionalno božičnico. Na-

stopili bodo otroci društvene skupine Zumbe kids, društveni gojenci harmonike, gosta večera sta DVS Primorsko iz Mačkolj pod vodstvom Aleksandre Pertot in MVS Anakrousis iz Gropade pod vodstvom Jarija Jarca.

BOŽIČNE LUČI V PARKU CORONINI v Gorici bodo prižgali danes, 11. decembra, ob 17.30. Nastopil bo otroški pevski zbor Emil Komel. V bivši konjušnici bodo na ogled jaslice, ki jih je izdelal kipar Giorgio Burgnich.

KD BRIŠKI GRIČ vabi na 70. obletnico delovanja v soboto, 12. decembra, ob 20. uri v dvorani na Bukovju v Števerjanu. Večer oblikujejo mali Briški slavčki, recitatorji Oder mladih, Aldo Rupel in Vokalna skupina Sraka.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita v četrtek, 17. decembra, ob 20. uri na »Srečanje pod lipami« na temo: »Duhovna misel za Božič«. Gost večera bo msgr. Marino Qualizza, zlatomašnik iz Benečije, teolog, odgovorni urednik kulturnoverskega lista Dom. Večer bo vodil veroučitelj na špetski soli in družbeni delavec Matjaž Pintar.

V DVORANI DVORCA CORONINI v Šempetru bo v torek, 15. decembra, ob 18. uri prireditve »Aleksandrinkepreplet jedi in navad za mizo«. Prireja društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink v sodelovanju z Biotehniško šolo in Društvom žena Prvačina.

VTRŽIČU poteka niz srečanj v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 z naslovom »Il Giovedì del Libro« ob 18. uri: 17. decembra bo predstavitev knjige »E poi venne la bora« Ezia Tognollija.

ZGODOVINSKI ROKOVNIK Agenda storica di Gorizia 2016 bo predstavljen v petek, 18. decembra, ob 18. uri v prostorih UGG v Ul. Rismondo v Gorici.

DIJAŠKI DOM vabi na gledališko-plešno predstavo »Mačke iz visoke družbe« danes, 11. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopajo učenci Dijaškega doma in ljudotke Pikanogavička; vstop prost. Več na www.dijaskidom.it.

V HIŠI FILMA na Travniku v Gorici potekajo srečanja, delavnice, seminarji za učenje filmske umetnosti za višješolce, univerzitetne študente in učno osebje z naslovom »Filmski poklic«. Danes, 11. decembra, od 15. do 18. ure »Junakovo potovanje: Orodja za analizo literarnih in avdiovizualnih besedil«, Mariapia Comand in Chiara Battistella (DAMS Gorica).

V LOKALU HIC CAFFE' v Ul. don Bosco 165 v Gorici bo v sklopu niza »Srečanje z avtorjem« danes, 11. decembra, ob 19. uri predstavitev knjige Paola Caianiella »Ostium Dei«. Knjigo bo predstavila predsednica združenja Amici dell'Arte Felice, Serenella Ferrari.

SKRD JEZERO vabi v društvene prostore v Doberdoba na praznično pravljico »Zvezdica in Terezka« v soboto, 12. decembra, ob 15.30. Pravljico bo pripovedovala Martina Šolc. Sledila bo ustvarjalna delavnica.

SKRD JADRO iz Ronk s pokroviteljstvom občine Ronke vabi v ponedeljek, 14. decembra, ob 17.30 v dvorano Cragnolin na pritičju občine na predstavitev 16. številke društvenega zbornika.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja Srečko Tomsič v Sovodnjah (tel. 0481-883020, 347-1216398).

ODDAMO dva meseca stare psičke majhne rasti; tel. 320-4518706.

Pogrebi

DANES V ŠLOVRENCU: 11.00, Libera Giacomel vd. Pellizzon v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.15, Alma Bitenich vd. Cecot (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi Rosa Mistica in na pokopališču.

ŽARIŠČE

Slovenski delež pri svetem letu usmiljenja

JULIJAN ČAVDEK

Izredno sveto leto usmiljenja se je v torek na praznik brezmadežnega spočetja začelo s pomenljivo simboliko, ki je dosledno ponazarjala usmeritev papeža Frančiška pri vodenju Cerkve. Simboli so od nekdaj nekaj tipičnega za krščansko proslavljanje in obhajanje. Še posebno v krščanski umetnosti je simbol med glavnimi, če ne celo glaven element razodevanja evangelijskega sporočila. V skladu s to tišočletno tradicijo je papež Frančišek odprl sveta vrata vatikanske bazilike sv. Petra in prestopil prag, kar simbolično predstavlja in konkretno udejanja, to kar je diakon napovedal pred samim odprtjem: »Pred nami se odpirajo sveta vrata: Kristus sam nas po služenju Cerkve vodi v tolažbe polno skrivnost Božje ljubezni, ljubezni brez mere, ki objema vse človeštvo.« Sam papež Frančišek je v svoji molitvi pred svetimi vrati potrdil zgornje obredne besede, ko je nakazal Jezusovo obličje kot izraz neskončnega usmiljenja in zatočišče vseh grešnikov. Predno je prestopil prag, se je namreč še enkrat navezal na Jezusa z besedami: »On je vrata, skozi katera prihajamo k tebi, on je neusahljivi studenec tolažbe za vse, on je lepota, ki ne pozna zatona, on je popolno veselje v življenju brez konca.« Sveta vrata jubilejnega leta usmiljenja so se tako odprla na dan spočetja Jezusa, zaprla pa se bodo 20. novembra 2016, ko bo Cerkev obhajala praznik Jezusa, Kralja veselstva, zadnjo nedeljo v tem cerkvenem letu.

Še druge simbole in simbolna de-

janja je mogoče naštetih ob tem pomembnem dogodku, ki ga je sedanj papež prvič napovedal marca letos in nato uradno potrdil z bulo *Misericordiae Vultus* (Obličje usmiljenja), ki je bila objavljena 11. aprila 2015. Med vsemi je še posebno izstopala 50. obletnica zaključka drugega vatikanskega koncila, ki je pomemben mejnik za sodobno Katoliško Cerkev. Svoj simbolni pomen pa ima tudi odločitev papeža Frančiška, ko je prejšnji teden v Srednjeafriški republiki odprl sveta vrata stolnice v mestu Bengui. In za simbolično lahko smatramo tudi »decentralizacijo« jubileja, ki ne bo osredotočen na Rim, temveč bodo v celoletno dogajanje aktivno vključene krajeвне stolnice in bazilike.

V bogati vsebini tega jubilejnega leta usmiljenja izstopa obraz Jezusa Kristusa, ki je naveden v samem naslovu in tudi v prvem stavku papeške bule. Obraz pa prihaja tudi do izraza v logotipu jubilejnega leta usmiljenja, ki je delo slovenskega jezuita p. Marka Ivana Rupnika. V risbi se obraza Kristusa in Adama dotikata. Prav tam imata skupno oko, ki simbolizira, da v Kristusu lahko človek gleda z božjim pogledom in tako odkrije ljubezen Boga – Očeta. Posebno simboliko pa imajo tudi drugi naslikani deli logotipa, ki bo spremljal potek izrednega svetega leta usmiljenja in o božjem usmiljenju nagovarjal milijone vernikov na vseh petih celinah sveta. Logotip namreč predstavlja Jezusa kot dobrega pastirja z Adamom na ramenih in na prvi

predstavitvi, ki je potekala 6. maja letos, ga je msgr. Salvatore Fisichella, predsednik Papeškega sveta za pospeševanje nove evangelizacije, označil kot malo teološko sumo o usmiljenju. Vsebine logotipa črpajo iz starokrščanske dediščine in podrobno razlagajo zlahka dobimo na spletnih straneh. Neposredno z avtorjevimi besedami pa jo lahko slišimo na uradni spletni strani jubilejnega leta usmiljenja (www.iubilaeummisericordiae.va) ali na spletišču Youtube.

Na prav poseben način pa logotip izrednega leta usmiljenja nagovarja nas, Slovence. Delo je namreč nastalo iz rok uveljavljenega slovenskega umetnika in teologa, ki je nekaj let preživel tudi pri nas v zamejstvu. Danes pa s svojimi mozaiki, ki jih ustvarja s sodelavci v ateljeju duhovne umetnosti Centra E. Aletti v Rimu, opremlja številne cerkvene stavbe in svetišča po vsem svetu. Zaradi tega, tako kot se navdušujemo in radostimo za slovenske uspehe na raznih družbenih področjih, je in bo logotip svetega leta usmiljenja prav tako razlog veselja. Kako ne bi bil? Upoštevajmo, da je papež Frančišek skupaj s svojimi sodelavci prepoznal v logotipu p. Rupnika najbolj primerno simboliko za prenos sporočila o letu božjega usmiljenja. In v tej luči se sprašujem, ali ne bi Slovenci sprejeli ta logotip, ki je v torek pred celim svetom plapolal na pročelju bazilike sv. Petra, tudi kot eno prvih znakov usmiljenja do našega naroda v tem jubilejnem svetem letu.

EKONOMSKA POLITIKA

Politika ECB in počasno okrevanje gospodarstva

MITJA STEFANCIC

Na začetku meseca so največ zanimanja med ekonomisti vzbudile novice glede nadaljnjih politik Evropske centralne banke (Ecb), saj bodo slednje pogojevale gospodarstvo (in torej življenje nas vseh). Če strnemo, Ecb je znižala obrestne mere (0.3%), ki jih komercialne banke evrskega območja plačujejo nad depoziti v tej centralni instituciji. Zaradi tega poslovne banke nimajo več nobene koristi, če denar hranijo pri Ecb, ravno obratno: slednje naj bi bile skoraj prisiljene, da denar dajejo v obtok tako, da ga posojajo za porabo potrošnikov, potrebe gospodinjstev ter nenazadnje za poslovne namene podjetnikov. Kljub temu so nekateri izvedenci iz področja financ precej kritični do izbrane strategije, češ da je preveč šibka in kot taka ne rešuje problemov evropskega gospodarstva.

Nekateri ekonomisti očitajo prvemu možu Ecb, Italijanu Mariu Draghiju, da odločitve, ki zadevajo evropske finančne manevre in monetarno politiko, sprejema prepočasno. Prav debate, ki vsakič in znova spremljajo odločitve Evropske centralne banke, so po eni strani nujne za ohranjanje evropske demokracije, po drugi pa razodevajo težave, s katerimi se sooča združena Evropa. Naj obrazložim. Številni izvedenci očitajo Draghiju, da je njegov program »kvantitativnega sproščanja« (quantitative easing) preveč šibek, da bi obrodil koristne rezultate za evropsko gospodarstvo ter spodbudil gospodarsko rast. Pri naloganju kritik pa prezirajo dva ključna elementa, nad katerimi Draghi (oz. kdorkoli bi bil na njegovem položaju) nima realne moči. Prvič, Ecb ima za svoje poslan-

stvo nalogo, da vzdržuje stabilnost cen v evroobmočju oziroma, da ohranja vrednost evra. Drugič, Draghi mora pri oblikovanju monetarnih politik upoštevati številna mnenja in različne interese, ki zadevajo posamezne evropske države. Program kvantitativnega sproščanja, kakršnega je sprejela ameriška Fed, je bil ključnega pomena za okrepitev ameriškega gospodarstva pred posledicami globalne krize. Vendar pozor, Evropa ni ZDA!

Skratka, Evropa je vse bolj podobna bolniku, ki okrevlja počasi, prepočasno. Je za to kriv Draghi? Ne! Razloge za prepočasno okrevanje evropskega gospodarstva ne gre iskati le v monetarnih politikah centralne banke, temveč v tem, da so druge svetovne velesile zaenkrat preveč konkurenčne pred Evropo, drugače povedano enostavno prednjačijo pred njo. Države, ki tvorijo ogrodje skupnega evropskega projekta so si med sabo zelo različne; ohranjajo se nacionalni interesi posameznih držav, ki so večkrat premočni, da bi sovpadali s skupnimi »evropskimi« interesi. Pa tudi politika, ki cilja vedno in znova na gospodarsko rast ni povsem prepričljiva. Zaenkrat nisem še slišal uradnih izjav evropskih ekonomistov in predvsem tistih, ki so zaposleni na Ecb glede potrebe po boljši redistribuciji premoženja in finančnih resursov med državami, predvsem pa med evropskimi državljani. Ampak prej ali slej bodo morali predstavniki Ecb in ostalih evropskih institucij to težavo resno vzeti v pretres. Poiskati bodo moralne rešitve. Kajti drugače ni razloga, zakaj naj bi Evropa nadaljevala naprej po slepi ulici.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

KMETIJSTVO - Kmečka zveza o razlogih za ohranjanje obdelanih površin

Premajhna skrb za zemljišča

Pred časom je Kmečki glas, najpomembnejši in najbolj razširjen časopis slovenskih kmetov, namenil izčrpen članek varovanju kmetijskih zemljišč in njihovi racionalni rabi. Iz tega vsebinsko bogatega in zanimivega članka povzemamo v nadaljevanju nekaj pomembnejših misli. Članek sicer obravnava tematiko kmetijskih zemljišč z ozirom na položaj v Sloveniji, a vsa razmišljanja, ki jih navaja, so prenosljiva tudi na našo krajevno in širšo italijansko stvarnost, kar bomo posebej poudarili.

Tla so zelo tanka vrhna plast zemeljskega površja, ki v svojem dolgem procesu nastajanja pridobijo izjemno pomembno lastnost – rodovitnost. To omogoča življenje rastlin, posledično živali in seveda človeka. Pri tem so najpomembnejša kmetijska zemljišča, ki nimajo le kmetijsko vlogo – pridelava hrane oziroma biomase – saj izvajajo tudi vrsto okoljskih vlog veliko učinkovitejše kot kmetijska, plitva, skeletna, sušna in marginalna tla. Razlogov za njihovo ohranjanje je torej več kot dovolj. Še posebej v državah kot sta Slovenija in Italija, kjer so ta zemljišča omejen naravni vir, kar je še izraziteje na območjih, kjer se v zamejstvu izvaja kmetijska dejavnost. Ne glede na našo stvarnost, tako v krajevnem kot širšem merilu, so kmetijska zemljišča strateška dobrina. Vsaka država mora skrbeti za njihovo ohranjanje tudi iz strateških razlogov. Zelo hitro naraščanje svetovnega prebivalstva (do leta 2050 od sedanjih 7 milijard na 9 ali celo 10 milijard), podnebne spremembe z vsemi možnimi posledicami, obsežna degradacija tal in pospešana urbanizacija kmetijskih zemljišč ne omogočajo optimističnih scenarijev. Ravno nasprotno, rast in urbanizacija prebivalstva pa narekujejo povečanje kapacitet pridelave hrane. Zato

je potrebnih več rodovitnih zemljišč. Obstaja nevarnost, da v pretečnih bodočih razmerah prehranske stiske bodo narodi, ne glede na povezave in skupne trge, poskrbeli predvsem za svoje potrebe. Hrana bo vedno bolj strateško blago, kmetijska zemljišča pa strateška dobrina. Varnost držav, in pri tem Italija in Slovenija nista izjemi, je v prihodnosti odvisna tudi od ohranjenosti kmetijskih površin in boljše samooskrbe s hrano.

Spremembe rabe kmetijskih zemljišč ločimo na povratne in nepovratne. V prvem primeru gre za zaraščanje teh zemljišč, kar je iz vidika pridelave hrane sicer zaskrbljujoč in problematičen proces, ki je pa a ob večjih stroških ponovne vzpostavitve ustrezne rodovitnosti in pridelovalne sposobnosti zemljišč, povraten. Poleg tega zadeva tudi proces pretežno manj kakovostna zemljišča. Drugi primer pa je urbanizacija, ki predstavlja veliko večjo nevarnost, saj gre za nepovraten proces spremembe rabe prostora, ki ima za posledico trajno uničevanje naravnih virov in popolno izgubo tal. Temu gre dodati, da se z urbanizacijo jemljejo kmetijstvu kakovostnejša in večnamenska zemljišča. Naša tržaška in goriška polpretekla zgodovina nam to potrjuje, saj smo žrtvovali na »oltarju napredka« ogromne površine zelo plodnih kmetijskih zemljišč za realizacijo objektov, ki bi lahko nastali na marginalnih in neplodnih tleh (Sinhroton in Kolonkovec sta dovolj zgovorna tozadevna primera). Od tod stalno prizadevanje Kmečke zveze, da se z usmerjenimi urbanističnimi načrti določijo in zavarujejo kmetijska zemljišča. Žal pa ni med upravitelji, ki odločajo o usodi teritorija, dovoljnjega razumevanja za ta problem. Interesi drugih sektorjev prevladujejo nad potrebami kmetijstva,

kar velja tudi na deželni in državnem nivoju. Ta problem pa je pri nas še posebno pereč, ker je zemlja še vedno pretežno v lasti naše narodne skupnosti in ima odtujevanje te dobrine od kmetijske uporabe za to skupnost izredno negativne posledice za njen ostojo, ne glede na gospodarsko in okoljsko škodo. Tragična in zaskrbljujoča je v Italiji stanje tudi na državnem nivoju, kjer pride letno na 100.000 ha do nepovratne spremembe rabe kmetijskih zemljišč.

Toda mimo specifične, ki jo ta problem ima v našem okolju, so vedenja o vlogi in pomembnosti tal in kmetijskih zemljišč za obstoj človeka in življenja v kopenskih ekosistemih v široki javnosti slabo poznana. To je posledica vrzeli v izobraževalnih programih, kjer se privilegira naravovarstvene vsebine. Kmetijstvo in posledično kmetijska zemljišča izgubljajo v primerjavi s temi vsebinami. V vrednostni sistem postavljata šola in družba pred kmetijstvo naravne habitate, biološko pestrost, gozdove, močvirja in celo podzemne jame. Prav je sicer, da se tudi ti naravni pojavi zaščitijo, a ne na škodo kmetijstva, ki je nemalokrat prikazano v slabšalnih povezavah.

Žal tudi v nekaterih nekmetijskih strokovnih okoljih prevladujejo mnenja, da so kmetijska zemljišča manjvredne in degradirane površine in kot take tujek v okolju. Pozabljajo, da od neokrnjenih habitatov ni možno živeti. Mediji in z njimi javnost se spravljajo na rabo fitofarmacevtskih sredstev in »umetnih« gnojil. Pri tem neupoštevajo, da so kmetijske kulture, od katerih je odvisen naš obstoj, živa bitja, ki jih treba v primeru obolenja zdraviti, ker so rastline podvržene napadu številnih boleznih in škodljivcev. Treba jih je tudi hraniti, ker za svojo

rast in razvoj potrebujejo hranila, ki jih odvzema jo tlo, katerim jih je treba vrniti. Brez nič ni nič.

Krčenje kmetijskih zemljišč in cenovni pritiski pridelkov pa istočasno narekujejo še večjo intenzivnost pridelave in s tem pa tudi pogostejšo rabo fitofarmacevtskih sredstev. Kdor se nekritično postavlja na stran sogovornikov krčenja porabe kmetijskih zemljišč v korist habitatov in podnebja, bi se moral zavedati, da se bo na zmanjšanih kmetijskih površinah povečala intenzivna nega kultur, kar gre v nasprotno smer z ekološko pridelavo, ki jo »stricto gladio« zagovarjajo. Ekološka in integrirana pridelava potrebujeta več kmetijskih površin, ne manj. Poleg tega ne gre pozabiti, da če se že hočejo zavarovati habitate visoke vrednosti, so ti nastali in se ohranili s kmetijsko rabo prostora. Tak primer so kraški travniki, kjer ena košnja letno ohranja visoko biotsko pestrost. Kjer kmečka roka ne kosi več, je noben zagovornik habitatov ne nadomesti. Posledica pa je zaraščanje travniških površin.

V prostorskem načrtovanju so prepogosti primeri, ko zaradi nekritičnega in mnogokrat neupravičenega povečevanja biološke pestrosti uničujemo najboljše kmetijska zemljišča ali jim močno omejujemo možnost porabe. Iztopajoč primer so na Tržaškem območju skupnega pomena (SIC) in posebenga varstva (ZPS), kjer je vsled stroge interpretacije omenjenih omejitev kmetijska dejavnost močno okrnjena. Lepo in koristno bi bilo, da bi se načrtovalci teh območij sprehodili po Krasu, na tej in na drugi strani nekdanje meje in preverili, kakšne so za okolje posledice tam, kjer je zamrla kmetijska, še posebej pa živinorejska dejavnost.

Svetovalna služba KZ

18-letnik jemal Epo

Mladi britanski kolesar Gabiel Evans je priznal jemanje nedovoljenih poživil. 18-letni britanski prvak v vožnji na kronometer v kategoriji juniores je krivdo priznal na spletu. Priznal je, da je sam kupil eritropoietin in ga koristil pred samim britanskim prvenstvom v vožnji na kronometer. Evans, ki nikakor ni vezan na Avstralcu in nekdanjega svetovnega kolesarskega prvaka Cadela Evansa, se je ob priznanju krivde tudi opravičil prirediteljem in nasprotnikom.

Francoski vroči posnetki

PARIZ - Francoska nogometna zveza je za nedoločen čas suspendirala napadalca madridskega Reala Karima Benzemaja, ki je obtožen vpletenosti v škandal z izsiljevanjem soigralca iz izbrane vrste Mathieuja Valbuene. Slednjemu so neznanci namreč že junija grozili z javno objavo videoposnetka, ki prikazuje spolni odnos med Valbueno in neznanko, nepridipravi pa so za odkupnino zahtevali 15.000 evrov. Oblasti so Benzemaja povežale z izsiljevalci, med drugim mu grozi tudi najmanj pet let zapora.

NOGOMET Evropska liga: naprej Napoli, Fiorentina in Lazio

NEAPELJ - Policija v Neaplju je imela pred in po včerajšnji tekmi evropske lige med Napolijem in Legio iz Varšave veliko dela. Po mestu je bilo več preteptov med skupinama, 14 policistov je bilo ranjenih. Poljski huligani veljajo za ene najhujših v Evropi. Napoli je sinoči s 5:2 premagal varšavsko ekipo in se tako uvrstil v šestnajstino finala, ki si jo je že zagotovil tudi rimski Mazio. Sezono v evropski ligi bo nadaljevala tudi Fiorentina. **VEČERNI TEKMI:** St. Etienne - Lazio 1:1, Fiorentina - Belenenses Lizbona 1:0.

NAŠ ŠPORTNIK 2015 - Nominacije za skupno čezmejno nagrajevanje najboljših na Primorskem

Letošnji kandidati

Kandidati za športnika leta 2015 na Primorskem so (po abecednem vrstnem redu) ... odbojkarica Marina Cvetanovič, teniška igralka Andreja Klepač, jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol, kajakašica Špela Ponomarenko Janič, telovadka Tea Ugrin in gorska kolesarka Tanja Žakelj. To v ženski konkurenci. V moški pa: rokometaš Dean Bombač, kanuista Luka Božič in Sašo Taljat, odbojkar Mitja Gasparini, veslač Rajko Hrvat, odbojkar Loris Manià in jadralac Vasilij Žbogar. Kandidati za ekipnega Našega športnika 2015 so: Rokometno društvo Koper 2013, Football Club Luka Koper, Rokometni klub Mlinotest, Športno združenje Olympia, Klub malega nogometa Oplast Kobarid in Odbojkarški klub Salonit.

Športni novinarji primorskih medijev (Regionalni RTV center Koper-Capodistria, Primorske novice, Deželni sedež Rai za FJK - slovenski sporedi, Primorski dnevnik in sloSPORT.org) smo nominirance zbrali na skupnem glasovanju v Kopru. Letos bo tretje leto, da bomo najboljše športnike z obeh strani nekdanje državne meje izbirali v enotnih skupnih kategorijah in na podlagi paritetnega glasovanja uredništev medijev. Nominirance smo izbirali na podlagi širšega seznama kandidat in kandidatov (seznam zamejskih športnikov, športnic in ekip smo objavili v našem dnevniku v sredo, 2. decembra). Pravilnik predvideva, da je med šestimi kandidati vseh treh kategorij najmanj en predstavnik z vsake strani.

V moški konkurenci si je mesto v skupnem ožjem izboru izboril števerjanski odbojkar Loris Manià, ki se je v lanske sezoni z Latino uvrstil v polfinale končnice za naslov državnega prvaka. Loris letos brani barve Piacenze. Loris je bil med nominiranci tudi lani. Družbo pa sta mu delala še jadralca Čupe Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta.

V ženski konkurenci si je mesto med šestimi nominirankami izborila telovadka tržaške Artistice '81 in državna reprezentantka Tea Ugrin, ki je letos prvič nastopila na svetovnem prvenstvu in osvojila naslov državne prvakinja v mnogoboju. Na SP v Glasgowu je odločno pripomogla, da si je Italija izborila mesto na olimpijskih igrah v Rio de Janeiru 2016. Lani je zamejski del na skupnem nagrajevanju zastopala namiznoteniška igralka Ana Bržan. Tea Ugrin je v ožjem izboru Našega športnika bila predlanskim, na prvi skupni izvedbi.

Med ekipami bo prvič na skupnem nagrajevanju sodelovalo društvo

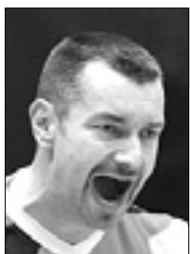
Dean Bombač

Sašo Taljat/
Luka Božič

Mitja Gasparini

Rajko Hrvat

Loris Manià

Vasilij Žbogar

Marina Cvetanovič

Andreja Klepač

Tina Mrak/
Veronika MacarolŠpela
Ponomarenko

Tea Ugrin

Tanja Žakelj

z goriške pokrajine. Na prvi izvedbi je med šestimi bila imenovana Sloga Tabor. Lani je čast doletela košarkarje Jadrana in nogometaše Krasa Repen. Letos pa bodo zamejske klube predstavljali odbojkarji združene ekipe Olympie, ki je sad skupnega projekta v moški odbojki med goriškimi društvi Olympia, Val, Soča in Naš prapor. Odbojkarji Olympie so v državni B2-ligi osvojili 5. mesto.

Konkurenca bo zelo huda, saj so tudi športniki s Primorske v matični domovini osvojili cel kup solidnih rezultatov. Rokometas Dean Bombač (Pick Szeged) je med najboljšimi strelci v ligi prvakov. Kanuista Luka Božič in Sašo Taljat sta si izborila mesto na OI 2016. Odbojkar Mitja Gasparini je bil z državno reprezentanco Slovenije drugi na evropskem prvenstvu. Veslač Rajko Hrvat je bil svetovni podprvak, sicer v neolimpijski disciplini. Jadralac Vasilij Žbogar pa je na svetovnem prvenstvu v razredu finn tretji. Odbojkarica mariborskega prvoligaša Nova KBM Branik Marina Cvetanovič je s slovensko izbrano vrsto nastopila na evropskem prvenstvu. Za teniško igralko Andrejo Klepač je bila letošnja sezona WTA ena med boljšimi doslej. Jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol sta se v razredu 470 okitili z naslovom evropskih prvakinj. Kajakašica Špela Ponomarenko Janič (KKK Žusterna) si je izborila mesto na OI 2016. Med gorsko-kolesarsko elito se je uspešno borila tudi Tanja Žakelj.

V ekipnih panogah so rokometaši Kopra lani napredovali v prvo slovensko ligo in so se uvrstili v pokalni finale. Nogometaši Kopra, čeprav v letošnji sezoni ne nastopajo prepričljivo, so v lanskem prvenstvu osvojili pokal, superpokal in so se poleti uvrstili v drugi predkrog evropske lige. Rokometasice ajdovskega Mlinotesta so uspešno nastopale tako na domači sceni kot v »evropi«. Uspešna na domači in evropski sceni sta bila tudi malonogometni klub Oplast iz Kobarida in odbojkarški klub Salonit Anhovo. (jng)

Nominacije med ekipami

ROKOMETNO DRUŠTVO KOPER

FOOTBALL CLUB LUKA KOPER

ROKOMETNI KLUB MLINOTEST

ZDRUŽENA EKIPA OLYMPIE VALA SOČE

KLUB MALEGA NOGOMETA OPLAST

ODBOJKARSKI KLUB SALONIT

ŠPORTNA INFRASTRUKTURA - V Dolini pod Poncami

Nordijski center Planica odpira svoja vrata

PLANICA - Planica že dolgo velja za enega od simbolov slovenskega športa. Dolina pod Poncami s skakalnicami in letalnico desetletja privlači množice obiskovalcev, danes pa bo ob 11.30 tudi uradno odprtje Nordijskega centra Planica, pred tem bo imela slovenska vlada tam delovni posvet. Projekt Nordijskega centra Planica, ki ga bodo odprli danes, se je začel leta 2007 z odkupi zemljišč, pot do uresničitve pa je bila dolga in posuta s številnimi težavami. Leta 2009 je bila narejena okvirna slika nordijskega centra, leta 2010 pa je bil izveden arhitekturni natečaj.

Leta 2011 se je začela urejati Bloudkova velikanka, nato pa se je realizacija projekta zaustavila do sprejetja sprememb ureditvenega načrta, šele nato je stekla tudi gradnja tekaškega dela. Marca letos so bili na finalu svetovnega pokala v Planici prvi skoki na novi velikanki.

Septembra so vgradili strojno opremo, notranjo opremo pa so montirali novembra. Tako naj bi bil v skladu z zastavljenimi roki za črpanje evropskih sredstev več kot 40 milijonov evrov vreden projekt decembra zaključen.

Slovenska vlada je sicer jeseni 2006 predstavila načrt, da bi se v Planici do leta 2013 zgradil nov nordijski center in je začela s prvimi postopki za oblikovanje načrtov obnove in gradnje. Pridobivanja soglasij in drugi okoljski postopki so vzeli tri leta dela, težave pa so bile tudi v naslednjih letih s pridobivanjem zemljišč in z razpisi za izvajalce del.

Prvi koraki so bili narejeni z olimpijskim športnim centrom, katerega idejna zasnova sega v leto 1999. Graditi so ga začeli leta 2004, marca 2005 pa je z obratovanjem začel dom Planica. Po domu in dependansi je svoja vrata odprl še hotel s telovadnico. V Planici je bilo odtlej na voljo 120 ležišč. Vrednost celotne investicije, brez zemljišča, ki ga je zagotovil Olimpijski komite Slovenije, je bila okrog osem milijona evrov.

Direktor Zavoda za šport Planica Jelko Gros, ki je ves čas skrbel za izvedbo Nordijskega centra Planica, je dejal, da je skupna vrednost tekaškega centra 15,5 milijona evrov, skakalnega centra pa 24 milijonov evrov brez davka na dodano vrednost. Glede na prvotno oceno se je projekt nekoliko podražil, predvsem zaradi zemeljskih del, ki so bila dražja za 400.000 evrov.

Smučarski tek bo v Planici mogoče trenirati vse dni v letu, in sicer pozimi na prostem, poleti v dvorani. Poleg tega bo urejena rolkarska proga in sedem kilometrov homologiranih prog z navezavo na obstoječe rekreativne proge, ki jih je v Planici, Kranjski Gori in Tamarju kar za 40 kilometrov.

Gros je prepričan, da so pripravili toliko dobrih produktov, da bo Planica velik magnet za obiskovalce, ki se bodo vedno znova vračali. Približno tretjino prihodkov bo center za svoje normalno delovanje, za katerega bo letno potreboval okoli milijon evrov, moral pridobiti iz turizma, medtem ko bodo ostale prihodke ustvarili s tekmami in treningi športnikov.

Podeljevanje 29. decembra

Slavnostno podeljevanje priznanj Naš športnik 2015 bo letos na sporedu v torek, 29. decembra, v Kulturnem domu v Izoli. Začetek ob 20. uri.

KOŠARKA - V deželni C-ligi silver v Gradežu

Breg osmič

Grado - Breg 49:59 (16:20, 29:32, 39:42)

Breg: Carra 10 (2:2, 4:7, 0:1), Mattiassich, Pigato (-, 2:3, -), Slavac 7 (2:3, 1:2, 1:3), Sterle 12 (2:2, 5:8, -), Vecchiet 2 (-, 1:5, 0:2), Semec, Spigaglia 6 (2:2, 2:4, 0:1), Cigliani 7 (1:2, 3:7, 0:2), Crismani 7 (2:4, 1:1, 1:1), Gelleni 4 (-, 2:9, 0:1). Trener: Krašovec.

Košarkarji Brega so se morali v Gradežu potruditi, da so zmagali še osmič zapored. Tekma ni bila dopadljiva, saj sta obe ekipi igrali precej raztrgano. »Tri četrtine so bile precej izenačene. Šele v zadnji smo se zbrali in bili bolj natančni v napadu,« je dejal predsednik ŠD Breg Valter Mocer, ki je pohvalil mladega Giacoma Crismani-

ja. »Izkazal se je prav v zadnjih desetih minutah igre.« Grado, ki ima le štiri točke na lestvici, se je večji del tekme krčevito branil.

»V odločilni zadnji četrtini je trener Krašovec poslal na klop bolj izkušene igralce (Carra). Pozitivno so se odzvali mlajši, ki so odločilno pripomogli k novi zmagi. V soboto (jutri) nas čaka že popoldne (ob 17.30) težka tekma v Vidmu proti ekipi Dgm, ki ima deset točk na lestvici. Igrati moramo zbrano, drugače nam bo trda predla,« je še dodal Mocer.

Najboljši strelec je bil sinoči Tomaž Sterle. Točke pa je dosegla večina košarkarjev Brega.

Košarkar Brega Giacomo Crismani

BUMBACA

POGOVOR Z NAČELNIKI KOMISIJ ZŠSDI (4) - Mateja Nanut (odbojarska komisija na Goriškem)

»Vlagala bi v mlade trenerje«

V športnih straneh našega dnevnika smo intervjuvali načelnico tržaške odbojarske komisije ZŠSDI Daniela Ciochi, načelnika košarkarske komisije Andreja Vremca in načelnico smučarske komisije Sabino Slavac. Tokrat je na vrsti načelnica goriške odbojarske komisije Mateja Nanut.

Odbojarska komisija ZŠSDI za goriško pokrajino ima novo načelnico. Tjaša Corva, zdajšnja predsednica novo nastalega društva Mavrica-Arcobaleno je nasledila Mateja Nanut, ki je prav tako vezana na novo žensko realnost goriške odbojke: »Do lani precej igrala, ampak v odbojarskem okolju se nisem še preizkusila kot odbojarka. Športno udejstvovanje sem vedno delila med smučanjem in odbojko, saj sem obenem tudi članica SPDG. S časom sem se vse bolj zanimala za delovanje v zakulisju odbojarskega društva, naposled sem sprejela tudi vlogo načelnice za goriško pokrajino v ZŠSDI-ju.«

Na Goriškem se s snovanjem Mavrice-Arcobaleno piše novo poglavje ženske odbojke ...

Načrt je že startal s prejšnjo načelnico in je s časom privabil kar dobro število odbornikov, ki skrbijo za nov zagon ženske odbojke na Goriškem. To je bilo do pred kratkim zanemarjeno. Delovanje napreduje in tudi rezultati mladinskih ženskih ekip na igrišču so dobri. Obenem je veliko perspektivnih deklet iz ekip under 16 in under 18, ki zelo dobro trenirajo in so tudi postale del prve postave Mavrice-Arcobaleno. Veliki koraki naprej so zelo razvidni, predvsem po zaslugi Nicholasa Privileggija, ki se kot mlad trener vedno bolj uveljavlja.

Rekli ste, da je bila zanemarjena, kje se je zataknilo?

Rekla bom kar preprosto: z moškimi je lažje delati, ne samo v odbojki, temveč v vseh športih. Pri moških so bili določeni rezultati takoj vidni, pri ženskah pa ne, ker je konkurenca nedvomno zahtevnejša, tako da prejšnji poskusi niso bili deležni večje podpore, takšen občutek imam tudi pri zdajšnjem podpiranju sodelovanja goriških društev v sklopu ženske odbojke. Marsikdo se še obremenjuje s propadom Govolleya. **Kaj pa na moškem področju?**

Tu je zgodba popolnoma različna. Rezultati so vidni na vseh nivojih: skoraj vse ekipe od under 14 do under 19 prednjačijo. Zadeva je popolnoma utečena, pri ženski dejavnosti pa je treba piramido še ustvariti.

Osnova je pripravljena, so ti novi temelji tudi dovolj trdni?

V skupini mlajših odbornikov, v katero tudi sama spadam, je zamisel zelo pri srcu. Spotikamo pa se v težave, ki jih sproti rešujemo. Vsi smo nekoliko neizkušeni. Dobra volja in želja po uspehu nas vodita naprej. Seveda ni vse enostavno. Če hočemo ustvariti res nekaj solidnega moramo veliko delati na komunikaciji, vsa sodelujoča društva pa morajo vztrajati v isto smer.

Osip je tudi v odbojki čedalje bolj prisoten, predvsem pri moških. Kam je treba vlagati? Je mogoče potrebno izboljšati ponudbo?

Odbojkarice Soče Olympia v ženskem prvenstvu under 18

FOTODAMJ@N

Tudi smučarka pri SPDG

Mateja Nanut je odbojarsko zrasla pri mladinskih ekipah Soče. Zapisana je tudi smučanju. Vrsto let je nastopala kot tekmovalka pri SPDG. Belih strmin ni zapustila, saj se je odločila za učiteljsko pot. 24-letna načelnica zaključuje pedagoško fakulteto v Vidmu, obenem je tudi nosilna odbojkarica Mavrice-Arcobaleno v 1. ženski diviziji na Goriškem, ki trenutno zasleduje napredovanje v višjo ligo.

Ponudba naših društev je dokaj dobra. Seveda bi kot odbojkarica bolj podprla žensko dejavnost, v kateri je treba za rezultate več garati. Težava tiči neke drugje. Primanjkujejo trenerji. Izhajam tudi iz smučarskega okolja, kjer je situacija različna. Smučarji se po določenem obdobju odločijo ali bodo nadaljevali tekmovalno kariero ali stopili na trenersko oziroma učiteljsko pot. V ekipnih športih tako razmišljanje primanjkuje, imamo odbojkarje stare do 40 let, ampak zelo malo ali nobene, ki bi se posvečali trenerstvu.

Kako bi se lahko po vašem mnenju spodbudilo večje trenersko kadrovanje?

Privlačiti bi morali predvsem mlajše in ne samo starejše odbojkarje. Mislim predvsem na take, ki zapustijo igranje pri dvajsetih letih, da nadaljujejo v tem športu kot trener. Možnosti že obstajajo, saj odbojarska zveza leto na leto razpisuje trenerske tečaje. Imam pa občutek, da res je premalo zanimanja. (mar)

Obvestila

AK BOR vabi vse nekdane borove atlete na atletski družbi večer, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri na Stadionu 1. maja.

SK DEVIN organizira tečaje smučanja in deskanja ob sobotah in nedeljah v kraju Forni di Sopra od 9. oz. 10. januarja 2016 dalje. Možen je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine in najem smučarske opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, ali pa na tel. št. 3358180449, 0402032151 in 3358416657.

ŠD MLADINA organizira pet celodnevni tečajev smučanja za otroke v mesecu januarju in februarju 2016, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Za informacije in vpisovanje info@mladina.it ali tel. št. 3470473606.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaj smučanja. Informacije in vpis na tel. št. 3405814566 (Valentina).

NOGOMET

Župan Cosolini ne zaupa več vodstvu Triestine

»Med Občino Trst in klubom Unione Triestina 2012 ni več zaupanja in ni več pravih pogojev za sodelovanje pri koncesiji stadiona Nereo Rocco in uradov,« je v sporočilu za javnost poudaril tržaški župan Roberto Cosolini. Občina Trst bo dokončno odločitev sprejela po ponedeljkovi odločitvi sodnikov. »Občina Trst bo sodelovala le z novimi lastniki, ki bodo predstavili resen dolgoročni načrt,« je še dodal Cosolini.

Poraz mladincev Krasa

Kras - Virtus Corno 1:3 (0:1)

Strelec za Kras: Kocman.

Kras: Zucca (Gregori), De Leo (Milošević), Benetton, Procacci, (Mule'), Košuta, Caldarola, De Caneva, Selaković, Kocman, Sgorbissa, Petracci. Trener: Pahor.

Nogometaši Krasa so v deželnem prvenstvu mladincev v sredo zvečer na domačem igrišču v Repnu izgubili proti moštvu iz Korena. Virtus Corno je po prvem polčasu vodil z 1:0. V drugem polčasu so gostje dosegli še drugi gol. Kras je nato reagiral in domači napadalec Ivan Kocman je zmanjšal zaostanek. Isti igralec je imel nekaj minut kasneje lepo priložnost za izenačenje. Bil pa je nenatančen. V nadaljevanju so gostje dosegli še tretji gol in tekme je bilo konec.

MLADINSKA KOŠARKA - Under 20 elite

Breg in Jadran brez težav

Breg - Interclub 80:47 (18:15, 25:9, 20:12, 17:11)

Breg: I. Gregori 11, Pugliese 2, Gelleni 23, Tul 4, L. Gregori 2, Crismani 6, Schiano 12, Giacomini 3, Zobec 13, Coretti 4, Bazzarini, trener Kladnik.

Gostje so se Bregu upirali le v uvodni četrtini. Nato je sledil monolog Kladnikovih fantov. Gelleni in Zobec sta gospodarila pod obročema, Crismani je odlično organiziral igro, Bazzarini pa krpal luknje. Že v drugi četrtini je na igrišču stopilo vseh enajst igralcev, ki so bili v ekipi in čisto vsak je prispeval svoj delež pri zmagi. Agresivnost in koncentracija nista popustili niti, ko je bila na igrišču nominalno »druga peterka«, ki jo je odlično povezoval Schiano, v posebni luči pa se je pokazal najmlajši član ekipe Igor Gregori, ki je pomagal pri skoku in rutinirano odigral v napadu.

Jadran - Santos 86:41 (12:7, 45:27, 65:38)

Jadran: Kojanec 9, Peric 10, Coloni 4, A. Daneu 10, Ušaj 13, Skoko 10, T. Daneu 7, Kojančič 23, trener Mura.

Jadran je igral z okrnjeno postavo, kar pa ni bila velika ovira. Varovanci trenerja Mure so takoj začeli s pravim pristopom do tekme. Igrali so dobro predvsem v obrambi, v drugi četrtini so izboljšali igro tudi v napadu in vodili ob polčasu z 18 točkami prednosti. Z dobro igro so nadaljevali tudi v drugem polčasu, še povečali prednost in brez težav osvojili dve točki.

ODBOJKA

Samo pet ekip v 1. moški diviziji, tudi Naš prapor

V ponedeljek se bo začelo medpokrajinsko moško prvenstvo 1. divizije v Gorici in Trstu. V prvenstvo je vpisanih samo pet ekip, v D ligo pa napreduje ena ekipa. Po lanskem napredovanju Vala je edini slovenski predstavnik (in hkrati tudi edina goriška ekipa) v tem prvenstvu Naš Prapor.

Ekipa Našega Praporja je v primerjavi z lansko sezono precej prenovljena. Večina lanskih ključnih igralcev igra letos v višjih ligah pri Valu ali Olympiji. Potrjeni trener Valter Mikluz bo imel na razpolago omejeno število igralcev, kar bi lahko bilo po njegovem mnenju ključna težava za osvojitev prvega mesta: »Če bi imel kakšnega igralca več, bi lahko ciljali na prvo mesto, tako pa ... Sicer pa bomo dejansko moč naše ekipe lahko ocenili po prvem delu prvenstva, ko se bomo že enkrat pomerili z vsakim nasprotnikom.«

V prvem kolu prvenstva bo Naš Prapor gostoval v ponedeljek, 14. decembra, v Trstu pri ekipi Volley Club; v Kulturnem domu v Gorici pa bo pred domačo publiko prvič nastopil v četrttek, 17. decembra ob 21. uri. (stc) **Naš Prapor:** podajalca: Matija Boskin (1998), Elija Fajt (1989); **blokerji:** Andrea Fogari (1991), Valentino Juretič (1972), Andrea Sfiligoi (1998); **sprejemalci:** Jarno Klun (1988), Stefano Sfiligoi (1969), Daniel Tescari (1983), Sebastian Valentincic (1989); **korektorja:** Enrico Medeot (1992), Raffaele Oliva (1986); **libero:** Davide Barbera (1982). **Trener:** Valter Mikluz.

NOGOMET - Disciplinski ukrepi

Diskvalificirana tudi športni vodja in maser

V torek je nogometaš Krasa Patrik Racman prejel rdeči karton in ga v nedeljo ne bo na zadnji letošnji tekmi proti Manzaneseju. Deželna disciplinska komisija je v promocijski ligi kaznovala tudi športnega vodjo Juventine Gina Vintija in maserja Alesadra Sarcino do 19. decembra, ker sta v prejšnjem krogu zaradi ugovarjanj sodniku morala zapustiti klop. Krog prepovedi igranja si je zaradi petega rumenega kartona prislužil nogometaš Primorca Miguel Angel Castrillon.

V 1. amaterski ligi so bili kaznovani še sledeči nogometaši slovenskih nogometnih društev: Rok Černe (Sovodnje), Alessio Pohlen (Breg), Thomas Marušič (Mladost). V 2. amaterski ligi bo še dva kroga kazni prestopal nogometaš Primorja Davide Mandorino, ki je grobo psoval sodnika na sobotnem srečanju, medtem ko bo kaznen samo ta konec tedna prestopal še moštveni kolega Marco Benvenuto.

Priznanja za ŠD Mladina in ŠD Polet

Deželna kotalkarska zveza je v Vili Nachini Gabassi v občini Corno di Rosazzo podelila priznanja kotalkarjem, ho-kejistom, rolkarjem in in-line skaterjem iz FJK, ki so se v letu 2015 izkazali na državni in mednarodni ravni. Glavni pobudnik večera je bil predsednik zveze Fabio Hollan, ki je v dvorani združil preko 100 nagrajencev.

Za rezultate na evropski ravni sta priznanje dobila rolkarja ASD Mladina Niki Hrovatin in Dana Tenze. Društvo ASD Mladina (**na fotografiji spodaj so njeni predstavniki**) je bilo deležno nagrade za

klubske dosežke na italijanski ravni, saj je zmagalo italijansko prvenstvo v šprintu in zasedlo končno tretje mesto v Pokalu Italije. Kar 11 Mladininih rolkarjev si je zaslužijo priznanje zveze: Maj Sedmak, Nik Košuta in Patrizia Turchet za zmage na italijanskih prvenstvih, Tea Košuta, Lenart Antonič, Samo Nevo Kovačič, Aleksander Prodan, Tayrin Tence, Dean Tence, Jan Sedmak, Gorazd Antonič, Sara Tenze in Giuseppe Micelli za uspehe na italijanskem pokalu 2015. Priznanje sta prejela tudi kotalkarja openskega ŠD Polet Andreas Desanti in Jessica Piazza.

»Openday« SK Devin

Pri SK Devin so za novo zimsko sezono osnovali novo skupino najmlajših Baby Sprint – Smučaj z nami za otroke letnikov 2007-2010, kjer se je prijavilo 18 otrok, ki jih bosta vodila Janja Del Linz in Matej Škerk. Program predvideva okrog 15 dni na snegu, kjer bodo utrjevali šolo smučanja in sodelovali tudi na nekaterih tekmah pri-mer-nih za otroke, kot sta Biberon ali Kekec na smučeh.

Ko že vrsto let se je skupina 12 otrok udeležila tri-dnevnega Openday-a za praznične Miklavževe počitnice in so obiskali Pustriško dolino. Kratko zimovanje je spremljalo krasno sončno vreme in tudi proga Baranci je bila lepo umetno zasneženo, tako da so uživali tudi skupaj s starši in sorodniki. Navdušeni so neutrudljivo utrjevali zavoj in osvajali tehniko na smučeh, vmes pa se tudi zabavali z raznimi igrami na smučeh s tehničnimi pripomočki.

PLANINSKI SVET

Nočni pohod po spodnjevpavskih grebenih in ... alkoktest

V Miklavžovo noč se nas je v soboto podalo sedem pohodnikov in pohodnic iz Gorice in okolice ter v štirih urah prepešalo skoraj dvajset kilometrov s približno štiristo metri višinske razlike. Nič izjemnega, a ponoči je marsikaj drugačnega, drugače privlačnega, na trenutke shriljivega; posebno če v temi in gozdu hodimo na razdaljo več kot pet metrov, v tišini in brez svetilk.

Start je bil določen v povsem »civiliziranem« kraju mejnega prehoda v Rožni dolini, a že po dvajsetih minutah smo bili v popolni divjini, na območju divjih prašičev s privlačnim pogledom na morje luči v daljavi. Navpično pa Mali voz, Severnica, Veliki voz, Kasiopeja, Zmaj. Mimo nekakšnega poganskega polkroga z ognjiščem, oltarjem in obredno jamo smo se po »direktisimni« vzpeli čez Mark in se spustili ob trasi plinovoda v Liskur do konjereje. Tam smo se »fotkali« za dnevnikov »fotoutrip«, bredli po potoku in se vzpeli na Staro goro, prečkali nekaj naravnih in umetnih žičnih zaprek ter spet sestopili v dolinsko temperaturno inverzijo. Iz nje je sledil strm vzpon na Panovec. Po grebenski stezi in gozdni cesti ob njegovem vznožju smo spešili skoraj v lahnem teku. Pred ciljem smo za četrto ure še zašli in se prebijali po brezpotju med padlimi in trohnečimi debli, kar sodi med nočna pohodniška tveganja.

Na koncu še anekdota: ob izhodu iz države na italijanski strani smo morali vsi po vrsti z drugimi šoferji pihati v nekakšen mikrofon zaradi alkoktesta. Ob povratku v jutranjih urah se je obred ponovil. Prava preganjavica. Po kratki razlagi, da je moja telesna fiziologija čista kot solza glede na doživeto nočno, sem se znašel pred vprašanjem, ali sem na pohodu zmagal. Prava obsedenost s kolajnami, prvenstvi, pokali, prvimi mesti, rekordi in himnami. Če bi bil obrazložil, da sem se čez noč prebijal skozi podrast brez hrane in pijače, počez in skoraj po azimutu samo iz golega veselja in globokih občutenj, bi bil gotovo moral zopet pihati v tisti črni ročaj.

Aldo Rupel

Izlet v neznano

Radovednost je bila velika, ugibanj nič koliko, ko so se v meglenem nedeljskem jutru zbirali tržaški planinci, namenjeni na izlet s prikritim ciljem. A ko je avtobus iz Bazovice zavil proti mejnemu prehodu Lipica, je bila smer prav kmalu jasna: Brkini.

Izletnike je avtobus odložil pri naselju Rečica. Ko so pohodniki prečkali reko Reko in se sprehodili do slemenske vasice Zareče na vzhodnem robu Brkinov, so iz ličnih smernih tabel razbrali, da si je organizator za tokratni izlet izbral Kettejevo pot. Slednja se sicer začne nekoliko prej, pred osnovno šolo v Trnovem pri Ilirski Bistrici, za priložnost pa je izbral krajšo varianto. Na križišču so pohodniki zapustili asfalt in stopili na prijetno makadamsko pot, ki se vije po ozki dolini posejani z redkimi domačijami. Kmalu so prispeli do Novakove domačije, kjer je bil krajši postanek in so pohodnike pogostili s toplim čajem in šnopčkom. Čeprav zunaj ni bilo pravega mraza, saj je posijalo tudi sonce, se je

srebanje čaja in posedanje ob ognju v zakurjeni črni kuhinji kar prileglo. Po ogledu notranjosti stare kmečke hiše so se izletniki ustavili še ob lepo obnovljenem mlinu nakar so nadaljevali pot. Slednja je tu speljana ob Reki med njivami in sadovnjaki nato pa se povzpne v vas Smrje, ki velja za najstarejše naselje na Brkinskem. V nadaljevanju poti se je pohodnikom odprl čudovit pogled na vzpetino, kjer stoji cerkva Sv. Helene in vas z gradom Prem. Po vzponu na Prem, je skupina najprej obiskala bivšo Ljudsko šolo, muzejsko urejeno rojstno hišo Dragotina Ketteja, kjer se zaključuje pesniku posvečena pespot. Pod strokovnim vodstvom so si pohodniki ogledali še mogočni grad, nato so se spustili v dolino, kjer jih je v gostilni že čakalo pozno kosilo, pa tudi avtobus je bil že tam.

Veselo druščino je nato obiskal Miklavž in vsakega posebej obdaril z doma pripravljenim pecivom. Vse je presenetil še prihod peklenščka, ki mu pa ni

SPDT-ejerci na nedeljskem izletu v ... neznano

uspelo prepoditi Miklavža. V prijetni družbi preživeli dan in sprostili pohod prepojen z bogato kulturno vsebino, bo vsem ostal v prijetnem spominu. Za uspeh izleta gre posebna zahvala Francu za vodenje in Martini za pripravo peciva.

Brati gore v Trstu in Kopru

Danes bo svetovni dan gora. V vseh osmih alpskih državah, podpisnicah Alpske konvencije (Sloveniji, Italiji, Avstriji, Franciji, Liechtensteinu, Nemčiji, Monaku in v Švici) se bodo istočasno a na različnih lokacijah vrstile pobude vezane na gorski svet, predvsem dogodki posvečeni planinski literaturi.

Pobudi se pridružuje tudi Slovensko planinsko društvo Trst v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico. V čitalnici NŠK, v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20, bo ob 17.00 uri prav poseben dogodek, na katerem bodo avtorji in recitatorji prebirali izbrane odlomke iz bogate planinske literature domačih av-

torjev: dr. Rafka Dolharja, Dušana Jelinčiča, Matjaža Klemšeta, Bojana Pavletiča in Igorja Škamperleta, dela bo povezoval Evgen Ban. V knjižnici bo na ogled tudi priložnostna razstava domače planinske literature.

Ob 18. uri bo gorski večer tudi v koprskem antikvariatu knjižarne Libris, kjer se bodo »povzpeli« na Slavnik - našo domačo goro skozi pripoved, sliko in pesem. Večer bo vodila novinarka RTV SLO, TV Koper Sabina Francec Ivovič.

Zaključni večer SPDT

Tradicionalni društveni večer, ki ga ob izteku sončnega leta prireja Slovensko planinsko društvo Trst, bo v četrtek, 17. decembra, ob 20.00 uri v dvorani Kulturnega društva Barkovlje. Ob predvajanju slikovnega gradiva članov, ki so v svoje fotoaparate ujeli najlepše trenutke iz celoletnih pohodov in društvenih dejavnosti, imajo obiskovalci možnost, da

Gorski reševalci pozivajo obiskovalce gora pozimi k previdnosti

V Gorski reševalni zvezi Slovenije pozivajo obiskovalce gora v prihodnjih zimskih mesecih, naj se pred vsakim izletom dobro pripravijo. Svetujejo tudi, naj se pozanimajo o poti in jo izberejo glede na svojo fizično pripravljenost, naj imajo s sabo vso potrebno opremo tudi za zimske razmere in naj sproti preverjajo vremenske razmere, sploh če sneži.

Najpogostejši vzroki za nesreče v gorah so po besedah Matjaža Šerkeza iz gorske reševalne službe pomanjkanje izkušenj, slaba priprava na turo in neznanje, preobremenjenost z željo po dogodivščini oz. t. i. druga puberteta. Opozoril je tudi, da obiskovalci gora velikokrat informacije za pot iščejo na spletu in po družbenih omrežjih, kjer pa so praviloma te informacije podane subjektivno. Za nekoga je denimo določena pot lahko zelo lahka, za druge pa izjemno težka in nevarna.

Tako je za zimsko obdobje nujna zimska oprema tudi v gorah. To velja tudi, če še ni snega. Med zimsko opremo sodijo še cepin in dereze. Za primere plazov je s seboj priporočljivo vzeti tudi lavinsko žolno, lavinsko sondo in aluminijasto lopato. Vse to je treba znati tudi uporabljati, pred prvo uporabo v sezoni pa tudi preveriti stanje opreme, je na novinarski konferenci dejal Šerkež.

Ob tem svetuje planincem, naj v gore nikoli ne zahajajo sami. Upoštevajo naj, da se pozimi hitro znoči, zato je dobro s seboj imeti čelno svetilko. Prav tako naj preverijo odprtost planinskih koč.

Od skupaj 163 oskrbovanih koč je v zimskih mesecih odprtih 123. Stalno odprtih planinskih koč je 56, od tega 26 vse dni v zimskih mesecih, ostale pa vse dni razen ponedeljka ali torka, je pojasnil načelnik gospodarske komisije pri Planinski zvezi Slovenije Janko Rabič. Večinoma gre sicer za kočice tretje kategorije v nižjem gorju, a je 10 koč prve kategorije stalno odprtih tudi pozimi.

Gorski reševalci so sicer letos v gorah posredovali že v 410 primerih, od tega so morali v 40 odstotkih posredovati s helikopterjem, je povedal predsednik Gorske reševalne zveze Igor Potočnik.

Največ nesreč se zgodi ob vzponu oz. spustu s Triglava. Od vseh poškodovancev je 60 odstotkov Slovencev, ostali pa so tujci. Pri tem Potočnik opozarja, da mit o Čehih, ki naj bi se zaradi slabe opremljenosti pogosto znašli v težavah v gorah, ne drži. Čehi so namreč na dnu lestvice poškodovancev v slovenskih gorah, saj so po njegovih opažanjih vse bolj ozaveščeni glede varnosti v gorah. Je pa priznal, da so se srečali tudi s primeri obiskovalcev gora, ki so s seboj imeli kovček.

Najpogostejši vzroki za nesreče so zdrs, nepoznavanje terena in nezadostna fizična pripravljenost.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD
predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Andrea Bocelli – Il mio cinema **23.30** TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Serija: Le sorelle McLeod **9.25** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.45 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Voyager – Ai confini della conoscenza **0.00** Troppo giusti

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agora **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Fluke (dram., '95, i. M. Modine) **23.05** Dok. film: Io & George

RAI4

13.35 Steins Gate **14.00** Stargate Atlantis **14.45** Andromeda **15.25** Star Trek: Enterprise **16.05** Novice **16.10** Xena **16.45** Star Crossed **17.30** Doctor Who **18.15** Rai Player **18.20** Supernatural **19.00** Ghost Whisperer **21.10** Film: John Carter (pust.) **23.05** Wonderland 2015 **23.30** Anica – Apuntamento al cinema

23.35 Film: Open Grave (horor)

RAIS

13.45 Capolavori della natura **14.40** Brazil: A Natural History **15.40** Riccardo Muti – Prove d'orchestra **16.55** This is Opera **17.50** Novice **17.55** 20.35 Passepartout **18.30** Božični koncert **19.30** Memo – L'agenda culturale **20.25** Rai Player **21.15** Dok. film: George Harrison – Living in the Material World **23.20** Terza pagina **23.50** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

12.50 17.35 Rai Player **13.00** Film: Into the Wild – Nelle terre selvagge (pust., '07, r. S. Penn, i. E. Hirsch, W. Hurt) **15.30** Film: La calda notte dell'ispettore Tibbs (det., '67) **17.30** Novice **17.45** Film: Il primo uomo (dram.), It., '76, i. R. Pozzetto) **21.15** Film: The Lincoln Lawyer (triler, '11, i. M. McConaughey) **23.15** Film: The Hurt Locker (dram., '08, i. J. Renner)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.05** 19.25 Rai Player **12.15** Nad.: Linda e il brigadiere **13.05** Nad.: Una buona stagione **14.00** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **14.50** Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.05** Serija: Un medico in famiglia **16.55** Nad.: Cuori rubati **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.35** Nad.: Pasión

prohibida **19.35** Nad.: Terra Nostra **20.20** Nad.: Il commissario Manara **21.20** Nad.: Francesco **23.10** Serija: Lady Cop

RETE4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **15.55** Film: King Kong (fant., '76, i. J. Lange) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Quarto Grado

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **21.10** Nad.: Senza identità **23.30** Supercinema

ITALIA1

6.40 Risanke in otoške oddaje **8.15** Serija: Hart of Dixie **10.10** Serija: Royal Pains **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.30** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **18.00** Nan.: Camera Café **18.20** The Store of My Life **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Serija: Person of Interest

IRIS

13.05 Film: La ripetente fa l'occhietto al preside (kom.) **15.10** Film: Vacanze sulla Costa Smeralda (kom.) **17.05** Film: Goodbye & Amen (triler) **19.10** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Codice Mercury (triler, '98, i. B. Willis, A. Baldwin) **23.10** Film: The Avengers – Agenti speciali (pust., '98, i. U. Thurman)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **16.15** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Serija: Jane Doe **22.55** Serija: Crossing Jordan

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.30** 21.00 Ring **13.00** Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00, 23.30, 23.55 Trieste in diretta **20.00** Apriti cielo **20.05** Happy Hour

LAEFFE

10.40 13.30, 20.00 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.40** Il re dello street food **15.50** 18.50 David Rocco: Dolce vita **16.50** Jamie: Menù in 15 minuti **17.50** Jamie Oliver in Italia **19.50** Novice **21.05** Film: Molto rumore per nulla (kom.) **23.15** Serija: L'ispettore Wallander

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Australia **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying and Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: La battaglia dei dannati (akc.)

DMAX

13.20 Storage Wars Canada **14.10** Banco dei pugni **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** 20.20 Affari a quattro ruote **17.45** Cacciatori di tesori **18.35** Affare fatto! **19.30** 23.50 Incidenti di percorso **21.10** L'oro della Siberia **22.00** River Monsters **23.00** Prigionieri di viaggio

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Ugriznimo znanost **12.20** Nan.: Peta hiša na levi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dosje: Kam so vse tovarne šle? **14.25** Prava ideja! **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Otroški program: OP! **16.15** Osmi dan **17.30** Razred zase **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Slovenski pozdrav **21.25** Turizem 365 **22.00** Odmevi **23.05** Film: Streljajte na pianista (krim., Fr., '60)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 18.50 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.00** 23.55 Točka **9.45** Aplavzi! **10.05** Na obisku **10.50** O živalih in ljudeh **11.25** Biatlon: SP, sprint (ž), prenos **12.45** Dobro jutro **14.25** Biatlon: SP, sprint (m), prenos **16.05** Dober dan **17.00** 0.45 Halo TV **18.00** Nad.: Obupani starši **19.40** Infodrom **20.00** Dok. odd.: Prehod **20.50** Legende velikega in malega ekrana **21.55** Nad.: Popravljen krivica **22.45** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City Folk **14.55** Vesolje je... **15.25** Rokomet: Pokal Slovenije, Celje Pivovarna Laško – Gorenje **16.55** TG dogodki **17.10** Glasba zdaj **17.25** Sredozemlje **18.00** To bo moj poklic **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Aktualnost **20.00** Potopisi **20.30** Najlepše besede **21.00** Koncert **21.45** Avtomobilizem **22.15** Arhivski posnetki **23.05** Poletni Festival 2015

POP TV

7.00 Risanke **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 Tv prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Oduševanje ljubezni **9.55** Epilog **11.05** Nad.: Greh preteklosti **12.20** 21.00 Gostilna išče šefa **13.50** 20.00 Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice **23.00** Eurojackpot **23.05** Film: Popolni načrt (triler)

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške odd. **8.45** 12.45 Serija: Odbita rodbina **9.10** 16.35 Nan.: Mrhi za šankom **9.35** 13.45 Nad.: Terra Nova **10.30** 11.35, 13.15 Tv prodaja **10.45** Nan.: Naša mala klinika **11.50** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.45** Film: Prstan prevare (dram.) **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: 2012 (akc., '09, i. J. Cusack) **22.55** Serija: Vikingi **23.50** Dok. serija: Kletka morskih psov

PLANET TV

12.00 Tv prodaja **12.30** Nad.: Sulejman veličastni **13.35** Nan.: Talenti v beam **14.50** Zdravnik svetuje **15.45** Nan.: Prijatelji **16.10** 21.00 Kmetija: Nov začetek **17.50** 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija **19.00** Dunes

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V **Studiu D** od 11.00 dalje se nadaljuje serija pogovorov ob robu čezmejneg projekta EDUKA – Vzgjati k različnosti, ki je stekel pred tremi leti in se zaključil letos aprila. Organizacije slovenske narodne skupnosti in furlanske jezikovne skupnosti v Italiji ter italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem so se med seboj povezale in priredile serijo informativnih predavanj po šolah in univerzah z namenom, da bi поблиže predstavili tri različne manjšinske stvarnosti. Med predavatelji, ki so oblikovali ta srečanja, sta bila tudi jezikoslovec furlanskega porekla prof. Franco Finco, ki tekoče govori tudi slovensko ter predstavnik italijanske manjšine v Sloveniji, kulturni delavec Roberto Bonifacio. 28. novembra je bilo v Postojni regijsko zborovsko tekmovanje, na katerem se je mešani zbor Jacobus Gallus uvrstil med zlate zbore. Posnetke in pogovore boste lahko slišali v **Zborovski glasbi** ob 13.20.

Petek, 11. decembra
La7d, ob 21.10

La chiave di Sara

Francija 2010
Režija: Gilles Paquet Brenner
Igrajo: Kristin Scott Thomas, Melusine Mayance in Frederic Pierrot

V noči od 16. julija 1942 pariške jude aretirajo in zaprejo v zimski športni center, v pričakovanju na dokončno deportacijo v koncentracijsko taborišče.

Sara je stara komaj deset let in ko sliši, da se bližajo koraki vojakov, zapre mlajšega bratca v omaro in mu obljubi, da bo nekega dne spet prišla ponj.

Celih šestdeset let kasneje, novinar ko Julio, sicer Američanko, ki pa živi v Franciji že več kot dvajset let vprašajo za reportažo o tem, kar se je zgodilo v tisti noči z judovsko skupnostjo. Julia tako izve, da je hiša v katero se seli točno tista, v kateri je leta 1942 živela Sara in pri tem je prepričana, da je tisto dekletce gotovo še pri življenju ...

19.40 Vreme in šport

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.10 Prva izmena: Kulturne diagonale – Pisani svet podobe; 11.00 Studio D; 11.15 Vzgjati k različnosti – Pogovori in razmišljanja ob robu čezmejneg projekta EDUKA; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10, 17.10 Music box; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika, sledi Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Arto Paasilinna: Zajčje leto – 15. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturni dogodki, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.20 Jutranja zagonetka; 8.00, 17.30 Vreme; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00, 11.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Botrstvo; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Blabla; 19.00 Dnevnik in kronika; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Ari Zona; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 Il vaso di Pandora; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.00 Pairapappà; 13.35 Ora musica; 14.00, 14.35, 19.00, 23.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Il suono nell'immagine; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Je zgodilo v tisti noči z judovsko skupnostjo. Julia tako izve, da je hiša v katero se seli točno tista, v kateri je leta 1942 živela Sara in pri tem je prepričana, da je tisto dekletce gotovo še pri življenju ...

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, smrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

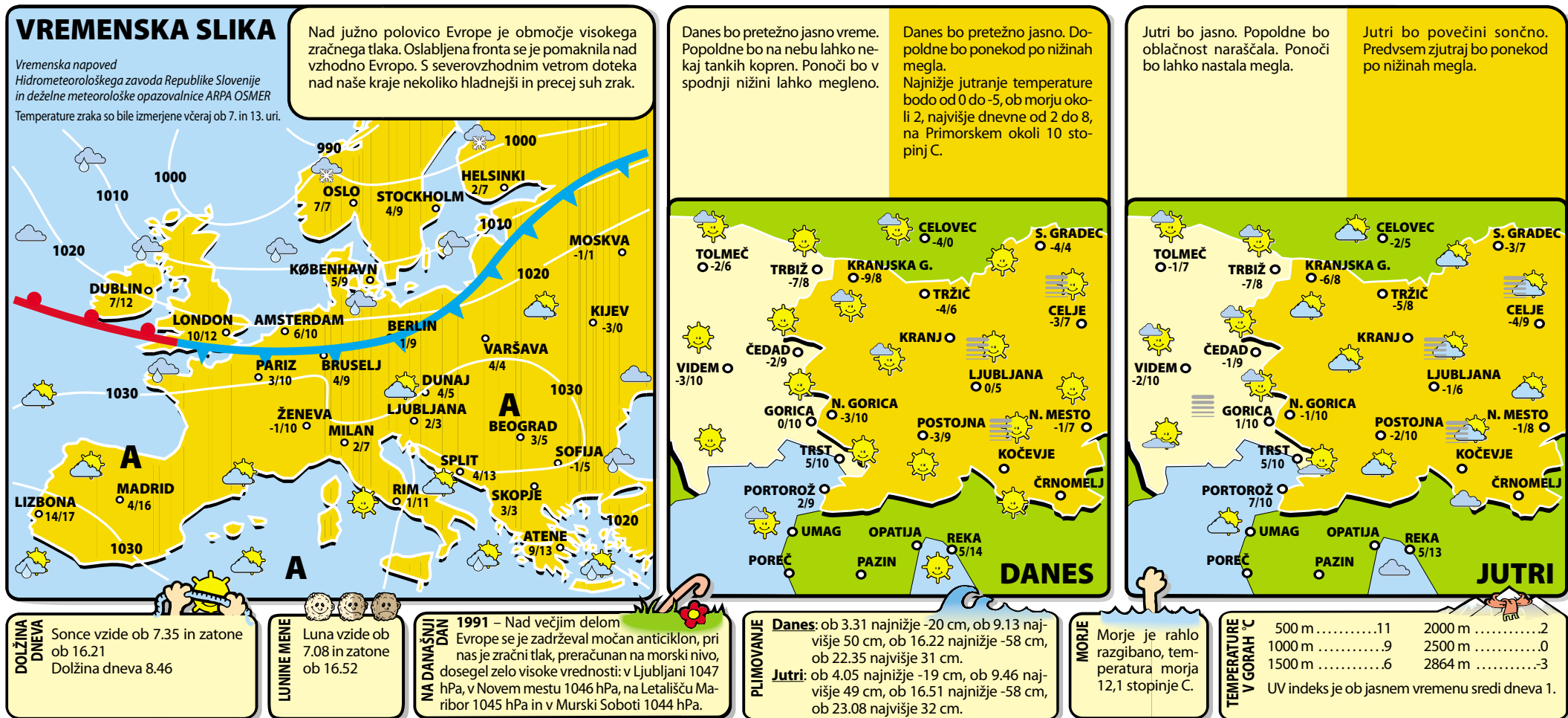

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Poklonite najdražjim koktajl iz vaših solz

LONDON - Britansko podjetje Bompas&Parr je prišlo na dan z idejo za najbolj osebno darilo za božično-novoletni čas, koktajl iz solz. Podjetje bo pred prazniki organiziralo tudi delavnico, na kateri bodo udeleženci mešali koktajle iz lastnih solz. Da bodo solze tekle v potokih, bodo poskrbeli s posebnimi masažami, medtem ko bo v ozadju ves čas igrala resna glasba, udeležencem pa bo na voljo tudi mentol. Organizatorji pravijo, da obstajajo tri vrste solz: bazične, refleksne in psihične. Solze, ki jih bodo pridobili, bodo pasterizirali in nato zmešali z alkoholom ter izvlečkom aromatičnih zelišč. Udeleženci delavnice bodo domov odnesli dve steklenici dragocene mešanice ter tri recepte za koktajle. Cena delavnice, ki je bila takoj razprodana, znaša 25 funtov (34 evrov).

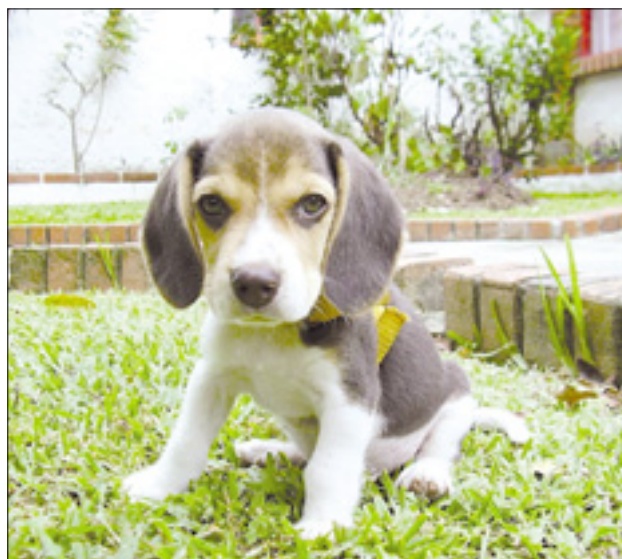
Štiriletna plesalka navdušila na spletnem portalu YouTube

WASHINGTON - Video štiriletna plesalke Heaven King, imenovane tudi mala Beyonce, je bil največkrat gledan video tega leta na spletnem portalu YouTube. Glasbeni video, ki prikazuje deklico in njeno plesno ekipo, ki v New Yorku izvajajo koreografijo na pesem Watch Me, je imel v letu 2015 kar 116 milijonov ogledov, je v sredo sporočil YouTube. Plesni video je bil daleč pred nasledovalci. Na drugem mestu je s 86 milijoni ogledov pristala reklama za video igro Clash of Clans, v kateri je nastopil tudi znani igralec Liam Neeson, tretje mesto pa je s 56 milijoni zasedla potegavščina z žogami zabavljaja na YouTubeu Romana Antwooda.

ZDA - Po neuspeh poskusih prvo umetno oplojeno leglo

Psički iz epruvete

WASHINGTON - V ZDA se je julija letos skotilo prvo leglo psov, spočetih s pomočjo umetne oploditve. Gre za uspeh, za katerega so si ameriški znanstveniki prizadevali že desetletja, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Psička, v katero so vstavili 19 zarodkov, je julija skotila sedem zdravih kužkov, so v sredo sporočili raziskovalci. Dva psička sta mešanca med beaglom in španjelom, ostalih pet pa prihaja od dveh parov beaglov.

»Že od sredine 70. let so se znanstveniki trudili uspešno izpeljati umetno oploditev pri psih, ampak so bili neuspešni,« je dejal izredni profesor reproduktivne biologije na inštitutu Baker univerze Cornell Alex Travis.

Uspeh bo po njegovem prepričanju imel lahko pomembne posledice za ohranitev ogroženih živalskih vrst. »Lahko zamrznemo jajčeca in jih shranimo, ampak brez sposobnosti umetne oploditve jih nismo mogli uporabiti,« je povedal nismo Travis. »Sedaj lahko uporabimo to tehnologijo, da ohranimo genetski zapis ogroženih vrst,« je dodal. Poleg tega bi lahko nova tehnika pomagala tudi pri odpravljanju dednih bolezni pri psih.

Za uspešno umetno oploditev je potrebno najprej oploditi dozorelo jajčece, da nastane zarodek, ki ga je potem treba vstaviti v samico ob ravno pravem času. Zaradi vseh teh dejavnikov so znanstveniki naleteli na številne ovire, preden jim je uspelo. Tehniko umetne oploditve so razvili v Veliki Britaniji, kjer se je leta 1978 rodil prvi človeški otrok iz epruvete. (STA)

Psička izraelskega premierja ugriznila poslanko in moža namestnice ministra

JERUZALEM - Izraelski premier Benjamin Netanjahu se je na sredinem praznovanju judovskega praznika luči hanuka znašel v zadregi, saj je njegova psička ugriznila dva človeka, ki sta jo na srečo odnesla le z lažjimi poškodbami, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Desetletna psička z imenom Kaja je najprej ugriznila poslanko Netanjahujeve stranke, ki je sicer po izobrazbi veterinar, kasneje pa še moža namestnice zunanje ministra Cipi Hotoveli. Psička naj bi gosta ugriznila, ker je bila vznemirjena zaradi glasne zabave. Netanjahu je bil zaradi tega močno v zadregi in se je žrtvama, ki ju je oskrbel njegova zdravstvena ekipa, takoj opravičil. Netanjahujeva družina je veliko belo psičko mešanko iz zavetišča posvojila poleti, potem ko je Netanjahujev sin Avner izvedel, da jo bodo sicer usmrtili. (STA)

VAŠ NAKUP NA DNEVE S POPUSTOM

DO 18. DECEMBRA
na vse pakirane izdelke blagovne znamke Coop

Pakirana živila, pakirano suho sadje, pijače, kozmetika, izdelki za osebno higieno, izdelki za čiščenje doma, izdelki za enkratno uporabo, izdelki za živali in zdravila brez recepta.

V akcijo niso vključeni izdelki blagovne znamke Coop z oddelka sadja in zelenjave, mesa, kruha in peciva, rib ter postrežne in samopostrežne delikatese, prav tako pa akcija ne velja za sladice, panettoni in pandore, darilna pakiranja, božične košare, otroško mleko tipa 1 (po zakonu ne spada med akcijske izdelke), zdravila ter vse neživilske proizvode, ki niso omenjeni med vključenimi izdelki. Popust ne velja za izdelke blagovne znamke Coop, ki so že v akciji, poleg tega pa se popusti med seboj ne seštevajo.

Popust je mogoče unovčiti pri nakupu izdelkov blagovne znamke Coop do največ 100 € (ob enotnem računu).

Na vseh prodajnih mestih Coop Consumatori Nordest

coop
Consumatori Nordest